Κατά Λουκᾶν

- Έπειδήπερ¹ πολλοὶ ἐπεχείρησαν² ἀνατάξασθαι³ 1 διήγησιν⁴ περὶ τῶν πεπληροφορημένων⁵ ἐν ἡμῖν πραγμάτων, καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς 2 αὐτόπται⁻ καὶ ὑπηρέται⁵ γενόμενοι τοῦ λόγου, ἔδοξεν 3 κάμοί, παρηκολουθηκότι³ ἄνωθεν¹⁰ πᾶσιν ἀκριβῶς,¹¹ καθεξῆς¹² σοι γράψαι, κράτιστε¹³ Θεόφιλε,¹⁴ ἵνα 4 ἐπιγνῷς¹⁵ περὶ ὧν κατηχήθης¹6λόγων τὴν ἀσφάλειαν.¹⁻
- Έγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου¹8 τοῦ βασιλέως τῆς 5 Ἰουδαίας¹9 ἱερεύς²0 τις ὀνόματι Ζαχαρίας,²1 ἐξ ἐφημερίας²² Ἀβιά: καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέρων²3 Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἑλισάβετ.²4 6

https://biblicaltext.com

¹ ἐπειδήπερ, inasmuch as, since. ² ἐπιχειρέω, endeavor, attempt. ³ ἀνατάσσομαι, arrange in order, compile. ⁴ διήγησις, εως, ή, narrative, account. ⁵ πληροφορέω, fulfill, accomplish fully. ⁰ πράγμα, τος, τό, deed, matter. ⁻ αὐτόπτης, ου, ό, eyewitness. ⁵ ὑπηρέτης, ου, ό, servant, assistant. ³ παρακολουθέω, follow closely, investigate. ¹¹⁰ ἀνωθεν, from above, again. ¹¹ ἀκριβως, carefully, accurately. ¹² καθεξής, successively, in order. ¹³ κράτιστος, most noble, most excellent. ¹⁴ Θεόφιλος, ου, ό, Theophilus. ¹⁵ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹⁶ κατηχέω, teach by word of mouth. ¹⁻ ἀσφάλεια, ας, ή, certainty, security. ¹¹8 Ἡρώδης, ου, ό, Herod. ¹ョ Ἰουδαία, ας, ή, Judea. ²⁰ ἰερεύς, έως, ό, priest. ²¹ Ζαχαρίας, ου, ό, Zacharias, Zechariah. ²² ἐφημερία, ας, ή, division, class (of temple priests). ²³ θυγάτηρ, τρος, ή, daughter. ²⁴ Ἑλισάβετ, ή, Elizabeth, Elisabeth.

Κατὰ Λουκᾶν 1:7 Byzantine NT

⁵Ησαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι¹ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασιν² τοῦ κυρίου ἄμεμπτοι.³ Καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, 7 καθότι⁴ ἡ Ἐλισάβετ⁵ ἦν στεῖρα,⁶ καὶ ἀμφότεροι¹ προβεβηκότες⁷ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν.

Έγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῆ τάξει τῆς 8 ἐφημερίας 10 αὐτοῦ ἔναντι 11 τοῦ θεοῦ, κατὰ τὸ ἔθος 12 9 τῆς ἱερατείας, 13 ἔλαχεν 14 τοῦ θυμιᾶσαι 15 εἰσελθών εἰς τὸν ναὸν 16 τοῦ κυρίου. Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος 17 ἤν τοῦ 10 λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῆ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. 18 11 τῶρθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου, ἐστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου 19 τοῦ θυμιάματος. 18 Καὶ ἐταράχθη 20 12 Ζαχαρίας 21 ἰδών, καὶ φόβος 22 ἐπέπεσεν 23 ἐπ' αὐτόν. 13 Εἴπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία: 21

¹ ἀμφότεροι, both, both of two. ² δικαίωμα, τος, τό, regulation, righteous deed. ³ ἄμεμπτος, blameless. ⁴ καθότι, according as, because. ⁵ Ἑλισάβετ, ἡ, Elizabeth, Elisabeth. ⁶ στεῖρος, barren. ⁻ προβαίνω, go forward, advance. ⁸ ἱερατεύω, be a priest, perform priestly service. ³ τάξις, εως, ἡ, arranging, order. ¹¹⁰ ἐφημερία, ας, ἡ, division, class (of temple priests). ¹¹ ἔναντι, before (gen), before. ¹² ἔθος, ους, τό, custom. ¹³ ἱερατεία, ας, ἡ, priestly office, priesthood. ¹⁴ λαγχάνω, chose by lot, receive. ¹⁵ θυμιάω, burn or offer incense, burn incense. ¹⁶ ναός, οῦ, ὁ, temple, shrine. ¹⁻ πλῆθος, ους, τό, multitude. ¹ፄ θυμίαμα, τος, τό, incense. ¹⁰ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ²⁰ ταράσσω, trouble, agitate. ²¹ Ζαγαρίας, ου, ὁ, Zacharias, Zechariah. ²² φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ²³ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 1:14

διότι εἰσηκούσθη ή δέησίς σου, καὶ ή γυνή σου Ἐλισάβετ⁴ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην. Καὶ ἔσται γαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις, 5 14 καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῆ γεννήσει αὐτοῦ γαρήσονται. "Εσται 15 γὰρ μέγας ἐνώπιον τοῦ κυρίου, καὶ οἶνον 7 καὶ σίκερα 8 ού μη πίη, καὶ πνεύματος άγίου πλησθήσεται⁹ ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν 16Ίσραὴλ ἐπιστρέψει¹¹ ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν: καὶ 17 αὐτὸς προελεύσεται¹² ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει 'Ηλίου, 13 ἐπιστρέψαι 11 καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς 14 ἐν Φρονήσει 15 δικαίων, ἑτοιμάσαι κυρίω λαὸν κατεσκευασμένον. ¹⁷ Καὶ εἶπεν Ζαχαρίας ¹⁸ 18 πρὸς τὸν ἄγγελον, Κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο; Ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης, 19 καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα 20 ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν 19

¹ διότι, because, on this account. ² εἰσακούω, listen, hear. ³ δέησις, εως, ή, entreaty, prayer. ⁴ Ἑλισάβετ, ή, Elizabeth, Elisabeth. ⁵ ἀγαλλίασις, εως, ή, delight, great joy. ⁶ γέννησις, εως, ή, nativity, birth. ⁷ οἶνος, ου, ὁ, wine. ⁸ σίκερα, τό, beer, liquor. ⁹ πλήθω, fill. ¹⁰ κοιλία, ας, ή, belly, womb. ¹¹ ἐπιστρέφω, turn to, return. ¹² προέρχομαι, go in front, precede. ¹³ Ἡλίας, ου, ὁ, Elijah. ¹⁴ ἀπειθής, disobedient, unbelieving. ¹⁵ φρόνησις, εως, ή, way of thinking, insight. ¹⁶ ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ¹⁷ κατασκευάζω, prepare, build. ¹⁸ Ζαχαρίας, ου, ὁ, Zacharias, Zechariah. ¹⁹ πρεσβύτης, ου, ὁ, old man. ²⁰ προβαίνω, go forward, advance.

Κατὰ Λουκᾶν 1:20 Byzantine NT

αὐτῶ, Ἐγώ εἰμι Γαβριὴ λ^1 ὁ παρεστηκὼς ενώπιον τοῦ καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρός σε, θεοῦ: εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. Καὶ ἰδού, ἔση σιωπῶν³ καὶ 20 μὴ δυνάμενος λαλῆσαι, ἄχρι ἡς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ^{5} ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. Καὶ ἦν 21 ό λαὸς προσδοκῶν 6 τὸν Zαχαρίαν: 7 καὶ ἐθαύμαζον 8 ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ. Εξελθών δὲ οὐκ 22 ήδύνατο λαλησαι αὐτοῖς: καὶ ἐπέγνωσαν¹¹ οπτασίαν¹² έωρακεν ἐν τῶ ναῶ: 10 καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων 13 αὐτοῖς, καὶ διέμενεν 14 κωφός. 15 Καὶ ἐγένετο, 23 ώς ἐπλήσθησαν¹⁶ αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας¹⁷ αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

¹ Γαβριήλ, ό, Gabriel. ² παρίστημι, be present, stand by. ³ σιωπάω, be silent, keep silence. ⁴ ἄχρι, as far as, up to (gen). ⁵ ἀντί, instead of, in place of. ⁶ προσδοκάω, wait for, look for. ⁷ Ζαχαρίας, ου, ό, Zacharias, Zechariah. ⁸ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ⁹ χρονίζω, spend or take time, delay. ¹⁰ ναός, οῦ, ό, temple, shrine. ¹¹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹² ὀπτασία, ας, ή, vision, supernatural appearance. ¹³ διανεύω, make a sign, nod continually. ¹⁴ διαμένω, remain, continue. ¹⁵ κωφός, deaf, dumb. ¹⁶ πλήθω, fill. ¹⁷ λειτουργία, ας, ή, service, ministry.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 1:24

Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν¹ Ἐλισάβετ² ἡ 24
γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν³ ἑαυτὴν μῆνας⁴ πέντε,⁵
λέγουσα ὅτι Οὕτως μοι πεποίηκεν ὁ κύριος ἐν ἡμέραις 25
αἵς ἐπεῖδεν⁴ ἀφελεῖν⁻ τὸ ὄνειδός⁵ μου ἐν ἀνθρώποις.

Έν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἔκτῷ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ 26 ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ἢ ὄνομα Ναζαρέτ, πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρί, 27 ῷ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαυίδ: καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. Καὶ εἰσελθών ὁ ἄγγελος πρὸς 28 αὐτὴν εἶπεν, Χαῖρε, κεχαριτωμένη: ὁ κύριος μετὰ σοῦ, εὐλογημένη το τὰ ἐν γυναιξίν. Ἡ δὲ ἰδοῦσα 29 διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καὶ διελογίζετο το ποταπὸς εἰη ὁ ἀσπασμὸς οῦτος. Καὶ εἶπεν ὁ 30 ἄγγελος αὐτῆ, Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ: εὖρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ θεῷ. Καὶ ἰδού, συλλήψη ἐν γαστρί, αλο 31

¹ συλλαμβάνω, take, conceive. ² Έλισάβετ, ή, Elizabeth, Elisabeth. ³ περικρύπτω, conceal, hide. ⁴ μήν, ό, month, certainly. ⁵ πέντε, five, 5. ⁶ ἐπείδεν, looked upon, regarded. ⁷ ἀφαιρέω, take away, smite off. ⁸ ὅνειδος, ους, τό, disgrace, reproach. ⁹ ἔκτος, sixth. ¹⁰ Γαβριήλ, ό, Gabriel. ¹¹ Ναζαρέτ, ή, Nazareth. ¹² παρθένος, ου, ή, virgin. ¹³ μνηστεύω, ask in marriage. ¹⁴ χαριτόω, bestow favor on, favor highly. ¹⁵ εὐλογέω, bless. ¹⁶ διαταράσσω, trouble greatly, agitate. ¹⁷ διαλογίζομαι, debate, reason. ¹⁸ ποταπός, what kind of? what type of? ¹⁹ ἀσπασμός, οῦ, ὁ, greeting, salutation. ²⁰ γαστήρ, τρος, ή, belly, womb.

Κατὰ Λουκᾶν 1:32 Byzantine NT

τέξη υίόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. 32 Ούτος ἔσται μέγας, καὶ υίὸς ὑψίστου² κληθήσεται: καὶ δώσει αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει³ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ 33 είς τούς αίωνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. Εἶπεν δὲ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς 34 ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ⁵ ἄνδρα οὐ γινώσκω; Καὶ ἀποκριθεὶς 35 ό ἄγγελος εἶπεν αὐτῆ, Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις ὑψίστου² ἐπισκιάσει σοι: διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἄγιον κληθήσεται υίὸς θεοῦ. Καὶ ἰδού, 36 Έλισάβετ⁸ ή συγγενής σου, καὶ αὐτὴ συνειληφυῖα 10 υἱὸν ἐν γήρει¹¹ αὐτῆς: καὶ οὖτος μὴν¹² ἔκτος ¹³ ἐστὶν αὐτῆ τῆ καλουμένη στείρα. 14 "Ότι οὐκ ἀδυνατήσει 15 37 παρὰ τῷ θεῷ πᾶν ῥῆμα. Εἶπεν δὲ Μαριάμ, Ἰδού, ἡ 38 δούλη 6 κυρίου: γένοιτό μοι κατά τὸ ἡῆμά σου. Καὶ ἀπηλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

¹ τίκτω, give birth to, bear. ² ὕψιστος, highest, most high. ³ βασιλεύω, reign, rule. ⁴ τέλος, ους, τό, end, purpose. ⁵ ἐπεί, when, since. ⁶ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ⁷ ἐπισκιάζω, overshadow, envelop. ⁸ Ἑλισάβετ, ἡ, Elizabeth, Elisabeth. ⁹ συγγενής, kindred, relative. ¹⁰ συλλαμβάνω, take, conceive. ¹¹ γῆρας, ρως, τό, old age. ¹² μήν, ὁ, month, certainly. ¹³ ἔκτος, sixth. ¹⁴ στεῖρος, barren. ¹⁵ ἀδυνατέω, be unable, be impossible. ¹⁶ δούλη, ης, ἡ, female slave, bondwoman.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 1:39

Άναστᾶσα δὲ Μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη 39 εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς, εἰς πόλιν Ἰούδα, καὶ 40εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσατο τὴν Έλισάβετ.⁵ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ⁵ τὸν 41 ἀσπασμὸν 6 τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησεν 7 τὸ βρέφος 8 ἐν τῆ κοιλία αὐτῆς: καὶ ἐπλήσθη το πνεύματος ἁγίου ἡ Έλισάβετ, καὶ ἀνεφώνησεν 11 φωνῆ μεγάλη, καὶ εἶπεν, 42 Εὐλογημένη 12 σὺ ἐν γυναιζίν, καὶ εὐλογημένος 12 ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. Καὶ πόθεν 13 μοι τοῦτο, ἵνα 43 ἔλθη ή μήτηρ τοῦ κυρίου μου πρός με; Ἰδοὺ γάρ, ώς 44 ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ 6 σου εἰς τὰ ὧτά 14 μου, ἐσκίρτησεν⁷ τὸ βρέφος⁸ ἐν ἀγαλλιάσει¹⁵ ἐν τῆ κοιλία² μου. Καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα, ὅτι ἔσται τελείωσις 16 45 τοῖς λελαλημένοις αὐτῆ παρὰ κυρίου. Καὶ εἶπεν 46 Μαριάμ, Μεγαλύνει¹⁷ ή ψυχή μου τὸν κύριον, καὶ 47 ήγαλλίασεν¹⁸ τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί¹⁹

¹ ὀρεινός, hill country, mountainous. ² σπουδή, ής, ή, haste, diligence. ³ Ἰούδα, ό, Judah, Judas. ⁴ Ζαχαρίας, ου, ό, Zacharias, Zechariah. ⁵ Ἑλισάβετ, ή, Elizabeth, Elisabeth. ⁶ ἀσπασμός, οῦ, ό, greeting, salutation. ⁷ σκιρτάω, leap, leap for joy. ⁸ βρέφος, ους, τό, unborn or a newborn child, baby. ⁹ κοιλία, ας, ή, belly, womb. ¹⁰ πλήθω, fill. ¹¹ ἀναφωνέω, cry out, call out. ¹² εὐλογέω, bless. ¹³ πόθεν, from where? whence. ¹⁴ οὖς, ους, τό, ear. ¹⁵ ἀγαλλίασις, εως, ή, delight, great joy. ¹⁶ τελείωσις, εως, ή, perfection, fulfillment. ¹⁷ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ¹⁸ ἀγαλλιάω, rejoice, am full of joy. ¹⁹ σωτήρ, ῆρος, ό, savior, deliverer.

Κατὰ Λουκᾶν 1:48 Byzantine NT

μου. Ότι ἐπέβλεψεν 1 ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν 2 τῆς δούλης 3 αὐτοῦ. Ἰδοὺ γάρ, ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι αί γενεαί. ⁵ "Οτι ἐποίησέν μοι μεγαλεῖα 6 δυνατός, ⁷ καὶ 49 ἄγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ τὸ ἔλεος s αὐτοῦ εἰς γενεὰς 5 νενεῶν⁵ τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. Ἐποίησεν κράτος' 51 έν βραχίονι¹⁰ αὐτοῦ: διεσκόρπισεν¹¹ ὑπερηφάνους¹²διανοία 13 καρδίας αὐτῶν. Καθεῖλεν 14 δυνάστας 15 ἀπὸ 52 θρόνων, καὶ ὕψωσεν 16 ταπεινούς. 17 Πεινώντας 18 53 ἐνέπλησεν¹⁹ ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας²⁰ ἐξαπέστειλεν κενούς. 22 Άντελάβετο 23 Ἰσραήλ παιδὸς 24 αὐτοῦ, 54 μνησθηναι²⁵ έλέους. καθώς έλάλησεν πρὸς τοὺς 55 πατέρας ήμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι 26 αὐτοῦ είς τὸν αἰῶνα.

¹ ἐπιβλέπω, look on (with favor), have regard for. ² ταπείνωσις, εως, ἡ, humiliation, humble state. ³ δούλη, ης, ἡ, female slave, bondwoman. ⁴ μακαρίζω, consider blessed, happy. ⁵ γενεά, ᾶς, ἡ, generation. ⁶ μεγαλεῖος, greatness, magnificense. ⁻ δυνατός, powerful, possible. ⁶ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ց κράτος, ους, τό, power, dominion. ¹0 βραχίων, ονος, ὁ, arm, strength. ¹¹ διασκορπίζω, scatter, separate. ¹² ὑπερήφανος, arrogant, haughty. ¹³ διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ¹⁴ καθαιρέω, take down, pull down. ¹⁵ δυνάστης, ου, ὁ, ruler, sovereign. ¹⁶ ὑψόω, lift up, exalt. ¹⁻ ταπεινός, humble, downcast. ¹ጾπεινάω, hunger, am hungry. ¹⁰ ἐμπίπλημι, fill up, satisfy. ²⁰ πλουτέω, be rich, become rich. ²¹ ἔξαποστέλλω, send forth. ²² κενός, empty, vain. ²³ ἀντιλαμβάνομα, help, take part in. ²⁴ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ²⁵ μιμνήσκομαι, remember, recall. ²⁶ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 1:56

"Εμεινεν δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῆ ώσεὶ μῆνας τρεῖς, καὶ 56 ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

 $T\tilde{\eta}$ δὲ Ἐλισάβετ 4 ἐπλήσθη 5 ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν 6 αὐτήν, 57 καὶ ἐγέννησεν υίόν. Καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι 7 καὶ οἱ 58 συγγενεῖς 8 αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν 9 κύριος τὸ 8 ἐλεος 10 αὐτοῦ μετ' αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῆ. Καὶ ἐγένετο 59 ἐν τῆ ὀγδόη¹² ἡμέρα, ἦλθον περιτεμεῖν¹³ τὸ παιδίον: καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. 14 Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν, 60 Οὐγί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. Καὶ εἶπον πρὸς 61 αὐτὴν ὅτι Οὐδείς ἐστιν ἐν τῆ συγγενεία 15 σου ὅς καλεῖται τῶ ὀνόματι τούτω. Ἐνένευον 62 δὲ τῶ πατρὶ 62 αὐτοῦ, τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτόν. Καὶ αἰτήσας 63 πινακίδιον¹⁷ ἔγραψεν, λέγων, Ἰωάννης ἐστὶν τὸ ὄνομα αὐτοῦ: καὶ ἐθαύμασαν¹8 πάντες. Ἀνεώχθη δὲ τὸ στόμα 64

¹ ώσεί, like, about. ² μήν, ό, month, certainly. ³ ύποστρέφω, return, turn back. ⁴ Ἑλισάβετ, ή, Elizabeth, Elisabeth. ⁵ πλήθω, fill. ⁶ τίκτω, give birth to, bear. ⁷ περίοικος, ου, ό, living around, in the neighborhood. ⁸ συγγενής, kindred, relative. ⁹ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ¹⁰ ἔλεος, ους, ό, pity, mercy. ¹¹ συγχαίρω, rejoice with. ¹² ὄγδοος, eighth. ¹³ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ¹⁴ Ζαχαρίας, ου, ό, Zacharias, Zechariah. ¹⁵ συγγένεια, ας, ή, kinship, relatives. ¹⁶ ἐννεύω, nod, make signs. ¹⁷ πινακίδιον, ου, τό, tablet for writing. ¹⁸ θαυμάζω, am amazed, marvel at.

Κατὰ Λουκᾶν 1:65 Byzantine NT

αὐτοῦ παραχρῆμα¹ καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν² τὸν θεόν. Καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος³ 65 τοὺς περιοικοῦντας⁴ αὐτούς: καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ⁵ τῆς Ἰουδαίας⁶ διελαλεῖτο⁻ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. Καὶ 66 ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, Τί ἄρα⁵ τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; Καὶ χεὶρ κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ.

Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη το πνεύματος 67 ἀγίου, καὶ προεφήτευσεν, λέγων, Εὐλογητὸς κύριος 68 ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ ἤγειρεν κέρας 69 σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' 70 αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ – σωτηρίαν έξ ἐχθρῶν 71 ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων 9 ἡμᾶς: 72

¹ παραχρήμα, immediately, instantly. ² εὐλογέω, bless. ³ φόβος, ου, ό, fear, terror. ⁴ περιοικέω, be in the neighborhood of. ⁵ ὀρεινός, hill country, mountainous. ⁶ Ἰουδαία, ας, ή, Judea. ⁷ διαλαλέω, discuss, converse together. ⁸ ἄρα, so? (introduces a question). ⁹ Ζαχαρίας, ου, ό, Zacharias, Zechariah. ¹⁰ πλήθω, fill. ¹¹ προφητεύω, prophesy, foretell. ¹² εὐλογητός, well spoken of, blessed. ¹³ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ¹⁴ λύτρωσις, εως, ή, ransoming, redemption. ¹⁵ κέρας, ατος, τό, horn. ¹⁶ σωτηρία, ας, ή, salvation, deliverance. ¹⁷ παῖς, ό, male or female child, servant. ¹⁸ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ¹⁹ μισέω, hate, detest.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 1:73

μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, ποιῆσαι ἔλεος¹ μνησθῆναι² διαθήκης³ άγίας αὐτοῦ, ὅρκον⁴ ὃν ὤμοσεν⁵ 73 πρὸς Άβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν, 74 ἀφόβως, ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας, λατρεύειν $^{\circ}$ αὐτῷ ἐν ὁσιότητι 10 καὶ δικαιοσύνη ἐνώπιον 75 αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. Καὶ σύ, 76 παιδίον, προφήτης ὑψίστου 11 κληθήση: προπορεύση 12 γὰρ πρὸ το προσώπου κυρίου έτοιμάσαι όδους αὐτοῦ: 77 τοῦ δοῦναι γνῶσιν¹⁵ σωτηρίας¹6 τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει¹⁷ άμαρτιῶν αὐτῶν, διὰ σπλάγχνα¹⁸ ἐλέους¹ 78 θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἶς ἐπεσκέψατο¹⁹ ἡμᾶς ἀνατολὴ²⁰ ἐξ 50 ὑψους, 50 ἐπιφαναι 50 τοῖς ἐν σκότει 50 καὶ σκια 50 θανάτου 50καθημένοις, τοῦ κατευθῦναι²⁵ τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς όδὸν εἰρήνης.

¹ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ² μιμνήσκομαι, remember, recall. ³ διαθήκη, ης, ή, covenant, will. ⁴ ὅρκος, ου, ὁ, oath. ⁵ ὁμνύω, swear, take an oath. ⁶ ἀφόβως, fearlessly. ⁻ ἔχθρός, hating, enemy (as a noun). ⁵ ῥύομαι, rescue, save. 9 λατρεύω, serve, worship. ¹¹⁰ δσιότης, ητος, ή, piety, holiness. ¹¹¹ ὕψιστος, highest, most high. ¹²² προπορεύομαι, go on before, precede. ¹³ πρό, before (gen), before. ¹⁴ ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ¹⁵ γνῶσις, εως, ή, wisdom, knowledge. ¹⁴ σωτηρία, ας, ή, salvation, deliverance. ¹⁻ ἄφεσις, εως, ή, release, forgiveness. ¹ፄ σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. ¹⁰ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ²⁰ ἀνατολή, ῆς, ἡ, east, dawn. ²¹ ΰψος, ους, τό, height, heaven. ²²² ἐπιφαίνω, appear, shine. ²³ σκότος, ους, τό, darkness. ²⁴ σκιά, ᾶς, ἡ, shadow, thick darkness. ²⁵ κατευθύνω, lead, direct.

Κατὰ Λουκᾶν 1:80 Byzantine NT

Τὸ δὲ παιδίον ηὕξανεν¹ καὶ ἐκραταιοῦτο² πνεύματι, καὶ 80 ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις³ ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως⁴ αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

Έγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθεν δόγμα 2 παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου, απογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. Αυτη ἡ ἀπογραφη το πρώτη ἐγένετο 2 ήγεμονεύοντος 11 τῆς Συρίας 12 Κυρηνίου. 13 Καὶ 3 έπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, εκαστος είς τὴν ίδίαν πόλιν. Άνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, 4 έκ πόλεως Ναζαρέτ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν Δ αυίδ, ήτις καλεῖται Bηθλέεμ 16 διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς 17 Δαυίδ, ἀπογράψασθαι δύν 5 Μαριὰμ τῆ μεμνηστευμένη αὐτῷ γυναικί, οὔση ἐγκύω.19 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, 6 ἐπλήσθησαν 20 αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν 21 αὐτήν. Καὶ 7

¹ αὐξάνω, cause to grow, increase. ² κραταιόω, strengthen, confirm. ³ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ⁴ ἀνάδειξις, εως, ἡ, commissioning, installation. ⁵ δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ⁶ Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ⁷ Αὖγουστος, ου, ὁ, Augustus. ⁸ ἀπογράφω, register, enroll. ⁹ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ¹⁰ ἀπογραφή, ῆς, ἡ, census, registration. ¹¹ ἡγεμονεύω, be governor, rule. ¹² Συρία, ας, ἡ, Syria. ¹³ Κυρήνιος, ου, ὁ, Quirinius. ¹⁴ Ναζαρέτ, ἡ, Nazareth. ¹⁵ Ιουδαία, ας, ἡ, Judea. ¹⁶ Βηθλεέμ, ἡ, Bethlehem. ¹⁷ πατριά, ᾶς, ἡ, lineage, familly. ¹⁸ μνηστεύω, ask in marriage. ¹⁹ ἔγκυος, pregnant. ²⁰ πλήθω, fill. ²¹ τίκτω, give birth to, bear.

Byzantine NT Κατὰ Λουκάν 2:8

ἔτεκεν 1 τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, 2 καὶ ἐσπαργάνωσεν 3 αὐτόν, καὶ ἀνέκλινεν 4 αὐτὸν ἐν τῆ φάτνη, 5 διότι 6 οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. 7

Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῆ χώρα τῆ αὐτῆ ἀγραυλοῦντες 10 8 καὶ φυλάσσοντες 11 φυλακὰς 12 τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην 13 αὐτῶν. Καὶ ἰδού, ἄγγελος κυρίου ἐπέστη 14 9 αὐτοῖς, καὶ δόξα κυρίου περιέλαμψεν 15 αὐτούς: καὶ ἐφοβήθησαν φόβον 16 μέγαν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ 10 ἄγγελος, Μὴ φοβεῖσθε: ἰδοὺ γάρ, εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ: ὅτι ἐτέχθη 11 ὑμῖν σήμερον 17 σωτήρ, 18 ὅς ἐστιν χριστὸς κύριος, ἐν πόλει Δαυίδ. Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον: εὑρήσετε 12 βρέφος 19 ἐσπαργανωμένον, 3 κείμενον 20 ἐν φάτνη. 5 Καὶ 13 ἐξαίφνης 21 ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος 22 στρατιᾶς

¹ τίκτω, give birth to, bear. ² πρωτότοκος, first-born. ³ σπαργανόω, wrap in cloths. ⁴ ἀνακλίνω, lay upon, lay down. ⁵ φάτνη, ης, ή, manger, stall. ⁶ διότι, because, on this account. ⁷ κατάλυμα, τος, τό, lodging place, inn. ⁸ ποιμήν, ένος, ό, shepherd. ⁹ χώρα, ας, ή, land, region. ¹⁰ ἀγραυλέω, live outdoors. ¹¹ φυλάσσω, guard, keep. ¹² φυλακή, ῆς, ή, guard, prison. ¹³ ποίμνη, ης, ή, flock. ¹⁴ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁵ περιλάμπω, shine around. ¹⁶ φόβος, ου, ό, fear, terror. ¹⁷ σήμερον, today, now. ¹⁸ σωτήρ, ῆρος, ό, savior, deliverer. ¹⁹ βρέφος, ους, τό, unborn or a newborn child, baby. ²⁰ κεῖμαι, lie, be laid. ²¹ ἐξαίφνης, suddenly, unexpectedly. ²² πλῆθος, ους, τό, multitude. ²³ στρατιά, ᾶς, ή, host, army.

Κατὰ Λουκᾶν 2:14 Byzantine NT

οὐρανίου, 1 αἰνούντων 2 τὸν θεόν, καὶ λεγόντων, Δ όξα 14 ἐν ὑψίστοις 3 θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη: ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. 4

Καὶ ἐγένετο, ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οί 15 ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες ⁵ εἶπον πρὸς άλλήλους, Δ ιέλθωμεν δη ξως Bηθλέεμ, καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονός, ὃ ὁ κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. Καὶ ἦλθον σπεύσαντες, 10 καὶ ἀνεῦρον 11 τήν τε 16 Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ βρέφος 22 κείμενον 33 ἐν τῆ φάτνη. 14 Ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν 15 περὶ τοῦ 17 ρήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου τούτου. Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν 16 περὶ 18 τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς. Ἡ 19 δὲ Μαριὰμ πάντα συνετήρει τὰ ἡήματα ταῦτα, συμβάλλουσα¹⁸ ἐν τῆ καρδία αὐτῆς. Καὶ ὑπέστρεψαν 20

¹ οὐράνιος, heavenly, in heaven. ² αἰνέω, praise. ³ τύγιστος, highest, most high. ⁴ εὐδοκία, ας, ή, good pleasure, good-will. ⁵ ποιμήν, ένος, ὁ, shepherd. ⁶ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁻ δή, also, indeed. ⁶ Βηθλεέμ, ή, Bethlehem. Ἦγνωρίζω, make known, declare. ¹¹0 σπεύδω, hasten, urge on. ¹¹ ἀνευρίσκω, find out, look for. ¹² βρέφος, ους, τό, unborn or a newborn child, baby. ¹³ κεῖμαι, lie, be laid. ¹⁴ φάτνη, ης, ἡ, manger, stall. ¹⁵ διαγνωρίζω, tell abroad, make known. ¹⁶ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ¹⁻ συντηρέω, preserve, treasure. ¹ፄ συμβάλλω, discuss, consider. ¹٩ ὑποστρέφω, return, turn back.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 2:21

οί ποιμένες, δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἶς ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.

Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν³ ἡμέραι ὀκτώ⁴ τοῦ περιτεμεῖν⁵ 21 αὐτόν, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ⁶ τοῦ συλληφθῆναι⁻ αὐτὸν ἐν τῆ κοιλίᾳ.⁵

Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν³ αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ° αὐτῶν 22 κατὰ τὸν νόμον Μωσέως, ἀνήγαγον¹ο αὐτὸν εἰς Τεροσόλυμα, παραστῆσαι¹¹ τῷ κυρίῳ – καθὼς 23 γέγραπται ἐν νόμῳ κυρίου ὅτι Πᾶν ἄρσεν¹² διανοῖγον μήτραν¹⁴ ἄγιον τῷ κυρίῳ κληθήσεται – καὶ τοῦ 24 δοῦναι θυσίαν¹⁵ κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ κυρίου, Ζεῦγος¹6 τρυγόνων¹7 ἢ δύο νεοσσοὺς¹8 περιστερῶν.¹° 25

¹ ποιμήν, ένος, ὁ, shepherd. ² αἰνέω, praise. ³ πλήθω, fill. ⁴ ὀκτώ, eight, 8. ⁵ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ⁶ πρό, before (gen), before. ⁷ συλλαμβάνω, take, conceive. ⁸ κοιλία, ας, ή, belly, womb. ⁹ καθαρισμός, οῦ, ὁ, cleansing, purification. ¹⁰ ἀνάγω, lead up, restore. ¹¹ παρίστημι, be present, stand by. ¹² ἄρσην, male. ¹³ διανοίγω, open up completely, open fully. ¹⁴ μήτρα, ας, ή, womb. ¹⁵ θυσία, ας, ή, sacrifice. ¹⁶ ζεῦγος, ους, τό, yoke, team. ¹⁷ τρυγών, όνος, ή, small pigeon, turtledove. ¹⁸ νεοσσός, ό, young bird, young one. ¹⁹ περίστερά, ας, ή, dove.

Κατὰ Λουκᾶν 2:26 Byzantine NT

Καὶ ἰδού, ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλήμ, ὧ ὄνομα Συμεών, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὕτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος³ παράκλησιν⁴ τοῦ Ἰσραήλ, πνεῦμα ἦν ἄγιον ἐπ' αὐτόν. Καὶ ἦν αὐτῷ 26 κεγρηματισμένον 5 ύπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, μὴ ίδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν χριστὸν κυρίου. Καὶ 27 ήλθεν έν τῷ πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν: καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν⁷ τοὺς γονεῖς⁸ τὸ παιδίον Ἰησοῦν, τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας 10 αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν τον θεόν, καὶ εἶπεν, Νῦν 29 ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, 12 κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν εἰρήνη: ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν 30 σου, δ ήτοίμασας 4 κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν: φῶς εἰς ἀποκάλυψιν¹⁵ ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ 32 σου Ἰσραήλ. Καὶ ἦν Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ 33

¹ Συμεών, δ, Simeon, Simeon. ² εὐλαβής, devout, God-fearing. ³ προσδέχομαι, receive, wait for. ⁴ παράκλησις, εως, ή, exhortation, consolation. ⁵ χρηματίζω, instruct, reveal. ⁶ πρίν, before, formerly. ⁷ εἰσάγω, lead in, bring in. ⁸ γονεύς, έως, δ, parent. ⁹ ἐθίζω, accustom. ¹⁰ ἀγκάλη, ης, ή, arm. ¹¹ εὐλογέω, bless. ¹² δεσπότης, ου, δ, master, lord. ¹³ σωτήριος, saving, bringing salvation. ¹⁴ ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ¹⁵ ἀποκάλυψις, εως, ή, revelation, unveiling.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 2:34

θαυμάζοντες έπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. Καὶ 34 εὐλόγησεν 2 αὐτοὺς $\overline{\Sigma}$ υμεών, 3 καὶ εἶπεν πρὸς \overline{M} αριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ, Ἰδού, οὖτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῶ Ἰσραήλ, καὶ εἰς σημεῖον <u>ἀντιλεγόμενον: καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν 35</u> διελεύσεται δομφαία: ὅπως ἄν ἀποκαλυφθῶσιν ο ἐκ πολλών καρδιών διαλογισμοί. 11 Καὶ ἦν Άννα 12 36 προφήτις, 13 θυγάτηρ 14 Φανουήλ, 15 ἐκ φυλής 16 Ασήρ 17 - αὕτη προβεβηκυῖα¹⁸ ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ἔτη¹⁹ μετὰ ἀνδρὸς ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας²⁰ αὐτῆς, 37 καὶ αὕτη χήρα 21 ώς ἐτῶν 19 ὀγδοήκοντα 22 τεσσάρων 23 – η οὐκ ἀφίστατο²⁴ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νηστείαις²⁵ καὶ δεήσεσιν 26 λατρεύουσα 27 νύκτα καὶ ἡμέραν. Καὶ αὕτη 38 αὐτῆ τῆ ὥρα ἐπιστᾶσα²⁸ ἀνθωμολογεῖτο²⁹ τῶ κυρίω,

¹ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ² εὐλογέω, bless. ³ Συμεών, ό, Simeon, Simeon. ⁴ κεῖμαι, lie, be laid. ⁵ πτῶσις, εως, ἡ, fall, falling. ⁶ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ⁷ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ⁸ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁹ ῥομφαία, ας, ἡ, sword, piercing grief. ¹⁰ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹¹ διαλογισμός, οῦ, ὁ, reasoning, questioning. ¹² Ἅννα, ας, ἡ, Anna. ¹³ προφήτις, ιδος, ἡ, prophet, prophetess. ¹⁴ θυγάτηρ, τρος, ἡ, daughter. ¹⁵ Φανουήλ, ὁ, Phanuel. ¹⁶ φυλή, ῆς, ἡ, tribe, race. ¹⁷ Ἀσήρ, ὁ, Asher. ¹⁸ προβαίνω, go forward, advance. ¹⁹ ἔτος, ους, τό, year. ²⁰ παρθενία, ας, ἡ, virginity. ²¹ χήρα, ας, ἡ, widow. ²² ὀγδοήκοντα, eighty, 80. ²³ τέσσαρες, four, 4. ²⁴ ἀφίστημι, withdraw, depart. ²⁵ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ²⁶ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ²⁷ λατρεύω, serve, worship. ²⁸ ἐφίστημι, stand over, come upon. ²⁹ ἀνθομολογέομαι, praise, give thanks.

Κατὰ Λουκᾶν 2:39 Byzantine NT

καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις¹
λύτρωσιν² ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ὡς ἐτέλεσαν³ ἄπαντα⁴ 39
τὰ κατὰ τὸν νόμον κυρίου, ὑπέστρεψαν⁵ εἰς τὴν
Γαλιλαίαν, εἰς τὴν πόλιν ἑαυτῶν Ναζαρέτ.6

Τὸ δὲ παιδίον ηὕξανεν, καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, 40 πληρούμενον σοφίας: καὶ χάρις θεοῦ ἥν ἐπ' αὐτό.

Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ ἔτος εἰς 41
Τερουσαλὴμ τῇ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα. Καὶ ὅτε ἐγένετο 42
ἐτῶν οδώδεκα, ἀναβάντων αὐτῶν εἰς Τεροσόλυμα
κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, καὶ τελειωσάντων τὰς 43
ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτούς, ὑπέμεινεν Τησοῦς ὁ παῖς ἐν Τερουσαλήμ: καὶ οὐκ ἔγνω Ἰωσὴφ
καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ: νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῷ 44
συνοδίᾳ εἶναι, ἤλθον ἡμέρας ὁδόν, καὶ ἀνεζήτουν Τη

¹ προσδέχομαι, receive, wait for. ² λύτρωσις, εως, ή, ransoming, redemption. ³ τελέω, finish, fulfill. ⁴ ἄπας, each, every. ⁵ ὑποστρέφω, return, turn back. ⁶ Ναζαρέτ, ή, Nazareth. ⁷ αὐζάνω, cause to grow, increase. ⁸ κραταιόω, strengthen, confirm. ⁹ γονεύς, έως, ό, parent. ¹⁰ ἔτος, ους, τό, year. ¹¹ ἐορτή, ής, ή, feast, festival. ¹² πάσχα, τό, passover, passover feast. ¹³ ἔθος, ους, τό, custom. ¹⁴ τελειόω, fill, fulfill. ¹⁵ ὑπομένω, tarry, endure. ¹⁶ παῖς, ό, male or female child, servant. ¹⁷ νομίζω, suppose, think. ¹⁸ συνοδία, ας, ή, caravan, company traveling together. ¹⁹ ἀναζητέω, look, search.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 2:45

<u>αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσιν¹ καὶ ἐν τοῖς γνωστοῖς:² καὶ 45</u> μη ευρόντες αυτόν, υπέστρεψαν³ εἰς Ἱερουσαλήμ, ζητοῦντες αὐτόν. Καὶ ἐγένετο, μεθ' ἡμέρας τρεῖς 46 εὖρον αὐτὸν ἐν τῶ ἱερῶ, καθεζόμενον⁴ ἐν μέσω τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτῶν, καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς. Ἐξίσταντο⁵ δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ 47 τῆ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. Καὶ ἰδόντες 48 <u>αὐτὸν ἐξεπλάγησαν: καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ</u> εἶπεν, Τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; Ἰδού, ὁ πατήρ σου κάγὼ όδυνώμενοι εζητοῦμέν σε. Καὶ εἶπεν πρὸς 49 αὐτούς, Τί ὅτι ἐζητεῖτέ με; Οὐκ ἤδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με; Καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν¹⁰ τὸ 50 ρήμα ο έλάλησεν αὐτοῖς. Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν, καὶ 51 ήλθεν εἰς Ναζαρέτ: 11 καὶ ἦν ὑποτασσόμενος 12 αὐτοῖς. Καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει 13 πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα έν τῆ καρδία αὐτῆς.

¹ συγγενής, kindred, relative. ² γνωστός, known, acquaintance. ³ ύποστρέφω, return, turn back. ⁴ καθέζομαι, sit down, am sitting. ⁵ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ⁶ σύνεσις, εως, ή, understanding, insight. ⁷ ἀπόκρισις, εως, ή, answer, reply. ⁸ ἐκπλήσσω, am thunderstruck, astounded. ⁹ ὀδυνάω, torment, pain. ¹⁰ συνίημι, understand, consider. ¹¹ Ναζαρέτ, ή, Nazareth. ¹² ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ¹³ διατηρέω, keep free of, keep safe.

Κατὰ Λουκᾶν 2:52 Byzantine NT

Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτεν¹ σοφία καὶ ἡλικία,² καὶ χάριτι 52 παρὰ θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

Έν ἔτει³ δὲ πεντεκαιδεκάτω⁴ τῆς ἡγεμονίας⁵ Τιβερίου6 3 Καίσαρος, ήγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας.10 καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, 12 Φιλίππου 13 δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραργούντος 11 τῆς Ἰτουραίας 14 καὶ Τραγωνίτιδος 15 γώρας, 16 καὶ Λυσανίου 17 τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, ἐπὶ ἀργιερέως Ἄννα¹⁸ καὶ Καϊάφα, 19 ἐγένετο ῥῆμα 2 θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Zαχαρίου 20 υἱὸν ἐν τῆ ἐρήμω 21 3 Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον²² τοῦ Ἰορδάνου,²3 κηρύσσων βάπτισμα²⁴ μετανοίας²⁵ εἰς ἄφεσιν²⁶ άμαρτιῶν: ὡς γέγραπται ἐν βίβλῷ²⁷ λόγων Ἡσαΐου²⁸ 4 τοῦ προφήτου, λέγοντος, Φωνὴ βοῶντος29 ἐν τῆ

¹ προκόπτω, proceed, advance. ² ἡλικία, ας, ἡ, maturity, age. ³ ἔτος, ους, τό, year. ⁴ πεντεκαιδέκατος, fifteenth. ⁵ ἡγεμονία, ας, ἡ, rule, management. ⁶ Τιβέριος, ου, ό, Tiberius. ⁷ Καῖσαρ, ος, ό, Caesar. ⁸ ἡγεμονεύω, be governor, rule. ⁹ Πόντιος, ου, ό, Pontius. ¹⁰ Τουδαία, ας, ἡ, Judea. ¹¹ τετραρχέω, rule over as a tetrarch. ¹² Ἡρώδης, ου, ό, Herod. ¹³ Φίλιππος, ου, ό, Philip. ¹⁴ Ττουραῖος, Ituraea, Ituraean. ¹⁵ Τραχωνῖτις, ιδος, ἡ, Trachonitis. ¹⁶ χώρα, ας, ἡ, land, region. ¹⁷ Λυσανίας, ου, ό, Lysanias. ¹⁸ Άννας, α, ό, Annas. ¹⁹ Καϊάφας, α, ό, Caiaphas. ²⁰ Ζαχαρίας, ου, ό, Zacharias, Zechariah. ²¹ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ²² περίχωρος, ου, ἡ, neighboring. ²³ Τορδάνης, ου, ό, Jordan. ²⁴ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ²⁵ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ²⁶ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ²⁷ βίβλος, ου, ἡ, book, scroll. ²⁸ Ἡσαϊας, ου, ό, Isaiah. ²⁹ βοάω, cry aloud, shout.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 3:5

ἐρήμῳ,¹ Έτοιμάσατε² τὴν ὁδὸν κυρίου: εὐθείας³ ποιεῖτε τὰς τρίβους⁴ αὐτοῦ. Πᾶσα φάραγξ⁵ 5 πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς⁶ ταπεινωθήσεται:⁷ καὶ ἔσται τὰ σκολιὰδ εἰς εὐθεῖαν,³ καὶ αἱ τραχεῖαι ἐς ὁδοὺς λείας:¹⁰ καὶ ὄψεται πᾶσα 6 σὰρξ τὸ σωτήριον¹¹ τοῦ θεοῦ.

"Ελεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ¹² ὅχλοις βαπτισθῆναι 7 ὑπ' αὐτοῦ, Γεννήματα ¹³ ἐχιδνῶν, ¹⁴ τίς ὑπέδειξεν ¹⁵ ὑμῖν φυγεῖν ¹⁶ ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; ¹⁷ Ποιήσατε οὖν 8 καρποὺς ἀξίους ¹⁸ τῆς μετανοίας: ¹⁹ καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ: λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. "Ηδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη ²⁰ πρὸς 9 τὴν ῥίζαν ²¹ τῶν δένδρων ²² κεῖται: ²³ πᾶν οὖν δένδρον ²²

¹ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ² έτοιμάζω, prepare, make ready. ³ εὐθύς, immediately, at once. ⁴ τρίβος, ου, ἡ, beaten track, path. ⁵ φάραγξ, αγγος, ἡ, ravine, chasm. ⁶ βουνός, οῦ, ὁ, hill, hillock. ⁷ ταπεινόω, humble, humiliate. ⁸ σκολιός, crooked, unscrupulous. ⁹ τραχύς, rough, uneven. ¹⁰ λείος, smooth, level. ¹¹ σωτήριος, saving, bringing salvation. ¹² ἐκπορεύομαι, go out, come out. ¹³ γέννημα, τος, τό, offspring, child. ¹⁴ ἔχιδνα, ης, ἡ, viper, serpent. ¹⁵ ὑποδείκνυμι, show, indicate. ¹⁶ φεύγω, flee, escape. ¹⁷ ὀργἡ, ῆς, ἡ, wrath, anger. ¹⁸ ἄξιος, worthy, deserving. ¹⁹ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ²⁰ ἄξίνη, ης, ἡ, axe. ²¹ ῥίζα, ης, ἡ, root, that which grows from the root. ²² δένδρον, ου, τό, tree. ²³ κείμαι, lie, be laid.

Κατὰ Λουκᾶν 3:10 Byzantine NT

μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες, Τί 10 οὖν ποιήσομεν; Ἀποκριθεὶς δὲ λέγει αὐτοῖς, Ὁ ἔχων 11 δύο γιτῶνας² μεταδότω³ τῷ μὴ ἔχοντι: καὶ ὁ ἔχων βρώματα όμοίως ποιείτω. Ήλθον δε καὶ τελώναι 12 βαπτισθήναι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, τί ποιήσομεν; Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Μηδὲν πλέον 13 παρὰ τὸ διατεταγμένον ἡμῖν πράσσετε. Επηρώτων 14 δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι, λέγοντες, Καὶ ἡμεῖς τί ποιήσομεν; Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Μηδένα διασείσητε, 10 μηδὲ συκοφαντήσητε: 11 καὶ ἀρκεῖσθε 12 τοῖς ὀψωνίοις 3 ύμῶν.

Προσδοκώντος δε τοῦ λαοῦ, καὶ διαλογιζομένων 15
πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου,
μήποτε 6 αὐτὸς εἴη ὁ χριστός, ἀπεκρίνατο ὁ Ἰωάννης, 16

¹ ἐκκόπτω, cut out, cut off. ² χιτών, ῶνος, ὁ, tunic, garment. ³ μεταδίδωμι, give a share of, share. ⁴ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁵ ὁμοίως, likewise, in like manner. ⁶ τελώνης, ου, ὁ, tax collector, collector of taxes. ⁷ διατάσσω, command, give orders to. ⁸ πράσσω, do, perform. ⁹ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ¹⁰ διασείω, extort, blackmail. ¹¹ συκοφαντέω, acuse falsely, defraud. ¹² ἀρκέω, assist, suffice. ¹³ ὀψώνιον, ου, τό, compensation, wages. ¹⁴ προσδοκάω, wait for, look for. ¹⁵ διαλογίζομαι, debate, reason. ¹⁶ μήποτε, never, lest perchance.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 3:17

ἄπασιν¹ λέγων, Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς: ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός² μου, οὖ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς³ λῦσαι⁴ τὸν ἱμάντα⁵ τῶν ὑποδημάτων⁶ αὐτοῦ: αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρί: οὖ τὸ πτύον⁻ ἐν 17 τῆ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ⁵ τὴν ἄλωνα² αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον¹⁰ εἰς τὴν ἀποθήκην¹¹ αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον¹² κατακαύσει¹³ πυρὶ ἀσβέστῳ.¹⁴

Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἔτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν 18 λαόν: ὁ δὲ Ἡρῷδης¹⁵ ὁ τετράρχης,¹⁶ ἐλεγχόμενος¹⁻ ὑπ' 19 αὐτοῦ περὶ Ἡρῷδιάδος¹⁵ τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν πονηρῶν ὁ Ἡρῷδης,¹⁵ προσέθηκεν¹⁰ καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν, καὶ 20 κατέκλεισεν²⁰ τὸν Ἰωάννην ἐν τῆ φυλακῆ.²¹

 ¹ ἄπας, each, every. ² ἰσχυρός, strong, mighty. ³ ἰκανός, sufficient, able. ⁴ λύω, untie, loose. ⁵ ἱμάς, άντος, ὁ, thong, strap. ⁶ ὑπόδημα, τος, τό, sandal, shoe. ⁷ πτύον, ου, τό, winnowing fork. ⁸ διακαθαρίζω, clean out, cleanse thoroughly. ⁹ ἄλων, ος, ή, threshing floor. ¹⁰ σῖτος, ου, ὁ, wheat, grain. ¹¹ ἀποθήκη, ης, ή, storehouse, barn. ¹² ἄχυρον, ου, τό, chaff. ¹³ κατακαίω, burn up, consume entirely. ¹⁴ ἄσβεστος, unquenchable, inextinguishable. ¹⁵ Ἡρώδης, ου, ὁ, Herod. ¹⁶ τετράρχης, ου, ὁ, tetrarch. ¹⁷ ἐλέγχω, convict, reprove. ¹⁸ Ἡρωδιάς, άδος, ή, Herodias. ¹⁹ προστίθημι, add, add to. ²⁰ κατακλείω, shut up, lock up. ²¹ φυλακή, ῆς, ή, guard, prison.

Κατὰ Λουκᾶν 3:21 Byzantine NT

Έγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἄπαντα¹ τὸν λαόν, καὶ 21 Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου, ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανόν, καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον 22 σωματικῷ² εἴδει³ ώσει⁴ περιστερὰν⁵ ἐπ' αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι, λέγουσαν, Σὰ εἶ ὁ υίός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα.6

Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ὡσει ἐτῶν τριάκοντα 23 ἀρχόμενος, ὢν – ὡς ἐνομίζετο – υἱὸς Ἰωσήφ, τοῦ Ἡλί, 10 τοῦ Ματθάτ, 11 τοῦ Λευΐ, 12 τοῦ Μελχί, 13 τοῦ 24 Ἰαννά, 14 τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ματταθίου, 15 τοῦ Ἀμώς, τοῦ 25 Ναούμ, 16 τοῦ Ἐσλί, 17 τοῦ Ναγγαί, 18 τοῦ Μαάθ, 19 τοῦ 26 Ματταθίου, 15 τοῦ Σεμεῖ, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰούδα, 20 τοῦ 27 Ἰωανάν, 21 τοῦ Ῥησά, 22 τοῦ Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλαθιήλ, τοῦ Νηρί, 24 τοῦ Μελχί, 13 τοῦ Ἀδδί, 25 τοῦ Κωσάμ, 26 28 τοῦ Ἐλμωδάμ, 27 τοῦ ἸΗρ, 28 τοῦ Ἰωσή, 29 τοῦ Ἑλιέζερ, 29

¹ ἄπας, each, every. ² σωματικός, bodily, corporeal. ³ είδος, ους, τό, form, sight. ⁴ ώσεί, like, about. ⁵ περιστερά, ᾶς, ἡ, dove. ⁶ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ⁷ ἔτος, ους, τό, year. ⁸ τριάκοντα, thirty, 30. ⁹ νομίζω, suppose, think. ¹⁰ Ἡλί, ὁ, Heli. ¹¹ Ματθάτ, ὁ, Matthat. ¹² Λευΐ, ὁ, Levi. ¹³ Μελχί, ὁ, Melchi. ¹⁴ Ἰαννά, ὁ, Jannai. ¹⁵ Ματταθίας, ου, ὁ, Matthatias. ¹⁶ Ναούμ, ὁ, Nahum. ¹⁷ Ἑσλί, ὁ, Esli. ¹⁸ Ναγγαί, ὁ, Naggai. ¹⁹ Μαάθ, ὁ, Maath. ²⁰ Ἰούδας, α, ὁ, Judas, Judah. ²¹ Ἰωανάν, ὁ, Joanan. ²² Ὑργα, ὁ, Rhesa. ²³ ∑αλαθιήλ, ὁ, Shealtiel, Salathiel. ²⁴ Νηρί, ὁ, Neri. ²⁵ Ἁδδί, ὁ, Addi. ²⁶ Κωσάμ, ὁ, Cosam. ²⁷ Ἑλμωδάμ, ὁ, Elmadam. ²⁸ Ἡρ, ὁ, Εr. ²⁹ Ἰωσῆς, ῆτος, ὁ, Joses.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 3:30

τοῦ Ἰωρείμ, τοῦ Ματθάτ, τοῦ Λευϊ, τοῦ Συμεών, 30 τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰωνάν, τοῦ Ἐλιακείμ, 31 τοῦ Μελεᾶ,⁸ τοῦ Μαϊνάν,⁹ τοῦ Ματταθά,¹⁰ τοῦ Ναθάν, 11 τοῦ Δαυίδ, τοῦ Ἰεσσαί, τοῦ Ὠβήδ, 12 τοῦ 32 Βοόζ, 13 τοῦ Σαλμών, τοῦ Ναασσών, 14 τοῦ Ἀμιναδάβ, 33 τοῦ Ἀράμ, 15 τοῦ Ἑσρώμ, τοῦ Φαρές, 16 τοῦ Ἰούδα, 5 τοῦ 34 Ίακώβ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρα, 17 τοῦ Nαχώρ, 18 τοῦ $\overline{\Sigma}$ ερούχ, τοῦ $\overline{\Upsilon}$ αγαῦ, τοῦ $\overline{\Phi}$ άλεγ, 19 τοῦ $\overline{35}$ Έβέρ, 20 τοῦ Σαλά, 21 τοῦ Καϊνάν, 22 τοῦ Ἀρφαξάδ, 23 τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, 24 τοῦ Λάμεχ, 25 τοῦ Μαθουσάλα, 26 τοῦ 37 Ένων, τοῦ Ἰαρέδ, τοῦ Μαλελεήλ, 28 τοῦ Καϊνάν, 22 τοῦ Ἐνώς, 29 τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδάμ, τοῦ θεοῦ.

Ίησοῦς δὲ πνεύματος άγίου πλήρης³⁰ ὑπέστρεψεν³¹ ἀπὸ 4
τοῦ Ἰορδάνου,³² καὶ ἤγετο ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὴν

¹ Ιωρείμ, ό, Jorim. ² Ματθάτ, ό, Matthat. ³ Λευΐ, ό, Levi. ⁴ Συμεών, ό, Simeon, Simeon. ⁵ Ιούδας, α, ό, Judas, Judah. ⁶ Ιωνάν, ό, Jonam. ⁷ Έλιακείμ, ό, Eliakim. ⁸ Μελεᾶς, ό, Melea. ⁹ Μαϊνάν, ό, Menna, Mainan. ¹⁰ Ματταθά, ό, Mattatha. ¹¹ Ναθάν, ό, Nathan. ¹² Ώβήδ, ό, Obed. ¹³ Βοόζ, ό, Boaz. ¹⁴ Ναασσών, ό, Nahshon. ¹⁵ Άράμ, ό, Aram, Ram. ¹⁶ Φαρές, ό, Perez. ¹⁷ Θάρα, ό, Terah. ¹⁸ Ναχώρ, ό, Nahor. ¹⁹ Φάλεκ, ό, Peleg. ²⁰ Έβερ, ό, Eber. ²¹ Σαλά, ό, Shelah, Sala. ²² Καϊνάν, ό, Cainan. ²³ Άρφαξάδ, ό, Arphaxad. ²⁴ Νῶε, ό, Noah. ²⁵ Λάμεχ, ό, Lamech. ²⁶ Μαθουσάλα, ό, Methuselah. ²⁷ Ἰαρέδ, ό, Jared. ²⁸ Μαλελεήλ, ό, Maleleel, Mahalaleel. ²⁹ Ένώς, ό, Enosh. ³⁰ πλήρης, full. ³¹ ὑποστρέφω, return, turn back. ³² Ἰορδάνης, ου, ό, Jordan.

Κατὰ Λουκᾶν 4:2 Byzantine NT

ἔρημον, ¹ ήμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ³ ύπὸ 2 τοῦ διαβόλου. Καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις: καὶ συντελεσθεισῶν 5 αὐτῶν, ὕστερον 6 ἐπείνασεν. Καὶ εἶπεν αὐτῶ ὁ διάβολος. Εἰ υίὸς εἶ τοῦ 3 θεοῦ, εἰπὲ τῶ λίθω τούτω ἵνα γένηται ἄρτος. Καὶ 4 άπεκρίθη Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν, λέγων, Γέγραπται ὅτι Οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνω^δ ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ρήματι θεοῦ. Καὶ ἀναγαγων αὐτὸν ὁ διάβολος 5 εἰς ὄρος ὑψηλὸν¹ο ἔδειξεν¹¹ αὐτῶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης 12 ἐν στιγμῆ 13 χρόνου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ 6 ό διάβολος, Σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἄπασαν 14 καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν: ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται, καὶ ὧ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν. Σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσης ἐνώπιον 7 έμου, ἔσται σου πάσα. Καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ εἶπεν ὁ 8 Ἰησοῦς, "Υπαγε ὀπίσω¹⁵ μου, Σατανᾶ: ¹⁶ γέγραπται, Προσκυνήσεις κύριον τὸν θεόν σου, καὶ αὐτῷ μόνῷ

¹ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ² τεσσαράκοντα, forty, 40. ³ πειράζω, test, tempt. ⁴ διάβολος, ου, ὁ, slanderer, accuser. ⁵ συντελέω, complete, accomplish. ⁶ ὕστερον, lastly, afterward. ⁷ πεινάω, hunger, am hungry. ⁸ μόνος, only, alone. ⁹ ἀνάγω, lead up, restore. ¹⁰ ὑψηλός, high, lofty. ¹¹ δείκνυμ, show, point out. ¹² οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ¹³ στιγμή, ῆς, ἡ, moment, point of time. ¹⁴ ἄπας, each, every. ¹⁵ ὀπίσω, behind, after (gen). ¹⁶ Σατανάς, ᾶ, ὁ, Satan, adversarv.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 4:9

λατρεύσεις. Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ 9 ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον² τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν³ ἐντεῦθεν⁴ κάτω: γέγραπται γὰρ ὅτι Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ 10 ἐντελεῖται περὶ σοῦ, τοῦ διαφυλάξαι σε: καί, Ἐπὶ 11 χειρῶν ἀροῦσίν σε, μήποτε προσκόψης πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι 12 Εἴρηται, Οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου. Καὶ 13 συντελέσας πάντα πειρασμὸν² ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι¹ καιροῦ.

Καὶ ὑπέστρεψεν¹⁶ ὁ Ἰησοῦς ἐν τῆ δυνάμει τοῦ 14 πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν: καὶ φήμη¹⁷ ἐξῆλθεν καθ' ὅλης τῆς περιχώρου¹⁸ περὶ αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς 15 ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

περίχωρος, ου, ή, neighboring.

¹ λατρεύω, serve, worship. ² πτερύγιον, ου, τό, highest point, pinnacle. ³ σεαυτοῦ, yourself, of you. ⁴ ἐντεῦθεν, hence, on each side. ⁵ κάτω, down, below. ⁶ ἐντέλλομαι, command, give orders. ⁷ διαφυλάσσω, guard, protect. ⁸ μήποτε, never, lest perchance. ⁹ προσκόπτω, strike against, stumble. ¹⁰ ἐκπειράζω, test thoroughly, tempt. ¹¹ συντελέω, complete, accomplish. ¹² πειρασμός, οῦ, ὁ, temptation, trial. ¹³ διάβολος, ου, ὁ, slanderer, accuser. ¹⁴ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹⁵ ἄχρι, as far as, up to (gen). ¹⁶ ὑποστρέφω, return, turn back. ¹⁷ φήμη, ης, ή, report, news. ¹⁸

Κατὰ Λουκᾶν 4:16 Byzantine NT

Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ, οὖ ἦν τεθραμμένος: καὶ 16 εἰσῆλθεν, κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ, ἐν τῆ ἡμέρα τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι.5 Καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον Ήσαΐου τοῦ προφήτου. 17 Καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίου, εὖρεν τὸν τόπον οὖ ἦν γεγραμμένον, Πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὧ εἵνεκεν 18 ἔχρισέν¹¹ με εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς: 12 ἀπέσταλκέν με ἰάσασθαι 13 τοὺς συντετριμμένους 14 τὴν καρδίαν: κηρύξαι αἰγμαλώτοις ¹⁵ ἄφεσιν, ¹⁶ καὶ τυφλοῖς άνάβλεψιν, 17 ἀποστείλαι τεθραυσμένους 18 ἐν ἀφέσει, 16 19 κηρύξαι ἐνιαυτὸν¹⁹ κυρίου δεκτόν.²⁰ Καὶ πτύξας²¹ τὸ 20 βιβλίον, 7 ἀποδοὺς 22 τῷ ὑπηρέτη, 23 ἐκάθισεν: 24 καὶ πάντων ἐν τῆ συναγωγῆ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες²⁵ αὐτῷ. "Ηρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς 21 ότι Σήμερον 26 πεπλήρωται ή γραφή αὕτη ἐν τοῖς ὡσὶν

 $^{^1}$ Ναζαρέτ, ή, Nazareth. 2 οῦ, where, when. 3 τρέφω, make to grow, nourish. 4 εἴωθα, be accustomed, to maintain a custom. 5 ἀναγινώσκω, read. 6 ἐπιδίδωμι, give to, hand in. 7 βιβλίον, ου, τό, book, scroll. 8 Ήσαϊας, ου, 6 , Isaiah. 9 ἀναπτύσσω, unroll. 10 ἕνεκεν, for the sake of, on account of. 11 χρίω, anoint. 12 πτωχός, poor, poor man (as a noun). 13 ἰάομαι, heal. 14 συντρίβω, break in pieces, crush. 15 αἰχμάλωτος, ου, 6 , captive, prisoner. 16 ἄφεσις, εως, ή, release, forgiveness. 17 ἀνάβλεψις, εως, ή, recovery of sight. 18 θραύω, break in pieces, oppress. 19 ἐνιαυτός, οῦ, 6 , year. 20 δεκτός, acceptable, welcome. 21 πτύσσω, fold up, roll up. 22 ἀποδίδωμι, give back, pay. 23 ὑπηρέτης, ου, 6 , servant, assistant. 24 καθίζω, seat, sit. 25 ἀτενίζω, gaze, stare. 26 σήμερον, today, now. 27 οῦς, ους, τό, ear.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 4:22

ύμῶν. Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῶ, καὶ ἐθαύμαζον 22 έπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις² ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον, Οὐχ οὖτός ἐστιν ὁ υίὸς Ἰωσήφ; Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Πάντως ἐρεῖτέ 23 μοι τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἰατρέ, θεράπευσον όσα ἠκούσαμεν γενόμενα ἐν σεαυτόν: Καπερναούμ, 7 ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῆ πατρίδι 8 σου. 24 Είπεν δέ, Άμὴν λέγω ύμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός $^{\circ}$ ἐστιν ἐν τῆ πατρίδι $^{\circ}$ αὐτοῦ. Ἐπ' ἀληθείας δὲ 25 λέγω ύμῖν, πολλαὶ χῆραι¹⁰ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ήλίου το ἄ Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ό οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη¹³ τρία καὶ μῆνας¹⁴ ἕξ, ¹⁵ ὡς ἐγένετο λιμὸς¹⁶ μέγας έπὶ πᾶσαν τὴν γῆν: καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν 26 ἐπέμφθη Ἡλίας, 11 εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα 17 τῆς Σιδῶνος 18 πρὸς γυναῖκα χήραν. 10 Καὶ πολλοὶ λεπροί 19 ἦσαν ἐπὶ 27 Έλισσαίου²⁰ τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραήλ: καὶ οὐδεὶς

¹ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ² ἐκπορεύομαι, go out, come out. ³ πάντως, altogether, by all means. ⁴ ἰατρός, οῦ, ὁ, physician. ⁵ θεραπεύω, heal, care for. ⁶ σεαυτοῦ, yourself, of you. ⁷ Καπερναούμ, ή, Capernaum. ⁸ πατρίς, ίδος, ή, of one's fathers, fatherland. ⁹ δεκτός, acceptable, welcome. ¹⁰ χήρα, ας, ή, widow. ¹¹ Ἡλίας, ου, ό, Elijah. ¹² κλείω, shut, shut up. ¹³ ἔτος, ους, τό, year. ¹⁴ μήγ, ό, month, certainly. ¹⁵ ἔξ, six, 6. ¹⁶ λιμός, οῦ, ὁ, hunger, famine. ¹⁷ Σάρεπτα, ων, τό, Zarephath. ¹⁸ Σιδών, ώνος, ή, Sidon. ¹⁹ λεπρός, οῦ, ὁ, scaly, leprous. ²⁰ Ἑλισσαῖος, ου, ὁ, Elisha.

Κατὰ Λουκᾶν 4:28 Byzantine NT

αὐτῶν ἐκαθαρίσθη,¹ εἰ μὴ Νεεμὰν² ὁ Σύρος.³ Καὶ 28 ἐπλήσθησαν⁴ πάντες θυμοῦ⁵ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα, καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω 29 τῆς πόλεως, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἔως ὀφρύος⁴ τοῦ ὄρους ἐφ' οὖ ἡ πόλις αὐτῶν ὠκοδόμητο,⁻ εἰς τὸ κατακρημνίσαι⁵ αὐτόν. Αὐτὸς δὲ διελθὼν² διὰ μέσου 30 αὐτῶν ἐπορεύετο.

Καὶ κατῆλθεν¹⁰ εἰς Καπερναοὺμ¹¹ πόλιν τῆς Γαλιλαίας: 31 καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασιν. Καὶ 32 ἐξεπλήσσοντο¹² ἐπὶ τῆ διδαχῆ¹³ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσία ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῆ συναγωγῆ ἦν ἄνθρωπος 33 ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου,¹⁴ καὶ ἀνέκραξεν¹⁵ φωνῆ μεγάλη, λέγων, Ἔα,¹⁶ τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ 34 Ναζαρηνέ;¹⁷ Ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; Οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἄγιος τοῦ θεοῦ. Καὶ ἐπετίμησεν¹⁸ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, 35

¹ καθαρίζω, cleanse, make clean. ² Νεεμάν, ό, Naaman. ³ Σύρος, ου, ό, Syrian man, Syrian. ⁴ πλήθω, fill. ⁵ θυμός, ου, ό, wrath, outburst of passion. ⁶ δφρύς, ύος, ή, eyebrow, brow. ⁷ οἰκοδομέω, build up, construct. ⁸ κατακρημνίζω, throw down (from) a cliff. ⁹ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹⁰ κατέρχομαι, come down, go down. ¹¹ Καπερναούμ, ή, Capernaum. ¹² ἐκπλήσσω, am thunderstruck, astounded. ¹³ διδαχή, ής, ή, teaching, instruction. ¹⁴ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ¹⁵ ἀνακράζω, cry out, shout aloud. ¹⁶ ἔα, ah! ha! ¹⁷ Ναζαρηνός, οῦ, ὁ, Nazarene, of Nazareth. ¹⁸ ἐπιτιμάω, rebuke, warn.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 4:36

λέγων, Φιμώθητι, αλὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. Καὶ ῥίψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς μέσον ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν. Καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ 36 πάντας, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τίς ὁ λόγος οὕτος, ὅτι ἐν ἐξουσία καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν, καὶ ἐξέρχονται; Καὶ ἐξεπορεύετο ἦχος περὶ αὐτοῦ εἰς 37 πάντα τόπον τῆς περιχώρου. 10

Άναστὰς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν 38 Σίμωνος: πενθερὰ¹¹ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη¹² πυρετῷ¹³ μεγάλῳ: καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. 39 Καὶ ἐπιστὰς¹⁴ ἐπάνω¹⁵ αὐτῆς, ἐπετίμησεν¹⁶ τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν: παραχρῆμα¹⁷ δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει¹⁸ αὐτοῖς.

¹ φιμόω, muzzle, silence. ² ρίπτω, throw, cast. ³ βλάπτω, harm, injure. ⁴ θάμβος, ους, τό, amazement, astonishment. ⁵ συλλαλέω, talk with, discuss. ⁶ ἐπιτάσσω, command, give order. ⁷ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ⁸ ἐκπορεύομαι, go out, come out. ⁹ ἥχος, ους, ὁ, noise, sound. ¹⁰ περίχωρος, ου, ἡ, neighboring. ¹¹ πενθερά, ᾶς, ἡ, mother-in-law. ¹² συνέχω, hold fast, oppress. ¹³ πυρετός, οῦ, ὁ, fever. ¹⁴ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁵ ἐπάνω, above, over (gen). ¹⁶ ἐπιτιμάω, rebuke, warn. ¹⁷ παραχρῆμα, immediately, instantly. ¹⁸ διακονέω, serve, minister.

Κατὰ Λουκᾶν 4:40 Byzantine NT

Δύνοντος¹ δὲ τοῦ ἡλίου,² πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας 40 νόσοις⁴ ποικίλαις⁵ ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν: ὁ δὲ ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιθεὶς⁶ ἐθεράπευσεν⁻ αὐτούς. Ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, 41 κράζοντα καὶ λέγοντα ὅτι Σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υίὸς τοῦ θεοῦ. Καὶ ἐπιτιμῶν⁵ οὐκ εἴα² αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ἤδεισαν τὸν χριστὸν αὐτὸν εἶναι.

Γενομένης δὲ ἡμέρας, ἐξελθών ἐπορεύθη εἰς ἔρημον 42 τόπον, καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν οὐ αὐτόν, καὶ ἤλθον εως αὐτοῦ, καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι Καὶ ταῖς ἑτέραις 43 πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ: ὅτι εἰς τοῦτο ἀπέσταλμαι.

¹ δύνω, enter, set. ² ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ³ ἀσθενέω, be weak, sick. ⁴ νόσος, ου, ἡ, disease, malady. ⁵ ποικίλος, varied, manifold. ⁶ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ⁷ θεραπεύω, heal, care for. ⁸ ἐπιτιμάω, rebuke, warn. ⁹ ἐάω, permit, allow. ¹⁰ ἐπιζητέω, seek for, seek after. ¹¹ κατέχω, hold back, hold fast.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 4:44

Καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας.

Έγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι¹ αὐτῷ τοῦ 5 ακούειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἑστὼς παρὰ τὴν λίμνην² Γεννησαρέτ: καὶ εἶδεν δύο πλοῖα ἑστῶτα 2 παρὰ τὴν λίμνην:² οἱ δὲ άλιεῖς⁴ ἀποβάντες⁵ ἀπ' αὐτῶν ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. ΤΕμβὰς δὲ εἰς ἕν τῶν πλοίων, 3 δ ἦν τοῦ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν⁹ ὀλίγον. 10 Καὶ καθίσας 11 ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. Ω ς δὲ ἐπαύσατο 12 λαλῶν, εἶπεν 4πρὸς τὸν Σίμωνα, Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος, 3 καὶ χαλάσατε 14 τὰ δίκτυα 7 ὑμῶν εἰς ἄγραν. 15 ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπεν αὐτῶ, Ἐπιστάτα, ¹⁶ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες το οὐδὲν ἐλάβομεν: ἐπὶ δὲ τῶ ρήματί σου γαλάσω 14 τὸ δίκτυον. Καὶ τοῦτο 6 ποιήσαντες, συνέκλεισαν 18 πληθος 19 ἰχθύων 20 πολύ:

¹ ἐπίκειμαι, lie on, lie upon. ²λίμνη, ης, ή, lake. ³ Γεννησαρέτ, ή, Gennesaret. ⁴ ἀλιεύς, ό, fisherman. ⁵ ἀποβαίνω, get out, go away. ⁶ ἀποπλύνω, wash, rinse. ⁷ δίκτυον, ου, τό, net, fishing net. ⁸ ἐμβαίνω, embark. ⁹ ἐπανάγω, put out (to sea), return. ¹⁰ ὀλίγος, little, few. ¹¹ καθίζω, seat, sit. ¹² παύω, cause to cease. ¹³ βάθος, ους, τό, depth, deep. ¹⁴ χαλάω, slacken, let down. ¹⁵ ἄγρα, ας, ή, catch, booty. ¹⁶ ἐπιστάτης, ου, ὁ, chief, commander. ¹⁷ κοπιάω, toil, labor. ¹⁸ συγκλείω, shut, enclose. ¹⁹ πλήθος, ους, τό, multitude. ²⁰ ἰχθύς, ύος, ὁ, fish.

Κατὰ Λουκᾶν 5:7 Byzantine NT

διερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν: καὶ κατένευσαν 7τοῖς μετόχοις⁴ τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι⁵ αὐτοῖς: καὶ ἦλθον καὶ ἔπλησαν⁶ άμφότερα⁷ τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι⁸ αὐτά. Ἰδὼν δὲ 8 Σίμων Πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν Τησοῦ, λέγων, "Εξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός 11 εἰμι, κύριε. Θάμβος ¹² γὰρ περιέσχεν ¹³ αὐτὸν καὶ πάντας 9 τοὺς σὺν αὐτῷ, ἐπὶ τῆ ἄγρ α^{14} τῶν ἰχθύων 15 ἡ συνέλαβον: 5 όμοίως 16 δὲ καὶ Ἰάκωβον 17 καὶ Ἰωάννην, 10 υίοὺς Ζεβεδαίου, 18 οἱ ἦσαν κοινωνοὶ 19 τῷ Σίμωνι. Καὶ εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβοῦ: ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔση ζωγρῶν.²⁰ Καὶ καταγαγόντες²¹ τὰ 11 πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ἄπαντα, 22 ἡκολούθησαν αὐτῶ.

¹ διαρρήσσω, tear asunder. ² δίκτυον, ου, τό, net, fishing net. ³ κατανεύω, signal, nod. ⁴ μέτοχος, ου, ό, partaker, partner. ⁵ συλλαμβάνω, take, conceive. ⁶ πλήθω, fill. ⁷ ὰμφότεροι, both, both of two. ⁸ βυθίζω, sink, plunge. ⁹ προσπίπτω, fall upon, fall down before. ¹⁰ γόνυ, ατος, τό, knee. ¹¹ ἀμαρτωλός, ου, ό, sinner. ¹² θάμβος, ους, τό, amazement, astonishment. ¹³ περιέχω, surround, seize. ¹⁴ ἄγρα, ας, ἡ, catch, booty. ¹⁵ ἰχθύς, ύος, ὁ, fish. ¹⁶ ὁμοίως, likewise, in like manner. ¹⁷ Ἰάκωβος, James, Jacob. ¹⁸ Ζεβεδαΐος, ου, ό, Zebedee. ¹⁹ κοινωνός, οῦ, ὁ, partner, sharer. ²⁰ ζωγρέω, capture alive. ²¹ κατάγω, bring down, lead down. ²² ἄπας, each, every.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 5:12

Καὶ ἐγένετο, ἐν τῶ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾳ τῶν πόλεων, καὶ 12 ίδού, ἀνὴρ πλήρης¹ λέπρας:² καὶ ἰδών τὸν Ἰησοῦν, πεσών ἐπὶ πρόσωπον, ἐδεήθη³ αὐτοῦ, λέγων, Κύριε, έὰν θέλης, δύνασαί με καθαρίσαι. ⁴ Καὶ ἐκτείνας ⁵ τὴν 13 γεῖρα ἥψατο αὐτοῦ, εἰπών, Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθέως ἡ λέπρα² ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς 14 παρήγγειλεν αύτῷ μηδενὶ εἰπεῖν: ἀλλὰ ἀπελθών δεῖξον⁸ σεαυτὸν⁹ τῷ ἱερεῖ, 10 καὶ προσένεγκε 11 περὶ τοῦ καθαρισμού 2 σου, καθώς προσέταξεν 3 Μωσῆς, εἰς μαρτύριον 14 αὐτοῖς. Δ ιήρχετο 15 δὲ μᾶλλον ὁ λόγος 15 περὶ αὐτοῦ: καὶ συνήρχοντο 6 οχλοι πολλοὶ ἀκούειν, καὶ θεραπεύεσθαι¹⁷ ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶ<u>ν ἀσθενει</u>ῶν¹⁸ αὐτῶν. Αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν¹⁹ ἐν ταῖς ἐρήμοις²⁰ καὶ 16 προσευχόμενος.

¹ πλήρης, full. ² λέπρα, ας, ή, leprosy. ³ δέομαι, ask, request. ⁴ καθαρίζω, cleanse, make clean. ⁵ ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. ⁶ ἄπτομαι, touch or handle. ⁷ παραγγέλλω, order, command. ⁸ δείκνυμι, show, point out. ⁹ σεαυτοῦ, yourself, of you. ¹⁰ ἰερεύς, έως, ὁ, priest. ¹¹ προσφέρω, bring to, offer. ¹² καθαρισμός, οῦ, ὁ, cleansing, purification. ¹³ προστάσσω, command, order. ¹⁴ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹⁵ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹⁶ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁷ θεραπεύω, heal, care for. ¹⁸ ἀσθένεια, ας, ή, weakness, sickness. ¹⁹ ὑποχωρέω, withdraw, go away. ²⁰ ἔρημος, ου, ή, wilderness, desert.

Κατὰ Λουκᾶν 5:17 Byzantine NT

Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾳ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων: 17 καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἳ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης² τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ: καὶ δύναμις κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς. Καὶ ἰδού, ἄνδρες φέροντες ἐπὶ 18 κλίνης ἄνθρωπον δς ήν παραλελυμένος, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ: καὶ μὴ 19εύρόντες ποίας 8 εἰσενέγκωσιν 7 αὐτὸν διὰ τὸν ὄγλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα,³ διὰ τῶν κεράμων¹0 καθῆκαν¹1 αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ 12 εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν 13 τοῦ Ίησοῦ. Καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπεν αὐτῶ, 20 Άνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Καὶ ἤρξαντο 21 διαλογίζεσθαι οί γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, λέγοντες, Τίς ἐστιν οὖτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας; 15 Τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ μόνος ὁ θεός; 22 Έπιγνοὺς 16 δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς 17 αὐτῶν

¹ νομοδιδάσκαλος, ου, ό, teacher of the law. ² κώμη, ης, ή, village. ³ Ἰουδαία, ας, ή, Judea. ⁴ ἰάομαι, heal. ⁵ κλίνη, ης, ή, couch, bed. ⁶ παραλύω, relax, enfeeble. ⁷ εἰσφέρω, carry inward, bring in. ⁸ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ⁹ δωμα, τος, τό, house, housetop. ¹⁰ κέραμος, ου, ό, clay, roof tile. ¹¹ καθίημι, let down, lower. ¹² κλινίδιον, ου, τό, small bed, cot. ¹³ ἔμπροσθεν, in front of, before (gen). ¹⁴ διαλογίζομαι, debate, reason. ¹⁵ βλασφημία, ας, ή, blasphemy, reproach. ¹⁶ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹⁷ διαλογισμός, οῦ, ό, reasoning, questioning.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 5:23

άποκριθείς εἶπεν πρὸς αὐτούς, Τί διαλογίζεσθε¹ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, 23 Άφέωνταί σοι αἱ άμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν, "Εγειραι καὶ περιπάτει; Ίνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υίὸς τοῦ 24 άνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας – εἶπεν τῶ παραλελυμένω³ – Σοὶ λέγω, ἔγειραι, καὶ ἄρας τὸ κλινίδιόν 4 σου, πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ 25 παραγρῆμα δάναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' δ κατέκειτο, άπηλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, δοξάζων τὸν θεόν. Καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἄπαντας, καὶ ἐδόξαζον 26 τὸν θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου, 10 λέγοντες ὅτι Εἴδομεν παράδοξα¹¹ σήμερον.¹²

Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν, καὶ ἐθεάσατο 13 τελώνην, 14 27 14 ὀνόματι Λευΐν, 15 καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, 16 καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι. Καὶ καταλιπὼν 17 ἄπαντα, 8 28

¹ διαλογίζομαι, debate, reason. ² εὐκοπώτερον, easier. ³ παραλύω, relax, enfeeble. ⁴ κλινίδιον, ου, τό, small bed, cot. ⁵ παραχρήμα, immediately, instantly. ⁶ κατάκειμαι, lie down, lie sick. ⁷ ἔκστασις, εως, ή, bewilderment, ecstasy. ⁸ ἄπας, each, every. ⁹ πλήθω, fill. ¹⁰ φόβος, ου, ό, fear, terror. ¹¹ παράδοξος, strange, wonderful. ¹² σήμερον, today, now. ¹³ θεάομαι, look at, behold. ¹⁴ τελώνης, ου, ό, tax collector, collector of taxes. ¹⁵ Λευΐς, ό, Levi. ¹⁶ τελώνιον, ου, τό, tax office, tax collector's office. ¹⁷ καταλείπω, leave, leave behind.

Κατὰ Λουκᾶν 5:29 Byzantine NT

άναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῶ. Καὶ ἐποίησεν δοχὴν 1 29 μεγάλην Λ ευ \ddot{i} ς αὐτῷ ἐν τῆ οἰκίᾳ αὐτοῦ: καὶ ἦν ὄχλος τελωνῶν³ πολύς, καὶ ἄλλων οι ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. Καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμματεῖς αὐτῶν 30 καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες, Δ ιὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν 3 καὶ ἁμαρτωλῶν 6 ἐσθίετε καὶ πίνετε; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς 31 αὐτούς, Oύ χρείαν 7 ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες 8 ἰατροῦ, 9 άλλ' οἱ κακῶς 10 ἔχοντες. Οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι 32 δικαίους, άλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. 11 Οἱ δὲ 33 εἶπον πρὸς αὐτόν, Διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσιν¹² πυκνά, 13 καὶ δεήσεις 14 ποιοῦνται, όμοίως 15 καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων: οἱ δὲ σοὶ 6 ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν; Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Μὴ δύνασθε 34 τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος, 17 ἐν ὧ ὁ νυμφίος 18 μετ'

¹ δοχή, ής, ή, reception, banquet. ² Λευῖς, ό, Levi. ³ τελώνης, ου, ό, tax collector, collector of taxes. ⁴ κατάκειμαι, lie down, lie sick. ⁵ γογγύζω, mutter, murmur. ⁶ άμαρτωλός, ου, ό, sinner. ⁷ χρεία, ας, ή, need, necessity. ⁸ ὑγιαίνω, be in good health, am well. ⁹ ἰατρός, οῦ, ό, physician. ¹⁰ κακώς, badly, evilly. ¹¹ μετάνοια, ας, ή, repentance, change of mind. ¹² νηστεύω, fast. ¹³ πυκνός, frequent, numerous. ¹⁴ δέησις, εως, ή, entreaty, prayer. ¹⁵ ὁμοίως, likewise, in like manner. ¹⁶ σός, your, yours. ¹⁷ νυμφών, ώνος, ό, bridal chamber, wedding hall. ¹⁸ νυμφίος, ου, ό, bridagroom.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 5:35

αὐτῶν ἐστιν, ποιῆσαι νηστεύειν; Έλεύσονται δὲ 35 ήμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῆ² ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος,³ τότε νηστεύσουσιν έν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. ελεγεν δὲ καὶ 36 παραβολήν πρὸς αὐτοὺς ὅτι Οὐδεὶς ἐπίβλημα⁴ ίματίου καινοῦ⁵ ἐπιβάλλει⁶ ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν:⁷ εἰ δὲ μήγε, $^{\$}$ καὶ τὸ καινὸν 5 σχίζει, 9 καὶ τῶ παλαιῶ 7 οὐ συμφωνεί το ἀπό τοῦ καινοῦ. Καὶ οὐδεὶς βάλλει 37 οἶνον 11 νέον 12 εἰς ἀσκοὺς 13 παλαιούς: 7 εἰ δὲ μήγε, 8 ῥήξει ό νέος 12 οἶνος 11 τοὺς ἀσκούς, 13 καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται, 15 καὶ οἱ ἀσκοὶ 13 ἀπολοῦνται. Ἀλλὰ οἶνον 11 νέον 12 εἰς 38 καινοὺς⁵ βλητέον, 16 καὶ ἀμφότεροι 17 συντηροῦνται. 18 Καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν 2 εὐθέως 39 θέλει νέον: 2 λέγει γάρ, Ὁ παλαιὸς χρηστότερός 29 ἐστιν.

¹ νηστεύω, fast. ² ἀπαίρω, take away, depart. ³ νυμφίος, ου, ό, bridegroom. ⁴ ἐπίβλημα, τος, τό, patch, patch on a garment. ⁵ καινός, new, fresh. ⁶ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ⁷ παλαιός, old, ancient. ⁸ μήγε, otherwise (used in the phrase εἰ δὲ μήγε). ⁹ σχίζω, split, separate. ¹⁰ συμφωνέω, agree with, agree together. ¹¹ οἴνος, ου, ό, wine. ¹² νέος, new, young. ¹³ ἀσκός, οῦ, ό, leather bottle, wineskin. ¹⁴ ῥήγνυμι, break apart, throw down. ¹⁵ ἐκχέω, pour out, shed. ¹⁶ βλητέος, must be put, that ought to be put. ¹⁷ ἀμφότεροι, both, both of two. ¹⁸ συντηρέω, preserve, treasure. ¹⁹χρηστός, good, kind.

Κατὰ Λουκᾶν 6:2 Byzantine NT

Έγένετο δὲ ἐν σαββάτω δευτεροπρώτω διαπορεύεσθαι 6 αὐτὸν διὰ τῶν σπορίμων: καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχυας, καὶ ἤσθιον, ψώχοντες ταῖς γερσίν. Τινές δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον αὐτοῖς, Τί 2 ποιείτε ο οὐκ ἔξεστιν ποιείν ἐν τοίς σάββασιν; Καὶ 3 άποκριθείς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ τοῦτο ανέγνωτε, δ ἐποίησεν Δ αυίδ, ὁπότε ἐπείνασεν 10 αὐτὸς καὶ οί μετ' αὐτοῦ ὄντες; Ώς εἰσῆλθεν εἰς τὸν 4 οἶκον τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως 11 έλαβεν, καὶ ἔφαγεν, καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ, ούς οὐκ ἔξεστιν 7 φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς; 12 Καὶ 5 ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι Κύριός ἐστιν ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

¹ δευτερόπρωτος, second-first. ² διαπορεύομαι, pass across, journey through. ³ σπόριμος, grain field, sown. ⁴ τίλλω, pluck, pick. ⁵ στάχυς, υος, ό, Stachys, head of grain. ⁶ ψώχω, rub, rub to pieces. ⁷ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ⁸ ἀναγινώσκω, read. ⁹ ὁπότε, when. ¹⁰ πεινάω, hunger, am hungry. ¹¹ πρόθεσις, εως, ή, setting forth, purpose. ¹² Ιερεύς, έως, ό, priest.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 6:6

Έγένετο δὲ καὶ ἐν ἑτέρω σαββάτω εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς 6 την συναγωγην καὶ διδάσκειν: καὶ ην ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἡ γεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά. Παρετήρουν δὲ οἱ 7 γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύσει: τνα εύρωσιν κατηγορίαν αὐτοῦ. Αὐτὸς 8 δὲ ἤδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶπεν τῶ ἀνθρώπω τῷ ξηρὰν¹ ἔχοντι τὴν χεῖρα, Ἔγειραι, καὶ στηθι εἰς τὸ μέσον. Ὁ δὲ ἀναστὰς ἔστη. Εἶπεν οὖν ὁ 9 Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς, Ἐπερωτήσω ὑμᾶς τί, Ἔξεστιν⁶ τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι⁷ ἢ κακοποιῆσαι; ⁸ Ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; Καὶ περιβλεψάμενος' πάντας 10 αὐτούς, εἶπεν αὐτῷ, "Εκτεινον¹⁰ τὴν χεῖρά σου. Ὁ δὲ ἐποίησεν καὶ ἀποκατεστάθη 11 ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς 12 ὡς ή ἄλλη. Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν¹³ ἀνοίας: 14 καὶ 11 διελάλουν 15 πρὸς ἀλλήλους, τί ἂν ποιήσειαν τῷ Ἰησοῦ.

¹ ξηρός, dry, withered. ² παρατηρέω, watch closely, observe scrupulously. ³ θεραπεύω, heal, care for. ⁴ κατηγορία, ας, ή, accusation, charge. ⁵ διαλογισμός, οῦ, ὁ, reasoning, questioning. ⁶ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ⁷ ἀγαθοποιέω, do good/right, do what is good/right. ⁸ κακοποιέω, do evil, harm. ⁹ περιβλέπομαι, look around, look around on. ¹⁰ ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. ¹¹ ἀποκαθίστημι, restore, give back. ¹² ὑγιής, whole, healthy. ¹³ πλήθω, fill. ¹⁴ ἄνοια, ας, ή, folly, foolishness. ¹⁵ διαλαλέω, discuss, converse together.

Κατὰ Λουκᾶν 6:12 Byzantine NT

Έγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος 12 προσεύξασθαι: καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῆ προσευχῆ τοῦ θεοῦ. Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησεν³ 13 τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ: καὶ ἐκλεξάμενος⁴ ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οθς καὶ ἀποστόλους ὡνόμασεν, Σίμωνα ὃν 14 καὶ ἀνόμασεν Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον 7 καὶ Ἰωάννην, Φίλιππον 8 καὶ Βαρθολομαῖον, Ματθαῖον ταὶ Θωμᾶν, Τάκωβον 15 τὸν τοῦ Άλφαίου, 12 καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτήν, ¹³ Ἰούδαν ¹⁴ Ἰακώβου, ⁷ καὶ Ἰούδαν ¹⁴ 16 Ἰσκαριώτην, ¹⁵ ος καὶ ἐγένετο προδότης. ¹⁶ Καὶ 17 καταβὰς μετ' αὐτῶν, ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, 17 καὶ ὄχλος μαθητών αὐτοῦ, καὶ πλῆθος¹8 πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας 19 καὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ τῆς παραλίου 20 Τύρου 21 καὶ Σιδῶνος, 22 οἱ ἦλθον ἀκοῦσαι

¹ διανυκτερεύω, spend the whole night. ² προσευχή, ής, ή, prayer, place for prayer. ³ προσφωνέω, call to, summon. ⁴ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁵ ὀνομάζω, name, give a name to. ⁶ Ἀνδρέας, ου, ό, Andrew. ⁷ Τάκωβος, James, Jacob. ⁸ Φίλιππος, ου, ό, Philip. ⁹ Βαρθολομαῖος, ου, ό, Bartholomew. ¹⁰ Ματθαῖος, ου, ό, Matthew. ¹¹ Θωμᾶς, ᾶ, ό, Thomas. ¹² Άλφαῖος, ου, ό, Alphaeus. ¹³ ζηλωτής, οῦ, ό, Zealot, zealot. ¹⁴ Τούδας, α, ό, Judas, Judah. ¹⁵ Τοκαριώτης, ου, ό, Iscariot, man of Kerioth. ¹⁶ προδότης, ου, ό, betrayer, traitor. ¹⁷ πεδινός, flat, level. ¹⁸ πλήθος, ους, τό, multitude. ¹⁹ Τουδαία, ας, ή, Judea. ²⁰ παράλιος, ου, ή, coastal, on the coast. ²¹ Τύρος, ου, ή, Tyre. ²² Σιδών, ώνος, ή, Sidon.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 6:18

αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι¹ ἀπὸ τῶν νόσων² αὐτῶν: καὶ οἱ 18
ὀχλούμενοι³ ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων,⁴ καὶ
ἐθεραπεύοντο.⁵ Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει ἄπτεσθαι⁶ 19
αὐτοῦ: ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο¹
πάντας.

Καὶ αὐτὸς ἐπάρας⁷ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς 20 μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγεν,

Μακάριοι οἱ πτωχοί,⁸ ὅτι ὑμετέρα⁹ ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ.

Μακάριοι οἱ πεινῶντες 10 νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. 11

Μακάριοι οἱ κλαίοντες 12 νῦν, ὅτι γελάσετε. 13

https://biblicaltext.com

¹ ἰάομαι, heal. ² νόσος, ου, ή, disease, malady. ³ δχλέω, trouble, torment. ⁴ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ⁵ θεραπεύω, heal, care for. ⁶ ἄπτομαι, touch or handle. ⁻ ἐπαίρω, lift up, raise. ⁶ πτωχός, poor, poor man (as a noun). ˀ ὑμέτερος, your. ¹⁰ πεινάω, hunger, am hungry. ¹¹ χορτάζω, eat until full, be filled. ¹² κλαίω, weep, weep for. ¹³ γελάω, laugh.

Κατὰ Λουκᾶν 6:22 Byzantine NT

Μακάριοί ἐστε, ὅταν μισήσωσιν¹ ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ 22 ὅταν ἀφορίσωσιν² ὑμᾶς, καὶ ὀνειδίσωσιν,³ καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρόν, ἕνεκα⁴ τοῦ υἰοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ 23 σκιρτήσατε:⁵ ἰδοὺ γάρ, ὁ μισθὸς⁴ ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ: κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

Πλὴν 7 οὐαὶ 8 ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, 9 ὅτι ἀπέχετε 10 τὴν 24 παράκλησιν 11 ὑμῶν.

Οὐαί⁸ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι, ¹² ὅτι πεινάσετε. ¹³

Οὐαί⁸ ὑμῖν, οἱ γελώντες ¹⁴ νῦν, ὅτι πενθήσετε ¹⁵ καὶ κλαύσετε. ¹⁶

¹ μισέω, hate, detest. ² ἀφορίζω, separate, set apart. ³ ὀνειδίζω, reproach, revile. ⁴ ἕνεκεν, for the sake of, on account of. ⁵ σκιρτάω, leap, leap for joy. ⁶ μισθός, οῦ, ὁ, wages, reward. ⁷ πλήν, however, but. ⁸ οὺαί, woe! alas! woe! ⁹ πλούσιος, rich. ¹⁰ ἀπέχω, received, obtain. ¹¹ παράκλησις, εως, ή, exhortation, consolation. ¹² ἐμπίπλημι, fill up, satisfy. ¹³ πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁴ γελάω, laugh. ¹⁵ πενθέω, mourn, lament. ¹⁶ κλαίω, weep, weep for.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 6:26

Οὐαὶ¹ ὅταν καλῶς² ὑμᾶς εἴπωσιν οἱ ἄνθρωποι: κατὰ 26 ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις³ οἱ πατέρες αὐτῶν.

Άλλ' ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν, Άγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς 4 27 ύμῶν, καλῶς² ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν⁵ ὑμᾶς, εὐλογεῖτε⁶ 28 τούς καταρωμένους ύμιν, προσεύχεσθε ύπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. Τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν 29 σιαγόνα, 10 πάρεχε 11 καὶ τὴν ἄλλην: καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντός σου τὸ ἱμάτιον, καὶ τὸν χιτῶνα¹² μὴ κωλύσης. Παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί σε δίδου: καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος 30 τὰ σὰ 14 μὴ ἀπαίτει. 15 Καὶ καθώς θέλετε ἵνα ποιῶσιν 31 ύμιν οι ἄνθρωποι, καὶ ύμεις ποιείτε αὐτοίς ὁμοίως. 16 32 Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία 17 ὑμῖν χάρις ἐστίν; Καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε¹⁹ τοὺς 33

¹ οὐαί, woe! alas! woe! ² καλῶς, rightly, well. ³ ψευδοπροφήτης, ου, ὁ, false prophet. ⁴ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ⁵ μισέω, hate, detest. ⁶ εὐλογέω, bless. ⁷ καταράομαι, curse. ⁸ ἐπηρεάζω, mistreat, revile. ⁹ τύπτω, smite, beat. ¹⁰ σιαγών, όνος, ἡ, cheek, jawbone. ¹¹ παρέχω, offer, afford. ¹² χιτών, ῶνος, ὁ, tunic, garment. ¹³ κωλύω, forbid, hinder. ¹⁴ σός, your, yours. ¹⁵ ἀπαιτέω, ask for, demand. ¹⁶ ὁμοίως, likewise, in like manner. ¹⁷ ποίος, what sort of? what? of what sort. ¹⁸ ἀμαρτωλός, ου, ὁ, sinner. ¹⁹ ἀγαθοποιέω, do good/right, do what is good/right.

Κατὰ Λουκᾶν 6:34 Byzantine NT

άγαθοποιοῦντας ¹ ὑμᾶς, ποία ² ὑμῖν γάρις ἐστίν; Καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ $^{^3}$ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. \mathbf{K} αὶ ἐὰν 34δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; Καὶ <u>γὰρ ἁμαρτωλοὶ³ ἁμαρτωλοῖς³</u> δανείζουσιν, 4 ϊνα ἀπολάβωσιν 6 τὰ ἴσα. 7 Πλην 8 35 άγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανείζετε, μηδὲν ἀπελπίζοντες: καὶ ἔσται ὁ μισθὸς 11 ύμῶν πολύς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ ὑψίστου: 2 ὅτι αὐτὸς χρηστός 13 έστιν έπὶ τοὺς ἀχαρίστους 14 καὶ πονηρούς. 36Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες. 15 καθώς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων 15 ἐστίν. Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε. 37 Μὴ καταδικάζετε, 16 καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε: 16 άπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε: δίδοτε, καὶ δοθήσεται 38 μέτρον¹⁷ καλόν, πεπιεσμένον¹⁸σεσαλευμένον 19 καὶ ὑπερεκχυνόμενον 20 δώσουσιν εἰς

¹ ἀγαθοποιέω, do good/right, do what is good/right. ² ποῖος, what sort of? what? of what sort. ³ ἀμαρτωλός, ου, ό, sinner. ⁴ δανείζω, lend, borrow. ⁵ ἐλπίζω, hope, hope for. 6 ἀπολαμβάνω, receive from, get back. ⁻ ἴσος, equal, identical. 8 πλήν, however, but. ² ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ¹⁰ ἀπελπίζω, despair of, expect in return. ¹¹ μισθός, οῦ, ὁ, wages, reward. ¹² ὕψιστος, highest, most high. ¹³ χρηστός, good, kind. ¹⁴ ἀχάριστος, ungrateful. ¹⁵ οἰκτίρμων, merciful, compassionate. ¹⁶ καταδικάζω, pass sentence upon, condemn. ¹⁻ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹8 πιέζω, press, press down. ¹⁰ σαλεύω, shake, excite. ²⁰ ὑπερεκχύνω, pour out so that it overflows.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 6:39

τὸν κόλπον¹ ὑμῶν. Τῷ γὰρ αὐτῷ μέτρῳ² ῷ μετρεῖτε³ ἀντιμετρηθήσεται⁴ ὑμῖν.

Εἶπεν δὲ παραβολὴν αὐτοῖς, Μήτι δύναται τυφλὸς 39 τυφλόν όδηγεῖν; Οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον δ πεσοῦνται; Οὐκ ἔστιν μαθητής ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον 40 αὐτοῦ: κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος 10 τὸ ἐν τῶ ὀφθαλμῶ 41 τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν11 τὴν ἐν τῷ ἰδίω όφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; ¹² "Η πῶς δύνασαι λέγειν τῷ 42 άδελφῷ σου, Άδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος 10 τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; Ύποκριτά, 3 ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν έκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις 14 <u>ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος 10</u> τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου. Οὐ γάρ ἐστιν δένδρον 15 καλὸν ποιοῦν καρπὸν 43

¹ κόλπος, ου, ό, bosom, breast. ² μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ³ μετρέω, measure, estimate. ⁴ ἀντιμετρέω, measure in return. ⁵ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⁶ όδηγέω, lead, guide. ⁷ ἀμφότεροι, both, both of two. ⁸ βόθυνος, ου, ό, pit, ditch. ⁹ καταρτίζω, mend, fit. ¹⁰ κάρφος, ους, τό, speck, dry stalk. ¹¹ δοκός, οῦ, ή, beam of timber, log. ¹² κατανοέω, observe, understand. ¹³ ὑποκριτής, οῦ, ό, hypocrite, pretender. ¹⁴ διαβλέπω, see clearly, look intently. ¹⁵ δένδρον, ου, τό, tree.

Κατὰ Λουκᾶν 6:44 Byzantine NT

σαπρόν: οὐδὲ δένδρον σαπρόν ποιοῦν καρπὸν καλόν.

"Εκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ 44

γινώσκεται. Οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα,
οὐδὲ ἐκ βάτου τρυγῶσιν σταφυλήν. Ὁ ἀγαθὸς 45

ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας

αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος
ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ πονηρόν: ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος
τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

Τί δέ με καλεῖτε, Κύριε, κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω; 46
Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρός με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω¹² ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος:¹³ 48
ὅμοιός¹³ ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι¹⁴ οἰκίαν, ὅς ἔσκαψεν¹⁵ καὶ ἐβάθυνεν,¹6 καὶ ἔθηκεν θεμέλιον¹² ἐπὶ τὴν πέτραν:¹8 πλημμύρας¹9 δὲ γενομένης,

¹ σαπρός, rotten, worthless. ² δένδρον, ου, τό, tree. ³ ἄκανθα, ης, ή, thorn, thorn bush. ⁴ συλλέγω, collect, gather. ⁵ σύκον, ου, τό, fig. ⁶ βάτος, ου, ό, bath (a liquid measure). ⁷ τρυγάω, gather in, harvest. ⁸ σταφυλή, ής, ή, grape, bunch of grapes. ⁹ θησαυρός, οῦ, ό, storehouse, treasure. ¹⁰ προφέρω, bring forth, produce. ¹¹ περίσσευμα, τος, τό, superfluity, abundance. ¹² ὑποδείκνυμι, show, indicate. ¹³ ὅμοιος, like, similar. ¹⁴ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹⁵ σκάπτω, dig. ¹⁶ βαθύνω, deepen, go down deep. ¹⁷ θεμέλιος, ου, ό, foundation. ¹⁸ πέτρα, ας, ή, rock. ¹⁹ πλημμύρα, ας, ή, flood.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 6:49

προσέρρηξεν¹ ὁ ποταμὸς² τῆ οἰκία ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔσχυσεν³ σαλεῦσαι⁴ αὐτήν: τεθεμελίωτο⁵ γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. Ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας ὅμοιός⁻ ἐστιν 49 ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς² θεμελίου: ῷ ۾ προσέρρηξεν¹ ὁ ποταμός,² καὶ εὐθέως ἔπεσεν, καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα¹¹ τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

Έπεὶ 12 δὲ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς 7 ἀκοὰς 13 τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καπερναούμ. 14

Έκατοντάρχου¹⁵ δέ τινος δοῦλος κακῶς¹⁶ ἔχων ἔμελλεν 2 τελευτᾶν,¹⁷ ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος.¹⁸ Ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ 3 Ἰησοῦ, ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώση¹⁹ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. Οἱ δέ, παραγενόμενοι²⁰ πρὸς τὸν 4

¹ προσρήγνυμι, dash against. ² ποταμός, οῦ, ὁ, river, stream. ³ ἰσχύω, be strong, able. ⁴ σαλεύω, shake, excite. ⁵ θεμελιόω, lay a foundation, found. ⁶ πέτρα, ας, ἡ, rock. ⁷ ὅμοιος, like, similar. ⁸ οἰκοδομέω, build up, construct. ⁹ χωρίς, separate, apart from (gen). ¹⁰ θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ¹¹ ῥῆγμα, τος, τό, wreck, ruin. ¹² ἐπεί, when, since. ¹³ ἀκοή, ῆς, ἡ, hearing, report. ¹⁴ Καπερναούμ, ἡ, Capernaum. ¹⁵ ἐκατοντάρχης, centurion. ¹⁶ κακῶς, badly, evilly. ¹⁷ τελευτάω, die, end. ¹⁸ ἔντιμος, valued, precious. ¹⁹ διασώζω, save, bring safely to. ²⁰ παραγίνομαι, come, arrive.

Κατὰ Λουκᾶν 7:5 Byzantine NT

Ίησοῦν, παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες ὅτι ἄξιός 2 ἐστιν ὧ παρέξει 3 τοῦτο: ἀγαπᾶ γὰρ τὸ ἔθνος 5 ήμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ὡκοδόμησεν⁴ ἡμῖν. 6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. "Ηδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν άπέγοντος άπο τῆς οἰκίας, ἔπεμψεν πρὸς αὐτὸν ὁ ἑκατόνταρχος φίλους, λέγων αὐτῶ, Κύριε, μὴ σκύλλου:⁹ οὐ γάρ εἰμι ἱκανὸς¹⁰ ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθης: διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν 12 ἤξίωσα 13 πρός σε 7 έλθεῖν: ἀλλ' εἰπὲ λόγω, καὶ ἰαθήσεται 4 ο παῖς 5 μου. 8 Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔγων ὑπ' ἐμαυτὸν 12 στρατιώτας, 17 καὶ λέγω τούτω, Πορεύθητι, καὶ πορεύεται: καὶ ἄλλω, "Εργου, καὶ ἔρχεται: καὶ τῷ δούλῳ μου, Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. Άκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν¹8 αὐτόν, καὶ 9 στραφεὶς τῶ ἀκολουθοῦντι αὐτῶ ὄγλω εἶπεν, Λέγω ύμῖν, οὔτε ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην οῦ πίστιν εὖρον. Καὶ 10

¹ σπουδαίως, with haste, diligently. ² ἄξιος, worthy, deserving. ³ παρέχω, offer, afford. ⁴ οἰκοδομέω, build up, construct. ⁵ μακράν, far away. ⁶ ἀπέχω, received, obtain. ⁷ ἐκατοντάρχης, centurion. ⁸ φίλος, ου, ό, loving, friend. ⁹ σκύλλω, trouble, bother. ¹⁰ ἰκανός, sufficient, able. ¹¹ στέγη, ης, ή, roof, flat roof of a house. ¹² ἐμαυτοῦ, of myself. ¹³ ἀξιόω, consider worthy. ¹⁴ ἰάομαι, heal. ¹⁵ παῖς, ό, male or female child, servant. ¹⁶ τάσσω, arrange, appoint. ¹⁷ στρατιώτης, ου, ό, soldier. ¹⁸ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ¹⁹ στρέφω, turn, am converted. ²⁰ τοσοῦτος, so great, so much.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 7:11

ύποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον εὖρον τὸν ἀσθενοῦντα² δοῦλον ὑγιαίνοντα.³

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑξῆς, 4 ἐπορεύετο εἰς πόλιν 11καλουμένην Ναΐν: καὶ συνεπορεύοντο αὐτῶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοί, καὶ ὄχλος πολύς. Ω ς δὲ 12. ἤγγισεν⁸ τῆ πύλη² τῆς πόλεως, καὶ ἰδού, ἐξεκομίζετο¹⁰ τεθνηκώς, 11 υίὸς μονογενης 12 τη μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ χήρα: 13 καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς σὺν αὐτῆ. 13Καὶ ἰδών αὐτὴν ὁ κύριος ἐσπλαγχνίσθη έπ' αὐτῆ, καὶ εἶπεν αὐτῆ, Μὴ κλαῖε. 15 Καὶ προσελθών ἥψατο 16 τῆς 14 σοροῦ: 7 οἱ δὲ βαστάζοντες 8 ἔστησαν. Καὶ εἶπεν, Νεανίσκε, 19 σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. Καὶ ἀνεκάθισεν 20 δ 15 νεκρός, καὶ ἤρξατο λαλεῖν. Καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῆ μητρὶ αὐτοῦ. "Ελαβεν δὲ φόβος πάντας, καὶ 16 έδόξαζον τὸν θεόν, λέγοντες ὅτι Προφήτης μέγας

¹ ὁποστρέφω, return, turn back. ² ἀσθενέω, be weak, sick. ³ ὑγιαίνω, be in good health, am well. ⁴ ἔξῆς, next, next in order. ⁵ Ναΐν, ή, Nain. ⁶ συμπορεύομαι, come together, travel with. ⁷ ἱκανός, sufficient, able. ⁸ ἐγγίζω, come near, approach. ⁹ πύλη, ης, ή, gate, porch. ¹⁰ ἐκκομίζω, carry out. ¹¹ θνήσκω, die, am dying. ¹² μονογενής, only begotten, only. ¹³ χήρα, ας, ή, widow. ¹⁴ σπλαγχνίζομαι, have compassion, have pity on. ¹⁵ κλαίω, weep, weep for. ¹⁶ ἄπτομαι, touch or handle. ¹⁷ σορός, ού, ή, coffin, bier. ¹⁸ βαστάζω, bear, carry. ¹⁹ νεανίσκος, ου, ό, youth, young man. ²⁰ ἀνακαθίζω, sit up. ²¹ φόβος, ου, ό, fear, terror.

Κατὰ Λουκᾶν 7:17 Byzantine NT

ἐγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι Ἐπεσκέψατο¹ ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὖτος ἐν ὅλη τῆ 17 Ἰουδαίᾳ² περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐν πάση τῆ περιχώρῳ.³

Καὶ ἀπήγγειλαν Ίωάννη οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων 18 τούτων. Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν 19 μαθητών αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἔπεμψεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Σ ὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; 6 20 Π αραγενόμενοι⁷ δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπον, Ίωάννης ὁ βαπτιστὴς⁸ ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρός σε, λέγων, Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; Ἐν 21 αὐτῆ δὲ τῆ ὥρα ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων 10 καὶ μαστίγων 11 καὶ πνευμάτων πονηρών, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐγαρίσατο 12 τὸ βλέπειν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ 22 Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες ἀπαγγείλατε⁴ Ίωάννη ἃ εἴδετε καὶ ἡκούσατε: ὅτι τυφλοὶ

¹ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ² Ἰουδαία, ας, ή, Judea. ³ περίχωρος, ου, ή, neighboring. ⁴ ἀπαγγέλλω, announce, report. ⁵ προσκαλέω, summon. ⁶ προσδοκάω, wait for, look for. ⁷ παραγίνομαι, come, arrive. ⁸ βαπτιστής, οῦ, ὁ, baptist, baptizer. ⁹ θεραπεύω, heal, care for. ¹⁰ νόσος, ου, ή, disease, malady. ¹¹ μάστιξ, ιγος, ή, whip, scourge. ¹² χαρίζομαι, give freely, forgive.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 7:23

ἀναβλέπουσιν, 1 χωλοὶ 2 περιπατοῦσιν, λεπροὶ 3 καθαρίζονται, 4 κωφοὶ 5 ἀκούουσιν, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ 6 εὐαγγελίζονται: καὶ μακάριός ἐστιν, ὅς ἐὰν 23 μὴ σκανδαλισθῆ 5 ἐν ἐμοί.

Απελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου, ἤρξατο λέγειν 24
τοῖς ὅχλοις περὶ Ἰωάννου, Τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν
ἔρημον[®] θεάσασθαι; Κάλαμον¹⁰ ὑπὸ ἀνέμου¹¹
σαλευόμενον; Αλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; 25
Ἀνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἐν ἰματίοις ἡμφιεσμένον; ¹⁴
Ἰδού, οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῆ ¹⁷
ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. Άλλὰ τί 26
ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; Προφήτην; Ναί, ¹⁹ λέγω ὑμῖν, καὶ
περισσότερον προφήτου. Οὖτός ἐστιν περὶ οὖ 27
γέγραπται, Ἰδού, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου
πρὸ ²¹ προσώπου σου, δς κατασκευάσει ²² τὴν ὁδόν σου

¹ ἀναβλέπω, look up, receive sight. ² χωλός, lame, deprived of a foot. ³ λεπρός, οῦ, ό, scaly, leprous. ⁴ καθαρίζω, cleanse, make clean. ⁵ κωφός, deaf, dumb. ⁶ πτωχός, poor, poor man (as a noun). ⁻ σκανδαλίζω, cause to stumble. ⁶ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ⁶ θεάομαι, look at, behold. ¹⁰ κάλαμος, ου, ὁ, reed, reed-pen. ¹¹ ἄνεμος, ου, ὁ, wind. ¹² σαλεύω, shake, excite. ¹³ μαλακός, soft, effeminate. ¹⁴ ἀμφιέννυμι, clothe, dress. ¹⁵ ἱματισμός, οῦ, ὁ, clothing. ¹⁶ ἔνδοξος, honored, glorious. ¹² τρυφή, ῆς, ἡ, reveling, luxury. ¹ፄ βασίλειος, kingly, royal. ¹⁰ ναί, yes, truly. ²⁰ περισσός, excessive, abundant. ²¹ πρό, before (gen), before. ²² κατασκευάζω, prepare, build.

Κατὰ Λουκᾶν 7:28 Byzantine NT

 $\mathring{\epsilon}$ μπροσθέν σου. Λέγω γὰρ ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοῖς 28 γυναικών προφήτης Ίωάννου τοῦ βαπτιστοῦ οὐδείς έστιν: ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῆ βασιλεία τοῦ θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστιν. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οί 29 τελωναι⁵ έδικαίωσαν⁶ τὸν θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα⁷ Ίωάννου: οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ⁸ 30 τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ἠθέτησαν οἱς ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ. Τίνι οὖν ὁμοιώσω 11 τοὺς 31 <u>ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς 12</u> ταύτης, καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι; 13 "Ομοιοί 13 εἰσιν παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορ \tilde{a}^{14} καθημένοις, 32 καὶ προσφωνοῦσιν άλλήλοις, καὶ λέγουσιν. Ηὐλήσαμεν16 καὶ οὐκ ὧργήσασθε:17 ນໍ່ແເ້ນ. έθρηνήσαμεν¹⁸ ύμῖν, καὶ οὐκ ἐκλαύσατε. 19 Ἐλήλυθεν 33 γὰρ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς³ μήτε²⁰ ἄρτον ἐσθίων μήτε²⁰ οἶνον 21 πίνων, καὶ λέγετε, Δαιμόνιον ἔχει: ἐλήλυθεν δ 34

¹ ἔμπροσθεν, in front of, before (gen). ² γεννητός, born, begotten. ³ βαπτιστής, οῦ, ὁ, baptist, baptizer. ⁴ μικρός, small, little. ⁵ τελώνης, ου, ὁ, tax collector, collector of taxes. ⁶ δικαιόω, justify, pronounce righteous. ⁷ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ⁸ νομικός, pertaining to the law. ⁹ βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁰ ἀθετέω, reject, annul. ¹¹ ὁμοιόω, make like, liken. ¹² γενεά, ᾶς, ἡ, generation. ¹³ ὅμοιος, like, similar. ¹⁴ ἀγορά, ᾶς, ἡ, marketplace, place of assembly. ¹⁵ προσφωνέω, call to, summon. ¹⁶ αὐλέω, play a flute, play the flute. ¹⁷ ὀρχέομαι, dance. ¹⁸ θρηνέω, lament, mourn. ¹⁹ κλαίω, weep, weep for. ²⁰ μήτε, neither, nor. ²¹ οἶνος, ου, ὁ, wine.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 7:35

υίὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε, Ἰδού, ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν 35 τέκνων αὐτῆς πάντων.

Ήρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ' 36 αὐτοῦ: καὶ εἰσελθών εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου ἀνεκλίθη. Καὶ ἰδού, γυνὴ ἐν τῇ πόλει, ἤτις ἦν 37 άμαρτωλός, ἐπιγνοῦσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκία τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ὁ ἀλάβαστρον μύρου, ἐν καὶ 38 στᾶσα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὀπίσω κλαίουσα, ἡ ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῖς δάκρυσιν, ἱ καὶ ταῖς θριξὶν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασσεν, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειφεν τῷ μύρῳ. ἐλέγων, Οὖτος, εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἄν τίς καὶ λέγων, Οὖτος, εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἄν τίς καὶ

¹ φάγος, ου, ὁ, glutton. ² οἰνοπότης, ου, ὁ, drunkard, excessive wine-drinker. ³ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ⁴ τελώνης, ου, ὁ, tax collector, collector of taxes. ⁵ ἀμαρτωλός, ου, ὁ, sinner. ⁶ δικαιόω, justify, pronounce righteous. ⁷ ἀνακλίνω, lay upon, lay down. ⁸ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ⁹ ἀνάκειμαι, recline, recline (at a meal). ¹⁰ κομίζω, receive, bring. ¹¹ ἀλάβαστρον, ου, τό, alabaster jar. ¹² μύρον, ου, τό, ointment, perfume. ¹³ ὁπίσω, behind, after (gen). ¹⁴ κλαίω, weep, weep for. ¹⁵ βρέχω, send rain, rain. ¹⁶ δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ¹⁷ θρίξ, τριχός, ἡ, hair. ¹⁸ ἐκμάσσω, wipe dry, wipe. ¹⁹ καταφιλέω, kiss fervently, kiss affectionately. ²⁰ ἀλείφω, anoint.

Κατὰ Λουκᾶν 7:40 Byzantine NT

ποταπη¹ ή γυνη ήτις ἄπτεται² αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλός³ έστιν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν, 40 Σίμων, ἔγω σοί τι εἰπεῖν. Ὁ δέ φησιν, Διδάσκαλε, εἰπέ. Δύο χρεωφειλέται ήσαν δανειστῆ τινί: ὁ εἶς 41 πεντήκοντα. 9 Μὴ ἐγόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι, 10 42 άμφοτέροις 11 έχαρίσατο. 12 Τίς οὖν αὐτῶν, εἰπέ, πλεῖον αὐτὸν ἀγαπήσει; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν, 43 Υπολαμβάνω¹³ ὅτι ὧ τὸ πλεῖον ἐγαρίσατο. 12 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῶ, Ὀρθῶς 14 ἔκρινας. Καὶ στραφεὶς 15 πρὸς 44τὴν γυναῖκα, τῷ Σίμωνι ἔφη, Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; Εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ ἐπὶ τοὺς πόδας μου οὐκ ἔδωκας: αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν 16 <u>ἔβρεξέν¹⁷ μο</u>υ τοὺς πόδας, καὶ ταῖς θριξὶν¹⁸ τῆς κεφαλής αὐτής ἐξέμαξεν. 19 Φίλημά 20 μοι οὐκ ἔδωκας: 45

¹ ποταπός, what kind of? what type of? ² ἄπτομαι, touch or handle. ³ άμαρτωλός, ου, ό, sinner. ⁴χρεωφειλέτης, ου, ό, debtor. ⁵ δανειστής, ό, lender, creditor. ⁶ δφείλω, owe, ought. ⁷ δηνάριον, ου, ό, denarius. ⁸ πεντακόσιοι, five hundred, 500. ⁹ πεντήκοντα, fifty, 50. ¹⁰ ἀποδίδωμι, give back, pay. ¹¹ ἀμφότεροι, both, both of two. ¹² χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹³ ὑπολαμβάνω, take up, receive. ¹⁴ ὀρθώς, rightly, correctly. ¹⁵ στρέφω, turn, am converted. ¹⁶ δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ¹⁷ βρέχω, send rain, rain. ¹⁸ θρίξ, τριχός, ή, hair. ¹⁹ ἐκμάσσω, wipe dry, wipe. ²⁰ φίλημα, τος, τό, kiss.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 7:46

αὕτη δέ, ἀφ' ῆς εἰσῆλθον, οὐ διέλιπεν¹ καταφιλοῦσά² μου τοὺς πόδας. Ἐλαίω³ τὴν κεφαλήν μου οὐκ 46 ἤλειψας:⁴ αὕτη δὲ μύρω⁵ ἤλειψέν⁴ μου τοὺς πόδας. Οἱ 47 χάριν, ὁλέγω σοι, ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἠγάπησεν πολύ: ῷ δὲ ὁλίγον ἀφίεται, ὁλίγον ἀγαπᾳ. Εἶπεν δὲ αὐτῆ, Ἀφέωνταί σου αἱ 48 ἁμαρτίαι. Καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν 49 ἑαυτοῖς, Τίς οὕτός ἐστιν ὅς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν; 50 Εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, Ἡ πίστις σου σέσωκέν σε: πορεύου εἰς εἰρήνην.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς διώδευεν κατὰ 8 πόλιν καὶ κώμην, κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ: καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, καὶ 2 γυναῖκές τινες αι ἦσαν τεθεραπευμέναι άπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ

¹ διαλείπω, stop, cease. ² καταφιλέω, kiss fervently, kiss affectionately. ³ ἔλαιον, ου, τό, olive oil. ⁴ ἀλείφω, anoint. ⁵ μύρον, ου, τό, ointment, perfume. ⁶ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ⁻ ὁλίγος, little, few. ፄ συνανάκειμαι, recline at table with. ⁰ καθεξής, successively, in order. ¹¹0 διοδεύω, travel through, go about. ¹¹ κώμη, ης, ἡ, village. ¹² θεραπεύω, heal, care for. ¹³ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness.

Κατὰ Λουκᾶν 8:3 Byzantine NT

καλουμένη Μαγδαληνή, ¹ ἀφ' ἥς δαιμόνια έπτὰ ἐξεληλύθει, καὶ Ἰωάννα² γυνὴ Χουζᾶ³ ἐπιτρόπου⁴ 3 Ἡρώδου, ⁵ καὶ Σουσάννα, ⁶ καὶ ἔτεραι πολλαί, αἴτινες διηκόνουν ⁷ αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.

Συνιόντος δὲ ὅχλου πολλοῦ, καὶ τῶν κατὰ πόλιν 4 ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτόν, εἶπεν διὰ παραβολῆς, 5 Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον οὐτοῦ. Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτόν, ὅ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, ταὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό. Καὶ ἔτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἑξηράνθη, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα. Καὶ συμφυεῖσαι ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι ἀκανθαι ἀκανθαι ἀκανθαν καὶ καὶ ἐπερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ταῦτα λέγων

¹ Μαγδαληνή, ῆς, ἡ, woman of Magdala, Magdalene. ² Ἰωάννα, ας, ἡ, Joanna. ³ Χουζᾶς, ᾶ, ὁ, Chuza. ⁴ ἐπίτροπος, ου, ὁ, guardian, steward. ⁵ Ἡρώδης, ου, ὁ, Herod. ⁶ Σουσάννα, ης, ἡ, Susanna, Susannah. ⁷ διακονέω, serve, minister. ⁸ σύνειμι, be with, come together. ⁹ ἐπιπορεύομαι, journey to, travel to. ¹⁰ σπόρος, ου, ὁ, seed (sown), seed for sowing. ¹¹ καταπατέω, trample under foot. ¹² πετεινόν, ου, τό, bird. ¹³ κατεσθίω, eat up, devour. ¹⁴ πέτρα, ας, ἡ, rock. ¹⁵ φύω, grow up, spring up. ¹⁶ ξηραίνω, dry up, parch. ¹⁷ ἰκμάς, άδος, ἡ, moisture. ¹⁸ ἄκανθα, ης, ἡ, thorn, thorn bush. ¹⁹ συμφύω, grow at the same time. ²⁰ ἀποπνίγω, choke, drown. ²¹ ἐκατονταπλασίων, hundred times, hundredfold.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 8:9

έφώνει, ' Ὁ ἔχων ὧτα² ἀκούειν ἀκουέτω.

Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Τίς 9 εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη; Ὁ δὲ εἶπεν, Ὑμῖν δέδοται 10 γνώναι τὰ μυστήρια της βασιλείας τοῦ θεοῦ: τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσιν, καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν. Εστιν δὲ αΰτη ἡ 11 παραβολή: Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. Οἱ δὲ 12 παρὰ τὴν όδὸν εἰσὶν οἱ ἀκούοντες, εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ίνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας 13 οί, ὅταν ἀκούσωσιν, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὖτοι ῥίζαν[°] οὐκ ἔχουσιν, οἳ πρὸς <u>καιρὸν</u> πιστεύουσιν, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ 10 ἀ ϕ ίστανται. 11 14 Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας 12 πεσόν, οὖτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν 13 καὶ πλούτου 14 καὶ

¹ φωνέω, call, crow. ² οὖς, ους, τό, ear. ³ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁴ συνίημι, understand, consider. ⁵ σπόρος, ου, ό, seed (sown), seed for sowing. ⁶ εἶτα, then, thereafter. ⁷ διάβολος, ου, ό, slanderer, accuser. ⁸ πέτρα, ας, ή, rock. ⁹ ῥίζα, ης, ή, root, that which grows from the root. ¹⁰ πειρασμός, οῦ, ό, temptation, trial. ¹¹ ἀράιστημι, withdraw, depart. ¹² ἄκανθα, ης, ή, thorn, thorn bush. ¹³ μέριμνα, ης, ή, care, anxiety. ¹⁴ πλοῦτος, ου, ό, wealth, riches.

Κατὰ Λουκᾶν 8:15 Byzantine NT

ήδονων του βίου πορευόμενοι συμπνίγονται, καὶ οὐ τελεσφορούσιν. Τὸ δὲ ἐν τῆ καλῆ γῆ, οὖτοί εἰσιν 15 οἴτινες ἐν καρδία καλῆ καὶ ἀγαθῆ, ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσιν, καὶ καρποφορούσιν ἐν ὑπομονῆ.

Οὐδεὶς δὲ λύχνον⁸ ἄψας⁹ καλύπτει¹⁰ αὐτὸν σκεύει,¹¹ ἢ 16 ὑποκάτω¹² κλίνης¹³ τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας¹⁴ ἐπιτίθησιν,¹⁵ ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι¹⁶ βλέπωσιν τὸ φῶς.
Οὐ γάρ ἐστιν κρυπτόν,¹⁷ ὂ οὐ φανερὸν¹⁸ γενήσεται: 17 οὐδὲ ἀπόκρυφον,¹⁹ ὂ οὐ γνωσθήσεται καὶ εἰς φανερὸν¹⁸ ἔλθη. Βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε: ὃς γὰρ ἐὰν ἔχη, 18 δοθήσεται αὐτῷ: καὶ ὃς ἐὰν μὴ ἔχη, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

¹ ήδονή, ής, ή, pleasure, lust. ² βίος, ου, ό, life, manner of life. ³ συμπνίγω, choke, choke utterly. ⁴ τελεσφορέω, produce mature fruit. ⁵ κατέχω, hold back, hold fast. ⁶ καρποφορέω, bear fruit. ⁷ ύπομονή, ής, ή, endurance, perseverance. ⁸ λύχνος, ου, ό, lamp, lantern. ⁹ ἄπτω, touch, kindle. ¹⁰ καλύπτω, cover, veil. ¹¹ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ¹² ὑποκάτω, under, below. ¹³ κλίνη, ης, ή, couch, bed. ¹⁴ λυχνία, ας, ή, lampstand. ¹⁵ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ¹⁶ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ¹⁷ κρυπτός, hidden, secret. ¹⁸ φανερός, manifest, apparent. ¹⁹ ἀπόκρυφος, hidden, secret.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 8:19

Παρεγένοντο¹ δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ 19 αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν² αὐτῷ διὰ τὸν ὅχλον. Καὶ ἀπηγγέλη³ αὐτῷ, λεγόντων, Ἡ μήτηρ σου 20 καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἑστήκασιν ἔξω, ἰδεῖν σε θέλοντες. 21 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς, Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὖτοί εἰσιν, οἱ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες αὐτόν.

Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾳ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἐνέβη⁴ εἰς 22 πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Διέλθωμεν⁵ εἰς τὸ πέραν⁴ τῆς λίμνης. Ἦλὶ ἀνήχθησαν.
Πλεόντων³ δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν: καὶ κατέβη 23 λαῖλαψ¹¹ ἀνέμου¹² εἰς τὴν λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο, καὶ ἐκινδύνευον. Προσελθόντες δὲ διήγειραν¹5 24 αὐτόν, λέγοντες, Ἐπιστάτα, ἐπισ

¹ παραγίνομαι, come, arrive. ² συντυγχάνω, meet with, join. ³ ἀπαγγέλλω, announce, report. ⁴ ἐμβαίνω, embark. ⁵ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁶ πέραν, on the other side of, beyond (gen). ⁷ λίμνη, ης, ή, lake. ⁸ ἀνάγω, lead up, restore. ⁹ πλέω, sail. ¹⁰ ἀφυπνόω, fall asleep. ¹¹ λαίλαψ, απος, ή, hurricane, storm. ¹² ἄνεμος, ου, ό, wind. ¹³ συμπληρόω, fulfill, be swamped. ¹⁴ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ¹⁵ διεγείρω, arouse completely, stir up. ¹⁶ ἐπιστάτης, ου, ό, chief, commander. ¹⁷ ἐπιτιμάω, rebuke, warn.

Κατὰ Λουκᾶν 8:25 Byzantine NT

καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος: καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο γαλήνη. Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, Ποῦ ἐστιν ἡ πίστις 25 ὑμῶν; Φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Τίς ἄρα οὖτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;

Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, 126 ἤτις ἐστὶν ἀντιπέραν τῆς Γαλιλαίας. Ἐξελθόντι δὲ 27 αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὅς εἶχεν δαιμόνια ἐκ χρόνων ἰκανῶν, 14 καὶ ἰμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο, 15 καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. 16 Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, καὶ 28 ἀνακράξας, 17 προσέπεσεν 18 αὐτῷ, καὶ φωνῆ μεγάλῃ εἶπεν, Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; 19 Δέομαί σου, μή με βασανίσης. 21 29 Παρήγγειλεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῷ 23

¹ παύω, cause to cease. ² γαλήνη, ης, ή, calm. ³ ποῦ, where?. ⁴ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ⁵ ἄρα, so? (introduces a question). ⁶ ἄνεμος, ου, ό, wind. ⁷ ἐπιτάσσω, command, give order. ⁸ ὑπακούω, obey, listen. ⁹ καταπλέω, sail down. ¹⁰ χώρα, ας, ή, land, region. ¹¹ Γαδαρηνός, from Gadara, Gadarene. ¹² ἀντιπέραν, on the opposite side or shore. ¹³ ὑπαντάω, meet, go to meet. ¹⁴ ἰκανός, sufficient, able. ¹⁵ ἐνδιδύσκω, dress, put on. ¹⁶ μνήμα, τος, τό, grave, tomb. ¹⁷ ἀνακράζω, cry out, shout aloud. ¹⁸ προσπίπτω, fall upon, fall down before. ¹⁹ ὑψιστος, highest, most high. ²⁰ δέομαι, ask, request. ²¹ βασανίζω, torment, torture. ²² παραγγέλλω, order, command. ²³ ἀκάθαρτος, unclean, impure.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 8:30

έξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου: πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο άλύσεσιν καὶ πέδαις Φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσσων τὰ δεσμὰ ηλαύνετο⁸ ὑπὸ τοῦ δαίμονος⁹ εἰς τὰς ἐρήμους. 10 Έπηρώτησεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί σοι ἐστὶν όνομα; Ὁ δὲ εἶπεν, Λεγεών, 1 ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν. Καὶ παρεκάλει αὐτὸν ἵνα μὴ 31 ἐπιτάξη¹² αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον¹³ ἀπελθεῖν. ⁵Ην δὲ 32 ἐκεῖ ἀγέλη 14 γοίρων 15 ἱκανῶν 16 Βοσκομένων 17 ἐν τῶ όρει: καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψη¹⁸ αὐτοῖς εἰς έκείνους εἰσελθεῖν. Καὶ ἐπέτρεψεν18 αὐτοῖς. 33 Έξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους:15 καὶ ὥρμησεν19 ἡ ἀγέλη14 κατὰ τοῦ κρημνοῦ²⁰ εἰς τὴν λίμνην, 21 καὶ ἀπεπνίγη. 22 34 Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες το γεγενημένον ἔφυγον, 23

¹ συναρπάζω, seize, drag away. ² δεσμέω, bind. ³ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ⁴ πέδη, ης, ἡ, fetter, shackle. ⁵ φυλάσσω, guard, keep. ⁶ διαρρήσσω, tear asunder. ⁷ δεσμός, οῦ, ὁ, chain, bond. ⁸ ἐλαύνω, drive or push, row. ⁹ δαίμων, ονος, ὁ, demon, evil spirit. ¹⁰ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ¹¹ λεγεών, ῶνος, ἡ, legion, very large number. ¹² ἐπιτάσσω, command, give order. ¹³ ἄβυσσος, ου, ἡ, bottomless, incomprehensible depth. ¹⁴ ἀγέλη, ης, ἡ, herd, flock. ¹⁵ χοῖρος, ου, ὁ, swine, pig. ¹⁶ ἰκανός, sufficient, able. ¹⁷ βόσκω, feed. ¹⁸ ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹⁹ ὁρμάω, hasten on, rush. ²⁰ κρημνός, οῦ, ὁ, steep bank, cliff. ²¹ λίμνη, ης, ἡ, lake. ²² ἀποπνίγω, choke, drown. ²³ φεύγω, flee, escape.

Κατὰ Λουκᾶν 8:35 Byzantine NT

καὶ ἀπήγγειλαν 1 εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. 2 35 Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός: καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ίησοῦν, καὶ εὖρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὖ τὰ δαιμόνια έξεληλύθει, ίματισμένον³ καὶ σωφρον<u>ο</u>ῦντα, 4 παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ: καὶ ἐφοβήθησαν. 36 Απήγγειλαν δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν ἄπαν τὸ πλῆθος 37 τῆς περιχώρου⁸ τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ότι φόβω¹⁰ μεγάλω συνείχοντο: αὐτὸς δὲ ἐμβὰς 12 εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν. 13 Ἐδέετο 14 δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' 38 οῦ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια εἶναι σὺν αὐτῶ. Ἀπέλυσεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων, Ὑπόστρεφε 13 εἰς τὸν οἶκόν 39 σου, καὶ διηγοῦ¹⁵ ὅσα ἐποίησέν σοι ὁ θεός. Καὶ ἀπῆλθεν, καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς.

¹ ἀπαγγέλλω, announce, report. ² ἀγρός, ου, ὁ, field, farm. ³ ἱματίζω, dress, clothe. ⁴ σωφρονέω, be of sound mind, judgment. ⁵ δαιμονίζομαι, am demon possessed. ⁶ ἄπας, each, every. ⁻ πλῆθος, ους, τό, multitude. ፆ περίχωρος, ου, ή, neighboring. ⁰ Γαδαρηνός, from Gadara, Gadarene. ¹⁰ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ¹¹ συνέχω, hold fast, oppress. ¹² ἐμβαίνω, embark. ¹³ ὑποστρέφω, return, turn back. ¹⁴ δέομαι, ask, request. ¹⁵ διηγέομαι, relate fully, relate in full.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 8:40

Έγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέψαι¹ τὸν Ἰησοῦν, ἀπεδέξατο² 40 αὐτὸν ὁ ὅχλος: ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες³ αὐτόν.
Καὶ ἰδού, ἦλθεν ἀνὴρ ῷ ὄνομα Ἰάειρος,⁴ καὶ αὐτὸς 41 ἄρχων⁵ τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν, καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἰκον αὐτοῦ: ὅτι θυγάτηρ⁶ μονογενὴς⁻ ἦν αὐτῷ ὡς 42 ἐτῶν⁵ δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνῃσκεν. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὅχλοι συνέπνιγον² αὐτόν.

Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει¹⁰ αἴματος ἀπὸ ἐτῶν⁸ δώδεκα, 43 ἤτις ἰατροῖς¹¹ προσαναλώσασα¹² ὅλον τὸν βίον¹³ οὐκ ἴσχυσεν¹⁴ ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι,¹⁵ προσελθοῦσα 44 ὅπισθεν,¹⁶ ἤψατο¹⁷ τοῦ κρασπέδου¹⁸ τοῦ ἱματίου αὐτοῦ: καὶ παραχρῆμα¹⁹ ἔστη ἡ ῥύσις¹⁰ τοῦ αἴματος αὐτῆς. 45 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Τίς ὁ ἀψάμενός¹⁷ μου; ᾿Αρνουμένων²⁰ δὲ πάντων, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ'

¹ ύποστρέφω, return, turn back. ² ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ³ προσδοκάω, wait for, look for. ⁴ Τάειρος, ου, ό, Jairus. ⁵ ἄρχων, οντος, ό, ruler, prince. ⁶ θυγάτηρ, τρος, ή, daughter. ⁷ μονογενής, only begotten, only. ⁸ ἔτος, ους, τό, year. ⁹ συμπνίγω, choke, choke utterly. ¹⁰ ρύσις, εως, ή, flowing, hemorrhage. ¹¹ ἰατρός, οῦ, ό, physician. ¹² προσαναλίσκω, spend lavishly, spend beside. ¹³ βίος, ου, ό, life, manner of life. ¹⁴ ἰσχύω, be strong, able. ¹⁵ θεραπεύω, heal, care for. ¹⁶ ὅπισθεν, behind, after. ¹⁷ ἄπτομαι, touch or handle. ¹⁸ κράσπεδον, ου, τό, border, tassel. ¹⁹ παραχρήμα, immediately, instantly. ²⁰ ἀρνέομαι, deny, repudiate.

Κατὰ Λουκᾶν 8:46 Byzantine NT

αὐτοῦ, Ἐπιστάτα,¹ οἱ ὅχλοι συνέχουσίν² σε καὶ ἀποθλίβουσιν,³ καὶ λέγεις, Τίς ὁ ἀψάμενός⁴ μου; Ὁ δὲ 46 Ἰησοῦς εἶπεν, Ἡψατό⁴ μού τις: ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ. Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι 47 οὐκ ἔλαθεν,⁵ τρέμουσα⁴ ἤλθεν, καὶ προσπεσοῦσα⁻ αὐτῷ, δι' ἣν αἰτίαν⁵ ἥψατο⁴ αὐτοῦ ἀπήγγειλεν³ αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη¹⁰ παραχρῆμα.¹¹ 48 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῆ, Θάρσει,¹² θύγατερ,¹³ ἡ πίστις σου σέσωκέν σε: πορεύου εἰς εἰρήνην.

Έτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχεταί τις παρὰ τοῦ 49 ἀρχισυναγώγου, ¹⁴ λέγων αὐτῷ ὅτι Τέθνηκεν ¹⁵ ἡ θυγάτηρ ¹³ σου: μὴ σκύλλε ¹⁶ τὸν διδάσκαλον. Ὁ δὲ 50 Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ, λέγων, Μὴ φοβοῦ: μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν 51 οἰκίαν, οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα, εἰ μὴ Πέτρον

¹ ἐπιστάτης, ου, ὁ, chief, commander. ² συνέχω, hold fast, oppress. ³ ἀποθλίβω, press upon, crowd in upon. ⁴ ἄπτομαι, touch or handle. ⁵ λανθάνω, escape notice, am hidden. ⁶ τρέμω, tremble, am afraid. ⁷ προσπίπτω, fall upon, fall down before. ⁸ αἰτία, ας, ή, cause, reason. ⁹ ἀπαγγέλλω, announce, report. ¹⁰ ἰάομαι, heal. ¹¹ παραχρήμα, immediately, instantly. ¹² θαρσέω, of good courage, of good cheer. ¹³ θυγάτηρ, τρος, ή, daughter. ¹⁴ ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ, ruler of a synagogue. ¹⁵ θυήσκω, die, am dying. ¹⁶ σκύλλω, trouble, bother.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 8:52

καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς² καὶ τὴν μητέρα. Ἔκλαιον³ δὲ πάντες, καὶ 52 ἐκόπτοντο⁴ αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπεν, Μὴ κλαίετε: οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, 53 εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. Αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, 54 καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἐφώνησεν λέγων, Ἡ παῖς,² ἐγείρου. Καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ 55 ἀνέστη παραχρῆμα: καὶ διέταξεν αὐτῆς δοθῆναι φαγεῖν. Καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς: ὁ δὲ 56 παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

Συγκαλεσάμενος¹⁵ δὲ τοὺς δώδεκα, ἔδωκεν αὐτοῖς 9 δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους¹⁶ θεραπεύειν.¹⁷ Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς 2 κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ ἰᾶσθαι¹⁸ τοὺς ἀσθενοῦντας.¹⁹ Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Μηδὲν αἴρετε 3

¹ Τάκωβος, James, Jacob. ² παῖς, ὁ, male or female child, servant. ³ κλαίω, weep, weep for. ⁴ κόπτω, strike, smite. ⁵ καθεύδω, sleep. ⁶ καταγελάω, deride, ridicule. ⁷ κρατέω, grasp, lay hold of. ⁸ φωνέω, call, crow. ⁹ ἐπιστρέφω, turn to, return. ¹⁰ παραχρήμα, immediately, instantly. ¹¹ διατάσσω, command, give orders to. ¹² ἐξίστημι, amaze, be amazed. ¹³ γονεύς, έως, ὁ, parent. ¹⁴ παραγγέλλω, order, command. ¹⁵ συγκαλέω, call together. ¹⁶ νόσος, ου, ή, disease, malady. ¹⁷ θεραπεύω, heal, care for. ¹⁸ ἰάομαι, heal. ¹⁹ ἀσθενέω, be weak, sick.

Κατὰ Λουκᾶν 9:4 Byzantine NT

εἰς τὴν ὁδόν: μήτε¹ ῥάβδους,² μήτε¹ πήραν,³ μήτε¹ ἄρτον, μήτε¹ ἀργύριον,⁴ μήτε¹ ἀνὰ⁵ δύο χιτῶνας⁶ ἔχειν.
Καὶ εἰς ἢν ἄν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ⁴ ἐκεῖθεν⁻ ἐξέρχεσθε. Καὶ ὅσοι ἐὰν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, 5 ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ τὸν κονιορτὸν⁶ ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξατεց εἰς μαρτύριον¹ο ἐπ' αὐτούς. Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο¹¹ 6 κατὰ τὰς κώμας,¹² εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.¹⁴

Ήκουσεν δὲ Ἡρῷδης¹⁵ ὁ τετράρχης¹⁶ τὰ γινόμενα ὑπ' 7
 αὐτοῦ πάντα: καὶ διηπόρει,¹⊓ διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό
 τινων ὅτι Ἰωάννης ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν: ὑπό τινων δὲ 8
 ὅτι Ἡλίας¹8 ἐφάνη:¹ ἄλλων δὲ ὅτι Προφήτης εἶς τῶν
 ἀρχαίων²0 ἀνέστη. Καὶ εἶπεν Ἡρῷδης,¹ Ἰωάννην ἐγὼ 9
 ἀπεκεφάλισα:²¹ τίς δέ ἐστιν οὖτος, περὶ οὖ ἐγὼ ἀκούω

¹ μήτε, neither, nor. ² ράβδος, ου, ἡ, staff, rod. ³ πήρα, ας, ἡ, leather pouch, bag. ⁴ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ⁵ ἀνά, upwards, upon. ⁶ χιτών, ῶνος, ὁ, tunic, garment. ⁷ ἐκεῖθεν, from there, from that place. ⁸ κονιορτός, οῦ, ὁ, dust. ⁹ ἀποτινάσσω, shake off. ¹⁰ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹¹ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹² κώμη, ης, ἡ, village. ¹³ θεραπεύω, heal, care for. ¹⁴ πανταχοῦ, everywhere. ¹⁵ Ἡρώδης, ου, ὁ, Herod. ¹⁶ τετράρχης, ου, ὁ, tetrarch. ¹⁷ διαπορέω, be greatly perplexed or at a loss. ¹⁸ Ἡλίας, ου, ὁ, Elijah. ¹⁹ φαίνω, shine, appear. ²⁰ ἀρχαῖος, old, ancient. ²¹ ἀποκεφαλίζω, behead.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 9:10

τοιαῦτα; Καὶ ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν.

Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ 10όσα ἐποίησαν. Καὶ παραλαβών³ αὐτούς, ὑπεχώρησεν⁴ κατ' ιδίαν είς τόπον ἔρημον πόλεως καλουμένης Βηθσαϊδάν. 5 Οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες ἠκολούθησαν αὐτῷ: 11 καὶ δεξάμενος αὐτούς, ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς χρείαν ἔχοντας θεραπείας 7 ἰᾶτο. 8 ή δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν: 9 12 προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπον αὐτῷ, Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κύκλω κώμας 11 καὶ τοὺς ἀγροὺς 12 καταλύσωσιν, 13 καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν: 14 ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμω τόπω ἐσμέν. Εἶπεν 13 δὲ πρὸς αὐτούς, Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς Φαγεῖν. Οἱ δὲ εἶπον, Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε¹6 ἄρτοι καὶ ἰχθύες¹7 δύο, εἰ μήτι εἰς πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς

¹ ὑποστρέφω, return, turn back. ² διηγέομαι, relate fully, relate in full. ³ παραλαμβάνω, receive, take. ⁴ ὑποχωρέω, withdraw, go away. ⁵ Βηθσαϊδά, ή, Bethsaida. ⁶ χρεία, ας, ή, need, necessity. ⁷ θεραπεία, ας, ή, treatment, healing. ⁸ ἰάομαι, heal. ⁹ κλίνω, cause to bend, bow. ¹⁰ κύκλος, ου, ό, circle. ¹¹ κώμη, ης, ή, village. ¹² ἀγρός, ου, ό, field, farm. ¹³ καταλύω, destroy, lodge. ¹⁴ ἐπισιτισμός, οῦ, ὁ, provisions, provision. ¹⁵ ἔρημος, ου, ή, wilderness, desert. ¹⁶ πέντε, five, 5. ¹⁷ ἰχθύς, ύος, ὁ, fish. ¹⁸ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹⁹ ἀγοράζω, buy.

Κατὰ Λουκᾶν 9:14 Byzantine NT

πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα. ¹ ⁵Ησαν γὰρ ὡσεὶ ² 14 ἄνδρες πεντακισχίλιοι. ³ Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Κατακλίνατε ⁴ αὐτοὺς κλισίας ⁵ ἀνὰ ⁶ πεντήκοντα. ⁷ Καὶ ἐποίησαν οὕτως, καὶ ἀνέκλιναν ⁸ 15 ἄπαντας. ⁹ Λαβών δὲ τοὺς πέντε ¹⁰ ἄρτους καὶ τοὺς δύο 16 ἰχθύας, ¹¹ ἀναβλέψας ¹² εἰς τὸν οὐρανόν, εὐλόγησεν ¹³ αὐτούς, καὶ κατέκλασεν, ¹⁴ καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παρατιθέναι ¹⁵ τῷ ὄχλῳ. Καὶ ἔφαγον καὶ 17 ἐχορτάσθησαν ¹⁶ πάντες: καὶ ἤρθη τὸ περισσεῦσαν ¹⁷ αὐτοῖς κλασμάτων, ¹⁸ κόφινοι ¹⁹ δώδεκα.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον 18 καταμόνας, 20 συνῆσαν 21 αὐτῷ οἱ μαθηταί: καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς, λέγων, Τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι; Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, Ἰωάννην τὸν 19 βαπτιστήν: 22 ἄλλοι δὲ Ἡλίαν: 23 ἄλλοι δὲ ὅτι

¹ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ² ώσεί, like, about. ³ πενταχισχίλιοι, five thousand, 5000. ⁴ κατακλίνω, make to lie down, recline. ⁵ κλισία, ας, ή, group of people eating together. ⁶ ἀνά, upwards, upon. ⁷ πεντήκοντα, fifty, 50. ⁸ ἀνακλίνω, lay upon, lay down. ⁹ ἄπας, each, every. ¹⁰ πέντε, five, 5. ¹¹ ἰχθύς, ὑος, ὁ, fish. ¹² ἀναβλέπω, look up, receive sight. ¹³ εὐλογέω, bless. ¹⁴ κατακλάω, break in pieces. ¹⁵ παρατίθημι, set before, entrust. ¹⁶ χορτάζω, eat until full, be filled. ¹⁷ περισσεύω, abound, be rich. ¹⁸ κλάσμα, τος, τό, broken piece, fragment. ¹⁹ κόφινος, ου, ὁ, basket, large basket. ²⁰ καταμόνας, alone, apart. ²¹ σύνειμι, be with, come together. ²² βαπτιστής, οῦ, ὁ, baptist, baptizer. ²³ Ἡλίας, ου, ὁ, Elijah.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 9:20

Προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ανέστη. Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, 20Ύμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν, Τὸν χριστὸν τοῦ θεοῦ. Ὁ δὲ 21 ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλεν μηδενὶ εἰπεῖν τοῦτο, 22εἰπὼν ὅτι Δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι άπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ άρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῆ τρίτη ήμέρα αναστήναι. "Ελεγεν δὲ πρὸς πάντας, Εἴ 23 τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω έαυτόν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν⁸ αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. 24 Ός γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν: ὅς δ' ἄν ἀπολέση τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν⁹ έμοῦ, οὖτος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ώφελεῖται¹⁰ 25 ἄνθρωπος, κερδήσας 11 τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθείς; 12 12 12 12 12 12 13 με 13 με 13 με 13 καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου

 $^{^1}$ ἀρχαῖος, old, ancient. 2 ἐπιτιμάω, rebuke, warn. 3 παραγγέλλω, order, command. 4 πάσχω, suffer, am acted upon. 5 ἀποδοκιμάζω, reject, reject after testing. 6 ὀπίσω, behind, after (gen). 7 ἀπαρνέομαι, deny, refuse. 8 σταυρός, οῦ, ὁ, cross. 9 ἔνεκεν, for the sake of, on account of. 10 ὡφελέω, profit, help. 11 κερδαίνω, gain, win. 12 ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. 13 ἐπαισγύνομαι, be ashamed, am ashamed.

Κατὰ Λουκᾶν 9:27 Byzantine NT

ἐπαισχυνθήσεται, ὅταν ἔλθη ἐν τῆ δόξη αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἀγίων ἀγγέλων. Λέγω δὲ ὑμῖν 27 ἀληθῶς, ἐ εἰσίν τινες τῶν ὧδε ἐστώτων, οι οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἔως ἄν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.

Έγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὡσει ἡμέραι 28 ὀκτώ, καὶ παραλαβὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὅρος προσεύξασθαι. Καὶ 29 ἐγένετο, ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτόν, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἔτερον, καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ὁ ἐξαστράπτων. Καὶ ἰδού, ἄνδρες δύο 30 συνελάλουν αὐτῷ, οἴτινες ἦσαν Μωσῆς καὶ Ἡλίας, οῖ ὀφθέντες ἐν δόξη ἔλεγον τὴν ἔξοδον ἀὐτοῦ ἢν 31 ἔμελλεν πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οί 32 σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὅ ϋπνω: 16

¹ ἐπαισχύνομαι, be ashamed, am ashamed. ² ἀληθῶς, truly, really. ³ γεύομαι, taste, experience. ⁴ ώσεί, like, about. ⁵ ὀκτώ, eight, 8. ⁶ παραλαμβάνω, receive, take. ⁷ Ἰάκωβος, James, Jacob. ⁸ εἶδος, ους, τό, form, sight. ⁹ ἱματισμός, οῦ, ὁ, clothing. ¹⁰ λευκός, white, bright. ¹¹ ἐξαστράπτω, flash like lightning. ¹² συλλαλέω, talk with, discuss. ¹³ Ἡλίας, ου, ὁ, Elijah. ¹⁴ ἔξοδος, ου, ἡ, departure, exodus. ¹⁵ βαρέω, burden, weigh down. ¹⁶ ὅπνος, ου, ὁ, sleep.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 9:33

διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῶ. Καὶ ἐγένετο, ἐν 33 τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ἐπιστάτα, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι: καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς⁵ τρεῖς, μίαν σοί, καὶ μίαν Μωσῆ, καὶ μίαν Ἡλία: μὴ εἰδως ὁ λέγει. Ταῦτα δὲ 34 αὐτοῦ λέγοντος, ἐγένετο νεφέλη 7 καὶ ἐπεσκίασεν 8 αὐτούς: ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ ἐκείνους εἰσελθεῖν εἰς τὴν νεφέλην. 7 Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης, 7 35 λέγουσα, Οὖτός ἐστιν ὁ υίός μου ὁ ἀγαπητός: αὐτοῦ άκούετε. Καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνήν, εὑρέθη ὁ 36 Ἰησοῦς μόνος. Καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν, καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν¹⁰ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν έωράκασιν.

 $^{^1}$ διαγρηγορέω, keep awake, awake fully. 2 συνίστημι, commend (transitive), stand with. 3 διαχωρίζομαι, separate myself from, part from. 4 έπιστάτης, ου, 5 0, chief, commander. 5 σκηνή, ης, 6 1, tent, tabernacle. 6 Ήλίας, ου, 5 5, Elijah. 7 νεφέλη, ης, 6 9, cloud. 8 8 έπισκιάζω, overshadow, envelop. 9 σιγάω, be silent, become silent. 10 άπαγγέλλω, announce, report.

Κατὰ Λουκᾶν 9:37 Byzantine NT

 Έγένετο δὲ ἐν τῇ ἑξῆς 1 ἡμέρᾳ, κατελθόντων 2 αὐτῶν ἀπὸ 3 7 τοῦ ὄρους, συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. Καὶ ἰδού, 38 άνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἀνεβόησεν, λέγων, Διδάσκαλε, δέομαί σου, ἐπίβλεψαι ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενής έστίν μοι: καὶ ἰδού, πνεῦμα λαμβάνει 39 αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης⁸ κράζει, καὶ σπαράσσει⁹ αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, 10 καὶ μόγις 11 ἀποχωρεῖ 12 ἀπ' αὐτοῦ, συντρίβον 13 αὐτόν. Καὶ ἐδεήθην 5 τῶν μαθητῶν σου 40ίνα ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. 41 Άποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ω^{14} γενεὰ 15 ἄπιστος 16 καὶ διεστραμμένη, 17 ἔως πότε 18 ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνέξομαι¹⁹ ὑμῶν; Προσάγαγε²⁰ τὸν υἱόν σου ὧδε. Ἔτι 42 δὲ προσερχομένου αὐτοῦ, ἔρρηξεν²¹ αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν: 22 ἐπετίμησεν 23 δὲ ὁ Ἰησοῦς τῶ πνεύματι τῶ ἀκαθάρτω,²⁴ καὶ ἰάσατο²⁵ τὸν

¹ ἐξῆς, next, next in order. ² κατέρχομαι, come down, go down. ³ συναντάω, meet with, hence to happen. ⁴ ἀναβοάω, cry out, shout upwards. ⁵ δέομαι, ask, request. ⁶ ἐπιβλέπω, look on (with favor), have regard for. ⁷ μονογενής, only begotten, only. δ ἐξαίφνης, suddenly, unexpectedly. ⁹ σπαράσσω, convulse, shake to and fro. ¹⁰ ἀφρός, οῦ, ὁ, foam, foaming. ¹¹ μόγις, hardly, scarcely. ¹² ἀποχωρέω, go away, depart. ¹³ συντρίβω, break in pieces, crush. ¹⁴ ὧ, Oh! omega. ¹⁵ γενεά, ᾶς, ἡ, generation. ¹⁶ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁷ διαστρέφω, distort, pervert. ¹⁸ πότε, when? at what time? ¹⁹ ἀνέχομαι, endure, bear with. ²⁰ προσάγω, bring (forward), approach. ²¹ ῥήγνυμι, break apart, throw down. ²² συσπαράσσω, convulse. ²³ ἐπιτιμάω, rebuke, warn. ²⁴ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ²⁵ Ιάομαι, heal.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 9:43

παίδα, 1 καὶ 1 απέδωκεν 2 αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 4 3 Έξεπλήσσοντο 3 δὲ πάντες ἐπὶ τῆ μεγαλειότητι 4 τοῦ 4 9εοῦ.

Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἶς ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Θέσθε ὑμεῖς 44 εἰς τὰ ὧτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους: ὁ γὰρ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. 45 Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ αἴσθωνται αὐτό: καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

Εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς¹⁰ ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ἄν εἴη 46 μείζων αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν¹⁰ 47 τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος¹¹ παιδίου, ἔστησεν αὐτὸ παρ' ἑαυτῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, 'Ός ἐὰν δέξηται 48

¹ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ² ἀποδίδωμι, give back, pay. ³ ἐκπλήσσω, am thunderstruck, astounded. ⁴ μεγαλειότης, ητος, ἡ, splendor, magnificence. ⁵ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ⁶ οῦς, ους, τό, ear. ⁷ ἀγνοέω, not know, be unaware. ⁸ παρακαλύπτω, hide, conceal. ⁹ αἰσθάνομαι, notice, perceive. ¹⁰ διαλογισμός, οῦ, ὁ, reasoning, questioning. ¹¹ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize.

Κατὰ Λουκᾶν 9:49 Byzantine NT

τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐμὲ δέχεται: καὶ ὅς ἐὰν ἐμὲ δέξηται δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με: ὁ γὰρ μικρότερος¹ ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων οὖτος ἔσται μέγας.

Άποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν, Ἐπιστάτα,² εἴδομέν τινα 49 ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια: καὶ ἐκωλύσαμεν³ αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. 50 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Μὴ κωλύετε:³ ὅς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν.

Έγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς 51 ἀναλήψεως αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστήριξεν τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ 52 ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ: καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, ὥστε ἑτοιμάσαι αὐτῷ. Καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ 53

¹ μικρός, small, little. ² ἐπιστάτης, ου, ὁ, chief, commander. ³ κωλύω, forbid, hinder. ⁴ συμπληρόω, fulfill, be swamped. ⁵ ἀνάληψις, εως, ή, taking up, lifting up. ⁶ στηρίζω, establish, fix firmly. ⁷ πρό, before (gen), before. ⁸ κώμη, ης, ή, village. ⁹ Σαμαρείτης, ου, ό, Samaritan. ¹⁰ ἐτοιμάζω, prepare, make ready.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 9:54

πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. 54 Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος¹ καὶ Ἰωάννης εἶπον, Κύριε, θέλεις εἴπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀναλῶσαι² αὐτούς, ὡς καὶ Ἡλίας³ ἐποίησεν; Στραφεὶς⁴ δὲ ἐπετίμησεν⁵ αὐτοῖς, καὶ εἶπεν, 55 Οὐκ οἴδατε οἴου⁴ πνεύματός ἐστε ὑμεῖς: ὁ γὰρ υἱὸς 56 τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι. Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην. 7

Έγένετο δὲ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῆ ὁδῷ, εἶπέν τις 57 πρὸς αὐτόν, Ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἄν ἀπέρχη, κύριε. 58 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις: ὁ δὲ υἰὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνη. Εἶπεν δὲ πρὸς ἕτερον, Ἀκολούθει μοι. Ὁ δὲ 59 εἶπεν, Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι πρῶτον

 $^{^{1}}$ Τάκωβος, James, Jacob. 2 ἀναλίσκω, destroy, consume. 3 Ἡλίας, ου, ό, Elijah. 4 στρέφω, turn, am converted. 5 ἐπιτιμάω, rebuke, warn. 6 οἷος, such as, of what kind. 7 κώμη, ης, ή, village. 8 ἀλώπηξ, εκος, ή, fox. 9 φωλεός, οῦ, ό, den, hole. 10 πετεινόν, ου, τό, bird. 11 κατασκήνωσις, εως, ή, place to live, nest. 12 ποῦ, where?. 13 κλίνω, cause to bend, bow. 14 ἐπιτρέπω, permit, allow.

Κατὰ Λουκᾶν 9:60 Byzantine NT

θάψαι¹ τὸν πατέρα μου. Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, 60 Ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι¹ τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς: σὺ δὲ ἀπελθών διάγγελλε² τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. Εἶπεν 61 δὲ καὶ ἔτερος, Ἀκολουθήσω σοι, κύριε: πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν³ μοι ἀποτάξασθαι⁴ τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. 62 Εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν, Οὐδείς, ἐπιβαλών⁵ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εὐθετός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ό κύριος καὶ ἐτέρους 10 ἐβδομήκοντα, 10 καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ 11 δύο πρὸ 12 προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οῦ 13 ἔμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. Ἐλεγεν οὖν πρὸς αὐτούς, Ὁ 2 μὲν θερισμὸς 14 πολύς, οἱ δὲ ἐργάται 15 ὁλίγοι: 16 δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ, 14 ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν 14 αὐτοῦ. Ὑπάγετε: ἰδού, ἐγὼ 3

¹ θάπτω, bury. ² διαγγέλλω, publish abroad, proclaim. ³ ἐπιτρέπω, permit, allow. ⁴ ἀποτάσσομαι, set apart, take leave of. ⁵ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ⁶ ἄροτρον, ου, τό, plow. ⁷ ὁπίσω, behind, after (gen). ⁸ εὔθετος, useful, fit. ⁹ ἀναδείκνυμι, show clearly, reveal. ¹⁰ ἐβδομήκοντα, seventy, 70. ¹¹ ἀνά, upwards, upon. ¹² πρό, before (gen), before. ¹³ οὕ, where, when. ¹⁴ θερισμός, οῦ, ὁ, harvest, reaping. ¹⁵ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ¹⁶ δλίγος, little, few. ¹⁷ δέομαι, ask, request.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 10:4

ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας 1 ἐν μέσω λύκων. 2 Μὴ 4 βαστάζετε³ βαλάντιον, μὴ πήραν, μηδὲ ὑποδήματα: 6 καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. Εἰς ἣν δ' ἂν 5 οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέγετε, Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτω. Καὶ ἐὰν ἧ ἐκεῖ υίὸς εἰρήνης, ἐπαναπαύσεται 6 $\dot{\epsilon}\pi'$ αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν: εἰ δὲ μήγε, $\dot{\epsilon}$ ἐΦ' ὑμᾶς ἀνακάμψει.' Έν αὐτῆ δὲ τῆ οἰκία μένετε, ἐσθίοντες 7 καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν: ἄξιος 10 γὰρ ὁ ἐργάτης 11 τοῦ μισθοῦ 12 αὐτοῦ ἐστίν. Μὴ μεταβαίνετε 13 ἐξ οἰκίας είς οἰκίαν. Καὶ εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέργησθε, καὶ 8 δέχωνται ύμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα 4 ύμῖν, καὶ 9 θεραπεύετε¹⁵ τοὺς ἐν αὐτῆ ἀσθενεῖς, ¹⁶ καὶ λέγετε αὐτοῖς, "Ηγγικεν¹⁷ ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. Εἰς 10 ην δ' αν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ μη δέχωνται ὑμᾶς, έξελθόντες εἰς τὰς πλατείας εἰνῆς εἰπατε, Καὶ τὸν 11

¹ ἀρήν, ἀρνός, ὁ, lamb. ²λύκος, ου, ὁ, wolf, jackal. ³ βαστάζω, bear, carry. ⁴ βαλλάντιον, ου, τό, purse, money bag. ⁵ πήρα, ας, ή, leather pouch, bag. ⁶ ὑπόδημα, τος, τό, sandal, shoe. ⁻ ἐπαναπαύομαι, rest, rest upon. ፆ μήγε, otherwise (used in the phrase εἰ δὲ μήγε). ³ ἀνακάμπτω, turn back, return. ¹⁰ ἄξιος, worthy, deserving. ¹¹ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ¹² μισθός, οῦ, ὁ, wages, reward. ¹³ μεταβαίνω, depart, leave. ¹⁴ παρατίθημι, set before, entrust. ¹⁵ θεραπεύω, heal, care for. ¹⁶ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁻ ἐγγίζω, come near, approach. ¹ଃ πλατεία, ας, ή, street.

Κατὰ Λουκᾶν 10:12 Byzantine NT

κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν άπομασσόμεθα 3 ύμῖν: πλὴν 4 τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἤγγικεν⁵ ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. Λέγω ὑμῖν <mark>ὅτ</mark>ι 12 Σοδόμοις εν τῆ ἡμέρα ἐκείνη ἀνεκτότερον ἔσται, ἢ τῆ πόλει ἐκείνη. Οὐαί⁸ σοι, Χοραζίν, οὐαί⁸ σοι, 13 Bηθσαϊδά: 10 στι εἰ ἐν Τύρω ταὶ Σιδῶνι 22 ἐγένοντο αἱδυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι 13 ἄν ἐν σάκκω 14 καὶ σποδῷ¹⁵ καθήμεναι μετενόησαν. 16 Πλὴν $\frac{1}{1}$ Τύρω 14 καὶ Σ ιδῶνι¹² ἀνεκτότερον⁷ ἔσται ἐν τῆ κρίσει, ¹⁷ ἢ ὑμῖν. Καὶ σύ, Καπερναούμ, 18 ή ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, 15 ἔως Άδου 20 καταβιβασθήση. 21 Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ 16 ἀκούει: καὶ ὁ ἀθετῶν 22 ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ: 22 ὁ δὲ ἐμὲ άθετων²² άθετει²² τον άποστείλαντά με.

¹ κονιορτός, οῦ, ὁ, dust. ² κολλάω, glue, cleave. ³ ἀπομάσσω, wipe off. ⁴ πλήν, however, but. ⁵ ἐγγίζω, come near, approach. ⁶ Σόδομα, ων, τό, Sodom. ⁷ ἀνεκτός, tolerable, bearable. ⁸ οὐαί, woe! alas! woe! ⁹ Χοραζίν, ή, Chorazin. ¹⁰ Βηθσαϊδά, ή, Bethsaida. ¹¹ Τύρος, ου, ή, Tyre. ¹² Σιδών, ῶνος, ή, Sidon. ¹³ πάλαι, long ago, of old. ¹⁴ σάκκος, ου, ὁ, sackcloth. ¹⁵ σποδός, οῦ, ή, ashes. ¹⁶ μετανοέω, repent, change my mind. ¹⁷ κρίσις, εως, ή, judgment, judging. ¹⁸ Καπερναούμ, ή, Capernaum. ¹⁹ ὑψόω, lift up, exalt. ²⁰ Ἄδης, ου, ὁ, Hades. ²¹ καταβιβάζω, bring down, cause to go down. ²² ἀθετέω, reject, annul.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 10:17

Υπέστρεψαν¹ δὲ οἱ ἑβδομήκοντα² μετὰ χαρᾶς, λέγοντες, 17
Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται³ ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν 18
ὡς ἀστραπὴν⁵ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. Ἰδού, δίδωμι 19
ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν⁶ ἐπάνω⊓ ὄφεων⁶ καὶ σκορπίων,⁰ καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ:¹⁰ καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ.¹¹ Πλὴν¹² ἐν τούτῳ μὴ 20
χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται:³ χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Έν αὐτῆ τῆ ὥρᾳ ἡγαλλιάσατο¹³ τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, 21 καὶ εἶπεν, Ἐξομολογοῦμαί¹⁴ σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας¹⁵ ταῦτα ἀπὸ σοφῶν¹⁶ καὶ συνετῶν,¹⁷ καὶ ἀπεκάλυψας¹⁸ αὐτὰ νηπίοις.¹⁹ Ναί,²⁰ ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία²¹ ἔμπροσθέν²² σου. Καὶ στραφεὶς²³ πρὸς τοὺς μαθητὰς 22

¹ ὑποστρέφω, return, turn back. ² ἐβδομήκοντα, seventy, 70. ³ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ⁴ Σατανᾶς, ᾶ, ὁ, Satan, adversary. ⁵ ἀστραπή, ῆς, ἡ, lightning, brightness. ⁶ πατέω, tread or tread under foot, tread. ⁷ ἐπάνω, above, over (gen). ⁸ ὅρις, εως, ὁ, snake, serpent. ⁹ σκορπίος, ου, ὁ, scorpion. ¹⁰ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ¹¹ ἀδικέω, do wrong, harm. ¹² πλήν, however, but. ¹³ ἀγαλλιάω, rejoice, am full of joy. ¹⁴ ἐζομολογέω, confess, profess. ¹⁵ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ¹⁶ σορός, wise. ¹⁷ συνετός, intelligent, clever. ¹⁸ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹⁹ νήπιος, infant, child. ²⁰ ναί, yes, truly. ²¹ εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ²² ἔμπροσθεν, in front of, before (gen). ²³ στρέφω, turn, am converted.

Κατὰ Λουκᾶν 10:23 Byzantine NT

εἶπεν, Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου: καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστιν ὁ υἰός, εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς ἐστιν ὁ πατήρ, εἰ μὴ ὁ υἰός, καὶ ὧ ἐὰν βούληται¹ ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.² Καὶ στραφεὶς³ πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ' 23 ἰδίαν εἶπεν, Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ 24 βασιλεῖς ἡθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον: καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

Καὶ ἰδού, νομικός τις ἀνέστη, ἐκπειράζων αὐτόν, καὶ 25 λέγων, Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν, Ἐν τῷ νόμῷ 26 τί γέγραπται; Πῶς ἀναγινώσκεις, Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 27 εἶπεν, Ἁγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἱσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου: καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Εἶπεν δὲ αὐτῷ, Ὀρθῶς 28

¹ βούλομαι, wish, will. ² ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ³ στρέφω, turn, am converted. ⁴ νομικός, pertaining to the law. ⁵ ἐκπειράζω, test thoroughly, tempt. ⁶ κληρονομέω, inherit, obtain. ⁷ ἀναγινώσκω, you read. ⁸ ἰσχύς, ὑος, ἡ, strength, power. ⁹ διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ¹⁰ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ¹¹ σεαυτοῦ, yourself, of you. ¹² ὀρθῶς, rightly, correctly.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 10:29

άπεκρίθης: τοῦτο ποίει, καὶ ζήση. Ὁ δὲ θέλων 29 δικαιοῦν έαυτὸν εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Καὶ τίς ἐστίν μου πλησίον;² Υπολαβών³ δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, 30 Άνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἰεριχώ, καὶ λησταῖς περιέπεσεν, οῖ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ° τυγχάνοντα. 10 Κατὰ συγκυρίαν 11 δὲ ἱερεύς 12 τις 31 κατέβαινεν ἐν τῆ ὁδῷ ἐκείνη: καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. ¹³ Όμοίως ¹⁴ δὲ καὶ Λευΐτης ¹⁵ γενόμενος 32 κατὰ τὸν τόπον ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθεν. 13 33 Σαμαρείτης 16 δέ τις όδεύων 7 ήλθεν κατ' αὐτόν, καὶ ίδων αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη, 18 καὶ π<u>ροσελθών</u> 34 κατέδησεν 19 τὰ τραύματα 20 αὐτοῦ, ἐπιχέων 21 ἔλαιον 22 καὶ οἶνον: 23 ἐπιβιβάσας 24 δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος,

¹ δικαιόω, justify, pronounce righteous. ² πλησίον, near, neighbor (as a noun). ³ ύπολαμβάνω, take up, receive. ⁴ ληστής, οῦ, ὁ, robber, brigand. ⁵ περιπίπτω, fall in with, strike. ⁶ ἐκδύω, take off, put off. ⁻ πληγή, ῆς, ἡ, blow, wound. ⁶ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ⁰ ἡμιθανής, half dead. ¹0 τυγχάνω, obtain, happen. ¹¹ συγκυρία, ας, ἡ, coincidence, chance. ¹² ἱερεύς, ἑως, ὁ, priest. ¹³ ἀντιπαρέρχομαι, pass by on the opposite side. ¹⁴ ὁμοίως, likewise, in like manner. ¹⁵ Λευΐτης, ου, ὁ, Levite. ¹⁶ Σαμαρείτης, ου, ὁ, Samaritan. ¹⁻ ὁδεύω, go, travel. ¹ϐ σπλαγχνίζομαι, have compassion, have pity on. ¹⁰ καταδέω, bind up, bandage. ²⁰ τραῦμα, τος, τό, wound. ²¹ ἐπιχέω, pour over, pour on. ²² ἔλαιον, ου, τό, olive oil. ²³ οίνος, ου, ὁ, wine. ²⁴ ἐπιβιβάζω, put on, place upon. ²⁵ κτῆνος, ους, τό, beast of burden.

Κατὰ Λουκᾶν 10:35 Byzantine NT

ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη² αὐτοῦ. 35 Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον³ ἐξελθών, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια⁴ ἔδωκεν τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐπιμελήθητι² αὐτοῦ: καὶ ὅ τι ἄν προσδαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. Τίς οὖν τούτων τῶν 36 τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος τὸ εἰς τοὺς ληστάς; Ο δὲ εἶπεν, Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος 37 μετ' αὐτοῦ. Εἴπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Πορεύου, καὶ σὺ ποίει ὁμοίως.

Έγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτούς, καὶ αὐτὸς 38 εἰσῆλθεν εἰς κώμην¹⁴ τινά: γυνὴ δέ τις ὀνόματι Μάρθα¹⁵ ὑπεδέξατο¹⁶ αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. Καὶ 39 τῆδε¹⁻ ἦν ἀδελφὴ¹ఠ καλουμένη Μαρία, ἣ καὶ παρακαθίσασα¹⁰ παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ. Ἡ δὲ Μάρθα¹⁵ περιεσπᾶτο²⁰ περὶ 40

¹ πανδοχείον, ου, τό, inn. ² ἐπιμελέομαι, care for, take care of. ³ αὕριον, tomorrow. ⁴ δηνάριον, ου, ό, denarius. ⁵ πανδοχεύς, έως, ό, innkeeper. ⁶ προσδαπανάω, spend in addition. ⁷ ἐπανέρχομαι, return, come back again. ⁸ ἀποδίδωμι, give back, pay. ⁹ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ¹⁰ ἐμπίπτω, fall into, fall in. ¹¹ ληστής, οῦ, ό, robber, brigand. ¹² ἔλεος, ους, ό, pity, mercy. ¹³ ὁμοίως, likewise, in like manner. ¹⁴ κώμη, ης, ἡ, village. ¹⁵ Μάρθα, ας, ἡ, Martha. ¹⁶ ὑποδέχομαι, welcome, receive. ¹⁷ ὅδε, this (here), this here. ¹⁸ ἀδελφή, ῆς, ἡ, sister. ¹⁹ παρακαθίζω, sit down beside. ²⁰ περισπάω, distract, trouble greatly.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 10:41

πολλὴν διακονίαν: ἐπιστᾶσα² δὲ εἶπεν, Κύριε, οὐ μέλει³ σοι ὅτι ἡ ἀδελφή⁴ μου μόνην με κατέλειπεν⁵ διακονεῖν; Εἰπὲ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. 41 ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾶς καὶ τυρβάζη περὶ πολλά: ἑνὸς δέ ἐστιν 42 χρεία: Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, πτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ 11 προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, το εἶπέν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθώς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, "Όταν προσεύχησθε, 2 λέγετε, Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. Ἑλθέτω ἡ βασιλεία σου. Γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον 3

¹ διακονία, ας, ή, waiting at table, service. ² ἐφίστημι, stand over, come upon. ³ μέλει, it is a care, it concerns. ⁴ ἀδελφή, ής, ή, sister. ⁵ καταλείπω, leave, leave behind. ⁶ διακονέω, serve, minister. ⁷ συναντίλαμβάνομαι, help, assist. ⁸ Μάρθα, ας, ή, Martha. ⁹ μεριμνάω, be anxious, distracted. ¹⁰ τυρβάζω, agitate or disturb in mind. ¹¹ χρεία, ας, ή, need, necessity. ¹² μερίς, ίδος, ή, part, portion. ¹³ ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹⁴ ἀφαιρέω, take away, smite off. ¹⁵ παύω, cause to cease. ¹⁶ ἀγιάζω, make holy, consecrate.

Κατὰ Λουκᾶν 11:4 Byzantine NT

ήμῶν τὸν ἐπιούσιον¹ δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν. Καὶ 4 ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίεμεν παντὶ ὀφείλοντι² ἡμῖν. Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς³ ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,⁴ ἀλλὰ ῥῦσαι⁵ ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Τίς ἐξ ὑμῶν ἕξει φίλον, καὶ 5 πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου, καὶ εἴπῃ αὐτῷ, Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, ἐπειδὴ φίλος 6 παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρός με, καὶ οὐκ ἔχω ὅ παραθήσω ἀὐτῷ: κἀκεῖνος ἐσωθεν ἀποκριθεὶς 7 εἴπῃ, Μή μοι κόπους πάρεχε: ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδία μου μετ ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν: οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι. Λέγω 8 ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστάς, διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ φίλον, διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσον χρήζει. Κάγὼ ὑμῖν λέγω, αἰτεῖτε, καὶ 9

¹ ἐπιούσιος, for today, daily. ² ὀφείλω, owe, ought. ³ εἰσφέρω, carry inward, bring in. ⁴ πειρασμός, οῦ, ὁ, temptation, trial. ⁵ ῥύομαι, rescue, save. ⁶ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ⁷ μεσονύκτιον, ου, τό, midnight. ⁸ χράω, lend. ⁹ ἐπειδή, since, because. ¹0 παραγίνομαι, come, arrive. ¹¹ παρατίθημι, set before, entrust. ¹² κἀκείνος, and he, and she. ¹³ ἔσωθεν, from within, within. ¹⁴ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ¹⁵ παρέχω, offer, afford. ¹⁶ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ¹⁻ κλείω, shut, shut up. ¹8 κοίτη, ης, ἡ, bed, sexual promiscuity. ¹⁰ γέ, indeed, at least. ²⁰ ἀναίδεια, ας, ἡ, shamelessness, shameless persistence. ²¹ χρήζω, need, have need of.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 11:10

δοθήσεται ὑμῖν: ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε: κρούετε,¹ καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει: καὶ ὁ 10 ζητῶν εὑρίσκει: καὶ τῷ κρούοντι¹ ἀνοιγήσεται. Τίνα 11 δὲ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσει ὁ υἰὸς ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει² αὐτῷ; "Η καὶ ἰχθύν,³ μὴ ἀντὶ⁴ ἰχθύος³ ὄφιν⁵ ἐπιδώσει² αὐτῷ; "Η καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ὡόν, μὴ ἐπιδώσει² 12 αὐτῷ σκορπίον; Εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες 13 οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῷ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα ἄγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν;

Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν. 10 14 Ἐγένετο δέ, τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος, ἐλάλησεν ὁ κωφός: 10 καὶ ἐθαύμασαν 11 οἱ ὅχλοι. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν 15 εἶπον, Ἐν Βεελζεβοὺλ 2 ἄρχοντι 3 τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. "Ετεροι δὲ πειράζοντες 4 16 σημεῖον παρ' αὐτοῦ ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ. Αὐτὸς δὲ 17

¹ κρούω, knock, strike. ² ἐπιδίδωμι, give to, hand in. ³ ἰχθύς, ύος, ὁ, fish. ⁴ ἀντί, instead of, in place of. ⁵ ὄφις, εως, ὁ, snake, serpent. ⁶ ὡόν, οῦ, τό, egg. ⁷ σκορπίος, ου, ὁ, scorpion. ⁸ δόμα, τος, τό, present, gift. ⁹ πόσος, how many? how great? ¹⁰ κωφός, deaf, dumb. ¹¹ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ¹² Βεελζεβούλ, ὁ, Beelzebul. ¹³ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁴ πειράζω, test, tempt.

Κατὰ Λουκᾶν 11:18 Byzantine NT

είδως αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς, Πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα² ἐρημοῦται: καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον, πίπτει. Εἰ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς 4 ἐφ' 18 έαυτὸν διεμερίσθη,² πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; "Οτι λέγετε, "Εν Βεελζεβοὺλ⁵ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ⁵ ἐκβάλλω τὰ 19 δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; Διὰ τοῦτο κριται 6 ύμῶν αὐτοὶ ἔσονται. Εἰ δὲ ἐν δακτύλω 7 θεοῦ 20 ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα[®] ἔφθασεν⁹ ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. "Όταν ὁ ἰσχυρὸς 10 καθωπλισμένος 21 φυλάσση¹² τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, 13 ἐν εἰρήνη ἐστὶν τὰ ύπάρχοντα αὐτοῦ: ἐπὰ v^{14} δὲ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ 22 ἐπελθὼν 15 νικήση 16 αὐτόν, τὴν πανοπλίαν 17 αὐτοῦ αἴρει ἐφ' ἡ ἐπεποίθει, καὶ τὰ σκῦλα ¹⁸ αὐτοῦ διαδίδωσιν. Ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστιν: καὶ ὁ μὴ 23

¹ διανόημα, τος, τό, thought, reasoning. ² διαμερίζω, divide, distribute. ³ ἐρημόω, destroy, strip. ⁴ Σατανᾶς, ᾶ, ὁ, Satan, adversary. ⁵ Βεελζεβούλ, ὁ, Beelzebul. ⁶ κριτής, ου, ὁ, judge. ⁷ δάκτυλος, ου, ὁ, finger. ⁸ ἄρα, so, then. ⁹ φθάνω, come before another, anticipate. ¹⁰ ἰσχυρός, strong, mighty. ¹¹ καθοπλίζω, arm oneself fully, arm completely. ¹² φυλάσσω, guard, keep. ¹³ αὐλή, ῆς, ἡ, courtyard, enclosed open space. ¹⁴ ἐπάν, when, as soon as. ¹⁵ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ¹⁶ νικάω, overcome, conquer. ¹⁷ πανοπλία, ας, ἡ, full armor, complete armor. ¹⁸ σκύλον, ου, τό, booty, spoils. ¹⁹ διαδίδωμι, distribute, give.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 11:24

συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει.¹ "Όταν τὸ ἀκάθαρτον² 24 πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται³ δι' ἀνύδρων⁴ τόπων, ζητοῦν ἀνάπαυσιν:⁵ καὶ μὴ εὑρίσκον λέγει, 'Υποστρέψω' εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν⁻ ἐξῆλθον. 25 Καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σεσαρωμένον⁵ καὶ κεκοσμημένον.° Τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει¹⁰ ἐπτὰ ἔτερα 26 πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ ἐλθόντα κατοικεῖ¹¹ ἐκεῖ: καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα¹² τῶν πρώτων.

Έγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, ἐπάρασά¹³ τις 27 γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὅχλου εἶπεν αὐτῷ, Μακαρία ἡ κοιλία¹⁴ ἡ βαστάσασά¹⁵ σε, καὶ μαστοὶ¹⁶ οῦς ἐθήλασας.
Αὐτὸς δὲ εἶπεν, Μενοῦνγε¹⁸ μακάριοι οἱ ἀκούοντες 28 τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσσοντες¹⁹ αὐτόν.

¹ σκορπίζω, scatter, disperse. ² ἀκάθαρτος, unclean, impure. ³ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁴ ἄνυδρος, waterless, dry. ⁵ ἀνάπαυσις, εως, ή, cessation, rest. ⁶ ὑποστρέφω, return, turn back. ⁷ ὅθεν, from where, from which. ⁸ σαρόω, sweep, sweep using a broom. ⁹ κοσμέω, adorn, put into order. ¹⁰ παραλαμβάνω, receive, take. ¹¹ κατοικέω, inhabit, dwell. ¹² χείρων, worse. ¹³ ἐπαίρω, lift up, raise. ¹⁴ κοιλία, ας, ή, belly, womb. ¹⁵ βαστάζω, bear, carry. ¹⁶ μαστός, οῦ, ὁ, breast, nipple. ¹⁷ θηλάζω, suckle, nurse. ¹⁸ μενοῦνγε, on the contrary, indeed. ¹⁹ φυλάσσω, guard, keep.

Κατὰ Λουκᾶν 11:29 Byzantine NT

Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροιζομένων ἤρξατο λέγειν, Ἡ γενεὰ 29 αύτη πονηρά έστιν: σημεῖον ἐπιζητεῖ, 3 καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῆ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰων \tilde{a}^4 προφήτου. Καθώς γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς σημεῖον τοῖς 30 Νινευΐταις, ούτως ἔσται καὶ ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου τῆ γενε $ilde{f a}^2$ ταύτη. f Bασίλισσα $ilde{f a}$ νότου 7 ἐγερθήσεται ἐν τῆ f 31κρίσει⁸ μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς² ταύτης, καὶ κατακρινεί αὐτούς: ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, 11 καὶ ἰδού, πλεῖον Σολομῶνος 11 ὧδε. Ἄνδρες 12 32 άναστήσονται έν τῆ κρίσει⁸ μετὰ τῆς γενεᾶς² ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν: ὅτι μετενόησαν 3 εἰς τὸ κήρυγμα 14 Ίωνᾶ, 4 καὶ ἰδού, πλεῖον Ἰωνᾶ 6 ὧδε.

¹ ἐπαθροίζω, gather together, crowd upon. ² γενεά, ᾶς, ἡ, generation. ³ ἐπιζητέω, seek for, seek after. ⁴ Ἰωνᾶς, ᾶ, ὁ, Jonah. ⁵ Νινευίτης, ου, ὁ, Ninevite. ⁶ βασίλισσα, ης, ἡ, queen. ⁷ νότος, ου, ὁ, south wind, south. ⁸ κρίσις, εως, ἡ, judgment, judging. ⁹ κατακρίνω, condemn. ¹⁰ πέρας, ατος, τό, limit, end. ¹¹ Σολομών, ωνος, ὁ, Solomon. ¹² Νινευΐ, ἡ, Nineveh. ¹³ μετανοέω, repent, change my mind. ¹⁴ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 11:33

Οὐδεὶς δὲ λύχνον¹ ἄψας² εἰς κρύπτην³ τίθησιν, οὐδὲ ὑπὸ 33 τὸν μόδιον,⁴ ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν,⁵ ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι⁶ τὸ φέγγος⁻ βλέπωσιν. Ὁ λύχνος¹ τοῦ 34 σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός: ὅταν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς⁵ ἥ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν² ἐστιν: ἐπὰν¹⁰ δὲ πονηρὸς ἥ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν.¹¹ 35 Σκόπει¹² οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος¹³ ἐστίν. Εἰ 36 οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν,² μὴ ἔχον τι μέρος¹⁴ σκοτεινόν,¹¹ ἔσται φωτεινὸν² ὅλον, ὡς ὅταν ὁ λύχνος¹ τῆ ἀστραπῆ¹⁵ φωτίζη¹⁶ σε.

Έν δὲ τῷ λαλῆσαι, ἡρώτα αὐτὸν Φαρισαῖός τις ὅπως 37 ἀριστήση¹ παρ' αὐτῷ: εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν.¹8 Ὁ δὲ 38 Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν¹9 ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ²0 τοῦ ἀρίστου.²¹ Εἴπεν δὲ ὁ κύριος πρὸς 39 αὐτόν, Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν²² τοῦ

¹ λύχνος, ου, ό, lamp, lantern. ² ἄπτω, touch, kindle. ³ κρύπτη, ης, ή, dark and hidden place, cellar. ⁴ μόδιος, ου, ό, dry measure. ⁵ λυχνία, ας, ή, lampstand. ⁶ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ⁷ φέγγος, ους, τό, light, brightness. ⁸ άπλοῦς, simple, single. ⁹ φωτεινός, bright, full of light. ¹⁰ ἐπάν, when, as soon as. ¹¹ σκοτεινός, dark, full of darkness. ¹² σκοπέω, look at, contemplate. ¹³ σκότος, ους, τό, darkness. ¹⁴ μέρος, ους, τό, part, portion. ¹⁵ ἀστραπή, ῆς, ἡ, lightning, brightness. ¹⁶ φωτίζω, give light, enlighten. ¹⁷ ἀριστάω, have breakfast, eat a meal. ¹⁸ ἀναπίπτω, recline, lie down. ¹⁹ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ²⁰ πρό, before (gen), before. ²¹ ἄριστον, ου, τό, breakfast. ²² ἔζωθεν, from without, outside (gen).

Κατὰ Λουκᾶν 11:40 Byzantine NT

ποτηρίου 1 καὶ τοῦ πίνακος 2 καθαρίζετε, 3 τὸ δὲ ἔσωθεν 4 ὑμῶν γέμει 5 ἀρπαγῆς 6 καὶ πονηρίας. 7 Ἀφρονες, 8 οὐχ 6 40 ποιήσας τὸ ἔξωθεν 9 καὶ τὸ ἔσωθεν 4 ἐποίησεν; Πλὴν 10 41 τὰ ἐνόντα 11 δότε ἐλεημοσύνην: 12 καὶ ἰδού, πάντα καθαρὰ 13 ὑμῖν ἐστιν.

'Αλλ' οὐαὶ¹⁴ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε¹⁵ τὸ 42 ἡδύοσμον¹⁶ καὶ τὸ πήγανον¹⁷ καὶ πᾶν λάχανον,¹⁸ καὶ παρέρχεσθε¹⁹ τὴν κρίσιν²⁰ καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ: ταῦτα ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα²¹ μὴ ἀφιέναι. Οὐαὶ¹⁴ ὑμῖν 43 τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν²² ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς²³ ἐν ταῖς ἀγοραῖς.²⁴ Οὐαὶ¹⁴ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, 44 ὑποκριταί,²⁵ ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα²⁶ τὰ ἄδηλα,²⁷ καὶ

¹ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ² πίναξ, ακος, ή, board, dish. ³ καθαρίζω, cleanse, make clean. ⁴ ἔσωθεν, from within, within. ⁵ γέμω, fill, am full of. ⁶ άρπαγή, ῆς, ή, plunder, robbery. ⁷ πονηρία, ας, ή, iniquity, wickedness. ⁸ ἄρρων, foolish, senseless. ⁹ ἔξωθεν, from without, outside (gen). ¹⁰ πλήν, however, but. ¹¹ ἔνειμι, be in, within. ¹² ἔλεημοσύνη, ης, ή, alms, alms-giving. ¹³ καθαρός, clean, pure. ¹⁴ οὐαί, woe! alas! woe! ¹⁵ ἀποδεκατόω, tithe, collect a tithe. ¹⁶ ἡδύοσμον, ου, τό, mint, peppermint. ¹⁷ πήγανον, ου, τό, rue, plant used for flavoring food. ¹⁸ λάχανον, ου, τό, garden herb, vegetable. ¹⁹ παρέρχομαι, pass by, go by. ²⁰ κρίσις, εως, ή, judgment, judging. ²¹ κάκεῖνος, and he, and she. ²² πρωτοκαθεδρία, ας, ή, chief seat, seat of honor. ²³ ἀσπασμός, οῦ, ό, greeting, salutation. ²⁴ ἀγορά, ᾶς, ή, marketplace, place of assembly. ²⁵ ὑποκριτής, οῦ, ὁ, hypocrite, pretender. ²⁶ μνημεῖον, ου, τό, tomb, monument. ²⁷ ἄδηλος, unseen, indistinct.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 11:45

οί ἄνθρωποι περιπατοῦντες ἐπάνω¹ οὐκ οἴδασιν.

Άποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν² λέγει αὐτῷ, Διδάσκαλε, 45 ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. Ο δὲ εἶπεν, Καὶ ὑμῖν 46 τοῖς νομικοῖς² οὐαί, ⁴ ὅτι φορτίζετε⁵ τοὺς ἀνθρώπους Φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ένὶ τῶν δακτύλων 8 ύμῶν οὐ προσψαύετε² τοῖς φορτίοις. Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι 47 οἰκοδομεῖτε 10 τὰ μνημεῖα 11 τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες ύμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. Ἄρα¹² μαρτυρεῖτε 48 καὶ συνευδοκεῖτε 3 τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν: ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε¹⁰ αὐτῷν τὰ μνημεῖα. 11 Δ ιὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ 49 Άποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας εἶπεν. άποστόλους, καὶ έξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν καὶ ἐκδιώξουσιν: 14 ἵνα ἐκζητηθῆ 15 τὸ αἷμα πάντων τῶν 50 προφητών τὸ ἐκχυνόμενον¹⁶ ἀπὸ καταβολῆς¹⁷ κόσμου

¹ ἐπάνω, above, over (gen). ²νομικός, pertaining to the law. ³ ὑβρίζω, mistreat, insult. ⁴ οὐαί, woe! alas! woe! 5 φορτίζω, load, burden. 6 φορτίον, ου, τό, burden, load. ⁷ δυσβάστακτος, hard to bear, difficult to carry. ⁸ δάκτυλος, ου, ό, finger. ⁹ προσψαύω, touch, touch lightly. ¹⁰ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹¹ μνημεῖον, ου, τό, tomb, monument. ¹² ἄρα, so, then. ¹³ συνευδοκέω, consent, approve. ¹⁴ ἐκδιώκω, drive out, persecute harshly. ¹⁵ ἐκζητέω, seek out, inquire. ¹⁶ ἐκχέω, pour out, shed. ¹⁷ καταβολή, ῆς, ῆ, foundation, depositing.

Κατὰ Λουκᾶν 11:51 Byzantine NT

ἀπὸ τῆς γενεᾶς¹ ταύτης, ἀπὸ τοῦ αἴματος Ἄβελ ἔως 51 τοῦ αἴματος Ζαχαρίου² τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ³ τοῦ θυσιαστηρίου⁴ καὶ τοῦ οἴκου. Ναί,⁵ λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται⁶ ἀπὸ τῆς γενεᾶς¹ ταύτης. Οὐαὶ⁻ ὑμῖν 52 τοῖς νομικοῖς,⁵ ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα² τῆς γνώσεως:¹⁰ αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε.¹¹

Λέγοντος δὲ αὐτοῦ ταῦτα πρὸς αὐτούς, ἤρξαντο οἱ 53 γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς¹² ἐνέχειν,¹³ καὶ ἀποστοματίζειν¹⁴ αὐτὸν περὶ πλειόνων, ἐνεδρεύοντες¹ 54 αὐτόν, ζητοῦντες θηρεῦσαί¹6 τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ἵνα κατηγορήσωσιν¹7 αὐτοῦ.

¹ γενεά, ᾶς, ἡ, generation. ² Ζαχαρίας, ου, ὁ, Zacharias, Zechariah. ³ μεταξύ, between, after. ⁴ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ⁵ ναί, yes, truly. ⁶ ἐκζητέω, seek out, inquire. ⁷ οὐαί, woe! alas! woe! ⁸ νομικός, pertaining to the law. ⁹ κλείς, κλειδός, ἡ, key. ¹⁰ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹¹ κωλύω, forbid, hinder. ¹² δεινῶς, terribly, vehemently. ¹³ ἐνέχω, have a grudge against, be subject to. ¹⁴ ἀποστοματίζω, question closely, interrogate. ¹⁵ ἐνεδρεύω, lie in wait, plot. ¹⁶ θηρεύω, hunt, catch. ¹⁷ κατηγορέω, accuse, charge.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 12:2

Έν οἷς ἐπισυναγθεισῶν¹ τῶν μυριάδων² τοῦ ὄγλου, ὥστε 12 καταπατεῖν άλλήλους, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον, Προσέχετε έαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης⁵ τῶν Φαρισαίων, ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις.6 Οὐδὲν 2 δὲ συγκεκαλυμμένον 7 ἐστὶν \ddot{o} οὐκ ἀποκαλυ ϕ θήσεται. 8 καὶ κρυπτὸν δού γνωσθήσεται. Άνθ δο δοα έν τῆ 3 σκοτία είπατε, ἐν τῶ φωτὶ ἀκουσθήσεται: καὶ ὃ πρὸς τὸ οὖς 12 ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, 13 κηρυχθήσεται $\frac{1}{6}$ κὶ τῶν δωμάτων. $\frac{1}{4}$ Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις του, $\frac{4}{4}$ Μὴ φοβηθήτε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσότερόν 16 τι ποιῆσαι. 5 Υποδείξω¹⁷ δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε: φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἐξουσίαν ἔχοντα ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν: 19 ναί, 20 λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε. 6 Οὐχὶ πέντε²¹ στρουθία²² πωλεῖται²³ ἀσσαρίων²⁴ δύο;

¹ ἐπισυνάγω, gather, gather together. ² μυριάς, άδος, ἡ, ten thousand, myriad. ³ καταπατέω, trample under foot. ⁴ προσέχω, take head of, attend to. ⁵ ζύμη, ης, ἡ, leaven, ferment. ⁶ ὑπόκρισις, εως, ἡ, hypocrisy. ⁻ συγκαλύπτω, conceal, cover up. ⁶ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ⁰ κρυπτός, hidden, secret. ¹⁰ ἀντί, instead of, in place of. ¹¹ σκοτία, ας, ἡ, darkness. ¹² οὕς, ους, τό, ear. ¹³ ταμεῖον, ου, τό, inner room, storeroom. ¹⁴ δώμα, τος, τό, house, housetop. ¹⁵ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ¹⁶ περισσός, excessive, abundant. ¹⁻ ὑποδείκνυμι, show, indicate. ¹ఠ ἐμβάλλω, throw, cast. ¹⁰ γέεννα, ης, ἡ, gehenna, Gehenna. ²⁰ ναί, yes, truly. ²¹ πέντε, five, 5. ²² στρουθίον, ου, τό, sparrow, small bird. ²³ πωλέω, sell. ²⁴ ἀσσάριον, ου, τό, assarion.

Κατὰ Λουκᾶν 12:7 Byzantine NT

Καὶ εν έξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον 1 ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες² τῆς κεφαλῆς ὑμῶν 7 πᾶσαι ἠρίθμηνται. Μὴ οὖν φοβεῖσθε: πολλῶν στρουθίων⁴ διαφέρετε. Λέγω δὲ ὑμῖν, Πᾶς ὅς ἄν 8 όμολογήση⁶ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν⁷ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσει ἐν αὐτῶ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ: ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον 9 τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ. Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ 10 άνθρώπου, άφεθήσεται αὐτῷ: τῷ δὲ εἰς τὸ ἄγιον πνεῦμα βλασφημήσαντι¹⁰ οὐκ ἀφεθήσεται. Όταν δὲ 11 προσφέρωσιν11 ύμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε¹² πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε, 13 ἢ τί εἴπητε: τὸ γὰρ ἄγιον πνεῦμα 12 διδάξει ύμᾶς ἐν αὐτῆ τῆ ὥρᾳ, ἃ δεῖ εἰπεῖν.

¹ ἐπιλανθάνομαι, forget, neglect. ² θρίζ, τριχός, ἡ, hair. ³ ἀριθμέω, number, count. ⁴ στρουθίον, ου, τό, sparrow, small bird. ⁵ διαφέρω, differ, carry through. ⁶ ὁμολογέω, confess, profess. ⁷ ἔμπροσθεν, in front of, before (gen). ⁸ ἀρνέομαι, deny, repudiate. ⁹ ἀπαρνέομαι, deny, refuse. ¹⁰ βλασφημέω, revile, blaspheme. ¹¹ προσφέρω, bring to, offer. ¹² μεριμνάω, be anxious, distracted. ¹³ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 12:13

Είπεν δέ τις αὐτῶ ἐκ τοῦ ὄγλου, Διδάσκαλε, εἰπὲ τῶ 13 άδελφῶ μου μερίσασθαι¹ μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν.² Ο δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ἄνθρωπε, τίς με κατέστησεν³ 14 δικαστὴν 4 ἢ μεριστὴν 5 ἐφ' ὑμᾶς; Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, 15 Όρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας: ὅτι οὐκ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}$ ύπαρχόντων αὐτοῦ. Εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτούς, 16 λέγων, Άνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ή χώρα: 11 καὶ διελογίζετο 12 ἐν ἑαυτῷ λέγων, Τί ποιήσω, 17 ότι οὐκ ἔγω ποῦ¹³ συνάξω τοὺς καρπούς μου; Καὶ 18 εἶπεν, Τοῦτο ποιήσω: καθελῶ¹⁴ μου τὰς ἀποθήκας,¹5 καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, 16 καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γενήματά του καὶ τὰ ἀγαθά μου. Καὶ ἐρῶ τῆ ψυχῆ 19 μου, Ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη 19 πολλά: ἀναπαύου, 20 φάγε, πίε, εὐφραίνου. 21 Εἶπεν δὲ 20

¹ μερίζω, divide, part. ² κληρονομία, ας, ή, inheritance. ³ καθίστημι, set, constitute. ⁴ δικαστής, οῦ, ὁ, judge. ⁵ μεριστής, οῦ, ὁ, divider, arbitrator. ⁶ φυλάσσω, guard, keep. ⁷ πλεονεξία, ας, ή, covetousness, avarice. ⁸ περισσεύω, abound, be rich. ⁹ πλούσιος, rich. ¹⁰ εὐφορέω, bear good crops, be fruitful. ¹¹ χώρα, ας, ή, land, region. ¹² διαλογίζομαι, debate, reason. ¹³ ποῦ, where?. ¹⁴ καθαιρέω, take down, pull down. ¹⁵ ἀποθήκη, ης, ή, storehouse, barn. ¹⁶ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹⁷ γέννημα, τος, τό, offspring, child. ¹⁸ κείμαι, lie, be laid. ¹⁹ ἔτος, ους, τό, year. ²⁰ ἀναπαύω, refresh, take rest. ²¹ εὐφραίνω, rejoice, cheer.

Κατὰ Λουκᾶν 12:21 Byzantine NT

αὐτῷ ὁ θεός, Ἄφρον,¹ ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν² ἀπὸ σοῦ: ὰ δὲ ἡτοίμασας,³ τίνι ἔσται; 21 Οὕτως ὁ θησαυρίζων⁴ ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν.

Είπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τοῦτο ὑμῖν 22 λέγω, μὴ μεριμνᾶτε τῆ ψυχῆ ὑμῶν, τί φάγητε: μηδὲ τῷ σώματι, τί ἐνδύσησθε. Ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστιν τῆς 23 τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. Κατανοήσατε τοὺς κόρακας, ὅστι οὐ σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οἰς οὐκ ἔστιν ταμεῖον ὁσὸὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ θεὸς τρέφει ὁ αὐτούς: πόσω μαλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν; Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται 25 προσθεῖναι ἐπὰ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἐνα; Εἰ 26 οὖν οὔτε ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν

 $^{^1}$ ἄφρων, foolish, senseless. 2 ἀπαιτέω, ask for, demand. 3 έτοιμάζω, prepare, make ready. 4 θησαυρίζω, lay up, store up. 5 πλουτέω, be rich, become rich. 6 μεριμνάω, be anxious, distracted. 7 ἐνδύω, put on, clothe. 8 τροφή, ής, ή, food, nourishment. 9 ἔνδύμα, τος, τό, apparel (esp. the outer robe). 10 κατανοέω, observe, understand. 11 κόραξ, ακος, ό, crow, raven. 12 θερίζω, reap, gather. 13 ταμείον, ου, τό, inner room, storeroom. 14 ἀποθήκη, ης, ή, storehouse, barn. 15 τρέφω, make to grow, nourish. 16 πόσος, how many? how great? 17 διαφέρω, differ, carry through. 18 πετεινόν, ου, τό, bird. 19 προστίθημι, add, add to. 20 ἡλικία, ας, ή, maturity, age. 21 πήχυς, εως, ό, cubit. 22 ἐλάχιστος, least, smallest.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 12:27

μεριμνᾶτε; ¹ Κατανοήσατε ² τὰ κρίνα ³ πῶς αὐξάνει: ⁴ οὐ 27 κοπιᾶ, οὐδὲ νήθει: 6 λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομών 7 ἐν πάση τῆ δόξη αὐτοῦ περιεβάλετο⁸ ὡς ε̈ν τούτων. Εἰ δὲ 28 τὸν γόρτον 9 ἐν τῶ ἀγρ $\tilde{\omega}^{10}$ σήμερον 11 ὄντα, καὶ αὔριον 12 εἰς κλίβανον 3 βαλλόμενον, ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, πόσω¹⁵ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; 6 Καὶ ὑμεῖς μὴ 29 ζητεῖτε τί φάγητε, ἢ τί πίητε: καὶ μὴ μετεωρίζεσθε. 30 Ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμ<u>ου ἐπιζητεῖ:</u>18 ύμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρήζετε¹⁹ τούτων. Πλὴν²⁰ 31 ζητείτε τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται²¹ ύμῖν. Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν²² 32 ποίμνιον: 23 ὅτι εὐδόκησεν 24 ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν. Πωλήσατε²⁵ τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ 33 δότε έλεημοσύνην. 26 Ποιήσατε έαυτοῖς βαλάντια 27 μή παλαιούμενα, 28 θησαυρον 29 ἀνέκλειπτον 30 ἐν τοῖς

 $^{^1}$ μεριμνάω, be anxious, distracted. 2 κατανοέω, observe, understand. 3 κρίνον, ου, τό, lily. 4 αὐξάνω, cause to grow, increase. 5 κοπιάω, toil, labor. 6 νήθω, spin. 7 Σολομών, ωνος, ό, Solomon. 8 περιβάλλω, put around, clothe. 9 χόρτος, ου, ό, grass, hay. 10 ἀγρός, ου, ό, field, farm. 11 σήμερον, today, now. 12 αὔριον, tomorrow. 13 κλίβανος, ου, ό, oven, furnace. 14 ἀμφιέννυμι, clothe, dress. 15 πόσος, how many? how great? 16 ὁλιγόπιστος, of little faith. 17 μετεωρίζομαι, be anxious, worried. 18 ἐπίζητέω, seek for, seek after. 19 χρήζω, need, have need of. 20 πλήν, however, but. 21 προστίθημι, add, add to. 22 μικρός, small, little. 23 ποίμνιον, ου, τό, flock, little flock. 24 εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. 25 πωλέω, sell. 26 ἐλεημοσύνη, ης, ή, alms, alms-giving. 27 βαλλάντιον, ου, τό, purse, money bag. 28 παλαύω, make or become old, obsolete. 29 θησαυρός, οῦ, ό, storehouse, treasure. 30 ἀνέκλειπτος, unfailing, inexhaustible.

Κατὰ Λουκᾶν 12:34 Byzantine NT

οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτης¹ οὐκ ἐγγίζει,² οὐδὲ σὴς³ διαφθείρει:⁴ ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς⁵ ὑμῶν, ἐκεῖ 34 καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται.

"Εστωσαν ύμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι, καὶ οἱ 35 λύχνοι καιόμενοι: καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ὁ ἀνθρώποις 36 προσδεχομένοις τὸν κύριον ἐαυτῶν, πότε ἐ ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων, ἱ ἴνα, ἐλθόντος καὶ κρούσαντος, ἱ εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. Μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, 37 οῦς ἐλθὼν ὁ κύριος εὑρήσει γρηγοροῦντας: ἱ ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτούς, καὶ παρελθὼν ὁ διακονήσει ὑ αὐτοῖς. Καὶ ἐὰν ἔλθη ἐν 38 τῆ δευτέρᾳ Φυλακῆ, ἐ καὶ ἐν τῆ τρίτῃ φυλακῆ ἐ λθη, καὶ εὕρῃ οὕτως, μακάριοί εἰσιν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. 39 Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ἤδει ὁ οἰκοδεσπότης ἐ ποίᾳ

¹ κλέπτης, ου, ό, thief. ² ἐγγίζω, come near, approach. ³ σής, σητός, ό, moth. ⁴ διαφθείρω, destroy utterly, spoil. ⁵ θησαυρός, οῦ, ό, storehouse, treasure. ⁶ ὀσφύς, ὑος, ή, waist, hip. ⁷ περιζώννυμι, gird, gird round. ⁸ λύχνος, ου, ό, lamp, lantern. ⁹ καίω, burn, ignite. ¹⁰ ὅμοιος, like, similar. ¹¹ προσδέχομαι, receive, wait for. ¹² πότε, when? at what time? ¹³ ἀναλύω, loose, depart. ¹⁴ γάμος, ου, ό, marriage, wedding. ¹⁵ κρούω, knock, strike. ¹⁶ γρηγορέω, watch, keep watch. ¹⁷ ἀνακλίνω, lay upon, lay down. ¹⁸ παρέρχομαι, pass by, go by. ¹⁹ διακονέω, serve, minister. ²⁰ δεύτερος, second. ²¹ φυλακή, ῆς, ἡ, guard, prison. ²² οἰκοδεσπότης, ου, ὁ, householder, head of a household. ²³ ποῖος, what sort of? what? of what sort.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 12:40

ώρα ὁ κλέπτης ἐρχεται, ἐγρηγόρησεν² ἄν, καὶ οὐκ ᾶν ἀφῆκεν διορυγῆναι³ τὸν οἶκον αὐτοῦ. Καὶ ὑμεῖς οὖν 40 γίνεσθε ἔτοιμοι: ὅτι ἦ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ υἰὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος, Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν 41 παραβολὴν ταύτην λέγεις, ἢ καὶ πρὸς πάντας; Εἶπεν 42 δὲ ὁ κύριος, Τίς ἄρα⁵ ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος, δν καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον; 43 Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. Αληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ 44 πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτοῦ, Τὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῆ καρδία αὐτοῦ, Χρονίζει δ κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, δ ἐσθίειν τε καὶ

¹ κλέπτης, ου, ὁ, thief. ² γρηγορέω, watch, keep watch. ³ διορύσσω, break through, break in. ⁴ ἔτοιμος, ready, prepared. ⁵ ἄρα, so? (introduces a question). ⁶ οἰκονόμος, ου, ὁ, manager, steward. ⁷ φρόνιμος, prudent, wise. ⁸ καθίστημι, set, constitute. ⁹ θεραπεία, ας, ή, treatment, healing. ¹⁰ σιτομέτριον, ου, τό, food allowance, ration. ¹¹ οὕτως, thus, so. ¹² ἀληθώς, truly, really. ¹³ χρονίζω, spend or take time, delay. ¹⁴ τύπτω, smite, beat. ¹⁵ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ¹⁶ παιδίσκη, ης, ἡ, maid, female servant.

Κατὰ Λουκᾶν 12:46 Byzantine NT

πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι: ης ει² ὁ κύριος τοῦ δούλου 46 ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἦ οὐ προσδοκᾳ, καὶ ἐν ὥρᾳ ἦ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει άὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ 47 γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ, καὶ μὴ ἑτοιμάσας μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς: ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, 48 δαρήσεται δλίγας. Παντὶ δὲ ῷ ἐδόθη πολύ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ: καὶ ῷ παρέθεντο τολύ, περισσότερον αὐτόν.

Πύρ ἥλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη 49 ἀνήφθη; ¹⁴ Βάπτισμα¹⁵ δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς 50 συνέχομαι¹⁶ ἕως οὖ τελεσθῆ. ¹⁷ Δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην 51 παρεγενόμην ¹⁸ δοῦναι ἐν τῆ γῆ; Οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἢ διαμερισμόν. ¹⁹ Ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε²⁰ ἐν 52

¹ μεθύσκω, make drunk. ² ἥκω, have come, am present. ³ προσδοκάω, wait for, look for. ⁴ διχοτομέω, cut in two, scourge severely. ⁵ μέρος, ους, τό, part, portion. ⁶ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ⁷ ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ⁸ δέρω, beat, flay. ⁹ ἄξιος, worthy, deserving. ¹⁰ πληγή, ῆς, ἡ, blow, wound. ¹¹ ὀλίγος, little, few. ¹² παρατίθημι, set before, entrust. ¹³ περισσός, excessive, abundant. ¹⁴ ἀνάπτω, kindle, set on fire. ¹⁵ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ¹⁶ συνέχω, hold fast, oppress. ¹⁷ τελέω, finish, fulfill. ¹⁸ παραγίνομαι, come, arrive. ¹⁹ διαμερισμός, οῦ, ὁ, division, disunity. ²⁰ πέντε, five, 5.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 12:53

οἴκω ένὶ διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσίν, καὶ δύο ἐπὶ τρισίν. Δ ιαμερισθήσεται πατήρ ἐπὶ υίῷ, καὶ υίὸς ἐπὶ 53 πατρί: μήτηρ ἐπὶ θυγατρί, καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρί: πενθερὰ³ ἐπὶ τὴν νύμφην⁴ αὐτῆς, καὶ νύμφη⁴ ἐπὶ τὴνπενθερὰν³ αὐτῆς. "Ελεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄγλοις, "Όταν 54 ἴδητε τὴν νεφέλην⁵ ἀνατέλλουσαν⁴ ἀπὸ δυσμῶν,⁷ εὐθέως λέγετε, "Ομβρος[®] ἔρχεται: καὶ γίνεται οὕτως. 55 Καὶ ὅταν νότον Ἦνέοντα, 10 λέγετε ὅτι Καύσων 11 ἔσται: καὶ γίνεται. Ύποκριταί,12 τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ 56 τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν: 13 τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πως οὐ δοκιμάζετε: 13 Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτων οὐ κρίνετε 57 τὸ δίκαιον; Ως γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου 14 σου 58 ἐπ' ἄρχοντα, 15 ἐν τῆ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν 16 ἀπηλλάχθαι 17 ἀπ' αὐτοῦ: μήποτε 18 κατασύρη 19 σε πρὸς τὸν κριτήν, 20 καὶ ὁ κριτής 20 σε παραδῶ τῶ πράκτορι, 21 καὶ ὁ

¹ διαμερίζω, divide, distribute. ² θυγάτηρ, τρος, ή, daughter. ³ πενθερά, ᾶς, ή, mother-in-law. ⁴ νύμφη, ης, ή, bride, young woman. ⁵ νεφέλη, ης, ή, cloud. ⁶ ἀνατέλλω, cause to rise, make to rise. ⁷ δυσμή, ής, ή, the western region. ⁸ ὅμβρος, ου, ὁ, shower, thunderstorm. ⁹ νότος, ου, ὁ, south wind, south. ¹⁰ πνέω, blow. ¹¹ καύσων, ωνος, ὁ, burning heat, scorching heat. ¹² ὑποκριτής, οῦ, ὁ, hypocrite, pretender. ¹³ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁴ ἀντίδικος, ου, ὁ, opponent, adversary. ¹⁵ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁶ ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ¹⁷ ἀπαλλάσσω, leave, deliver. ¹⁸ μήποτε, never, lest perchance. ¹⁹ κατασύρω, drag (away by force), drag down. ²⁰ κριτής, ου, ὁ, judge. ²¹ πράκτωρ, ορος, ὁ, bailiff, constable.

Κατὰ Λουκᾶν 12:59 Byzantine NT

πράκτωρ 1 σε βάλη εἰς φυλακήν. 2 Λέγω σοι, οὐ μὴ 59 εξέλθης ἐκεῖθεν, 3 εως οὖ καὶ τὸν ἔσχατον λεπτὸν 4 ἀποδῷς. 5

Παρήσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες 7 13 αὐτῶ περὶ τῶν Γαλιλαίων, δύν τὸ αἶμα Πιλάτος ἔμιξεν⁹ μετὰ τῶν θυσιῶν¹⁰ αὐτῶν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ 2 Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Δ οκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι $^{ ext{s}}$ οὗτοι άμαρτωλοι¹¹ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους⁸ ἐγένοντο, <u>ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν; ¹² Οὐχί, λέγω ὑμῖν: ἀλλ' ἐὰν 3</u> μὴ μετανοῆτε, 13 πάντες ώσαύτως 14 ἀπολεῖσθε. 14 4 έκεῖνοι οἱ δέκα 15 καὶ ὀκτώ, 16 ἐΦ' οῦς ἔπεσεν ὁ πύργος 17 έν τῶ Σ ιλωὰμ 18 καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι ούτοι όφειλέται 29 έγενοντο παρά πάντας άνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας 20 ἐν Ἱερουσαλήμ; Οὐχί, λέγω ὑμῖν: 5 άλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε, 13 πάντες ὁμοίως 21 ἀπολεῖσθε. 6

¹ πράκτωρ, ορος, ό, bailiff, constable. ² φυλακή, ῆς, ῆ, guard, prison. ³ ἐκεῖθεν, from there, from that place. ⁴ λεπτόν, τό, small coin, small piece of money. ⁵ ἀποδίδωμι, give back, pay. ⁶ πάρειμι, be present, have arrived. ⁷ ἀπαγγέλλω, announce, report. ⁸ Γαλιλαῖος, Galilean. ⁹ μίγνυμι, mix, mingle. ¹⁰ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ¹¹ ἀμαρτωλός, ου, ὁ, sinner. ¹² πάσχω, suffer, am acted upon. ¹³ μετανοέω, repent, change my mind. ¹⁴ ώσαύτως, likewise. ¹⁵ δέκα, ten, 10. ¹⁶ ὀκτώ, eight, 8. ¹⁷ πύργος, ου, ὁ, tower, fortified structure. ¹⁸ Σιλωάμ, ὁ, Siloam. ¹⁹ ὀφειλέτης, ου, ὁ, debtor, sinner. ²⁰ κατοικέω, inhabit, dwell. ²¹ ὁμοίως, likewise, in like manner.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 13:7

Έλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολήν: Συκῆν¹ εἰχέν τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι² αὐτοῦ πεφυτευμένην:³ καὶ ἦλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῆ, καὶ οὐχ εὖρεν. Εἶπεν δὲ πρὸς 7 τὸν ἀμπελουργόν,⁴ Τδού, τρία ἔτη⁵ ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῆ συκῆ¹ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὑρίσκω: ἔκκοψον⁰ αὐτήν: ἵνα τί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ;⁵ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 8 λέγει αὐτῷ, Κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος,⁵ ἔως ὅτου⁵ σκάψω⁰ περὶ αὐτήν, καὶ βάλω κόπρια: κἄν¹⁰ 9 μὲν ποιήσῃ καρπόν: εἰ δὲ μήγε,¹¹ εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις⁰ αὐτήν.

⁵Ην δὲ διδάσκων ἐν μιᾳ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς 10 σάββασιν: καὶ ἰδού, γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα 11 ἀσθενείας¹² ἔτη⁵ δέκα¹³ καὶ ὀκτώ,¹⁴ καὶ ἦν συγκύπτουσα,¹⁵ καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι¹⁶ εἰς τὸ παντελές.¹⁷ Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησεν,¹⁸ 12

¹ συκή, ής, ή, fig tree. ² ἀμπελών, ῶνος, ὁ, vineyard. ³ φυτεύω, plant. ⁴ ἀμπελουργός, οῦ, ὁ, vinedresser, gardener. ⁵ ἔτος, ους, τό, year. ⁶ ἐκκόπτω, cut out, cut off. ⁷ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁸ ὅτου, until. ⁹ σκάπτω, dig. ¹⁰ κἄν, and if, even if. ¹¹ μήγε, otherwise (used in the phrase εἰ δὲ μήγε). ¹² ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ¹³ δέκα, ten, 10. ¹⁴ ὀκτώ, eight, 8. ¹⁵ συγκύπτω, be bent over, am bent double. ¹⁶ ἀνακύπτω, straighten up, stand erect. ¹⁷ παντελής, completely, forever. ¹⁸ προσφωνέω, call to, summon.

Κατὰ Λουκᾶν 13:13 Byzantine NT

καὶ εἶπεν αὐτῆ, Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας¹ σου. Καὶ ἐπέθηκεν 2 αὐτῆ τὰς χεῖρας: καὶ παραχρῆμα 3 13 άνωρθώθη, καὶ ἐδόξαζεν τὸν θεόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ 14 άργισυνάγωγος, άγανακτῶν ὅτι τῶ σαββάτω <u>ἐθεράπευσεν δ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ, Ἑξε ἡμέραι</u> είσιν έν αίς δει έργάζεσθαι: έν ταύταις οὖν έργόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῆ ἡμέρα τοῦ σαββάτου. 15 Απεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ κύριος, καὶ εἶπεν, Ὑποκριταί, 10 ἔκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει¹¹ τὸν βοῦν¹² αὐτοῦ $\ddot{\eta}$ τὸν ὄνον¹³ ἀπὸ τῆς φάτνης, ¹⁴ καὶ ἀπαγαγών¹⁵ ποτίζει; Ταύτην δέ, θυγατέρα Αβραὰμ οὖσαν, ήν 16 ἔδησεν 18 ὁ Σατανᾶς, 19 ἰδού, δέκα 20 καὶ ὀκτώ 21 ἔτη, 22 οὐκ ἔδει λυθῆναι 11 ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ 23 τούτου τῆ ἡμέρα σαββάτου; Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, 17 κατησγύνοντο²⁴ πάντες οἱ ἀντικείμενοι²⁵ αὐτῶ: καὶ

¹ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ² ἐπιτίθημι, lay upon, put. ³ παραχρῆμα, immediately, instantly. ⁴ ἀνορθόω, restore, strengthen. ⁵ ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ, ruler of a synagogue. ⁶ ἀγανακτέω, be indignant, am angry. ⁷ θεραπεύω, heal, care for. ⁸ ξξ, six, 6. ⁹ ἐργάζομαι, work, word. ¹⁰ ὑποκριτής, οῦ, ὁ, hypocrite, pretender. ¹¹ λύω, untie, loose. ¹² βοῦς, ὁ, οx, cow. ¹³ δνος, ου, ὁ, ass, donkey. ¹⁴ φάτνη, ης, ἡ, manger, stall. ¹⁵ ἀπάγω, lead away, lead. ¹⁶ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ¹⁷ θυγάτηρ, τρος, ἡ, daughter. ¹⁸ δέω, bind, tie. ¹⁹ Σατανᾶς, ᾶ, ὁ, Satan, adversary. ²⁰ δέκα, ten, 10. ²¹ ὀκτώ, eight, 8. ²² ἔτος, ους, τό, year. ²³ δεσμός, οῦ, ὁ, chain, bond. ²⁴ καταισχύνω, put to shame, shame. ²⁵ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 13:18

πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

"Ελεγεν δέ, Τίνι ὁμοία² ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ; Καὶ 18 τίνι όμοιώσω 3 αὐτήν; Όμοία 2 ἐστὶν κόκκω 4 σινάπεως, 5 ον λαβών ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον έαυτοῦ: καὶ ηὔξησεν, καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ $^{^{2}}$ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν $^{^{10}}$ ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. Πάλιν εἶπεν, Τίνι ὁμοιώσω 3 τὴν βασιλείαν τοῦ 20 θεοῦ; Ὁμοία 2 ἐστὶν ζύμη, 12 ἣν λαβοῦσα γυνὴ 21 ἐνέκρυψεν 13 εἰς ἀλεύρου 14 σάτα 15 τρία, ἔως οδ ἐζυμώθη όλον. Καὶ διεπορεύετο¹⁷ κατὰ πό<u>λεις καὶ κώμας¹⁸ 22</u> διδάσκων, καὶ πορείαν 19 ποιούμενος εἰς Ίερουσαλήμ. 23 Εἶπεν δέ τις αὐτῶ, Κύριε, εἰ ὀλίγοι 20 οἱ σωζόμενοι; Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Άγωνίζεσθε21 εἰσελθεῖν διὰ τῆς 24 στενῆς 22 πύλης: 23 ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν

¹ ἔνδοξος, honored, glorious. ² ὅμοιος, like, similar. ³ ὁμοιόω, make like, liken. ⁴ κόκκος, ου, ό, grain, seed. ⁵ σίναπι, εως, τό, mustard plant, mustard. ⁶ κῆπος, ου, ό, garden. ⁻ αὐξάνω, cause to grow, increase. ² δένδρον, ου, τό, tree. ९ πετεινόν, ου, τό, bird. ¹0 κατασκηνόω, cause to dwell, settle. ¹¹ κλάδος, ου, ό, branch (of a tree), branch. ¹² ζύμη, ης, ἡ, leaven, ferment. ¹³ ἐγκρύπτω, hide, hide in. ¹⁴ ἄλευρον, ου, τό, wheat flour, meal. ¹⁵ σάτον, ου, τό, seah (a Hebrew measure). ¹⁶ ζυμόω, leaven, ferment. ¹⁻ διαπορεύομαι, pass across, journey through. ¹² κώμη, ης, ἡ, village. ¹⁰ πορεία, ας, ἡ, journey, way. ²⁰ δλίγος, little, few. ²¹ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ²² στενός, narrow. ²³ πύλη, ης, ἡ, gate, porch.

Κατὰ Λουκᾶν 13:25 Byzantine NT

εἰσελθεῖν, καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. Αφ' οἱ ἄν ἐγερθῆ ὁ 25 οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείση την θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω ἑστάναι καὶ κρούειν⁵ τὴν θύραν,⁴ λέγοντες, Κύριε, κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν: καὶ ἀποκριθεὶς έρεῖ ὑμῖν, Οὐκ οἶδα ὑμᾶς, πόθεν ἐστέ: τότε ἄρξεσθε 26 λέγειν, Ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ήμῶν ἐδίδαξας. Καὶ ἐρεῖ, Λέγω ὑμῖν, 27οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ: ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργάται[°] τῆς ἀδικίας.¹⁰ Ἐκεῖ ἔσται ὁ 28 κλαυθμὸς 11 καὶ ὁ βρυγμὸς 12 τῶν ὀδόντων, 13 ὅταν όψησθε Άβραὰμ καὶ Ίσαὰκ καὶ Ίακώβ καὶ πάντας τούς προφήτας ἐν τῆ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. Καὶ ἥξουσιν 14 ἀπὸ ἀνατολ $\tilde{\omega}$ ν 15 29 καὶ δυσμῶν, 16 καὶ βορρᾶ¹⁷ καὶ νότου, 18 ἀνακλιθήσονται19 ἐν τῆ βασιλεία τοῦ θεοῦ. Καὶ ἰδού, 30

¹ ἰσχύω, be strong, able. ² οἰκοδεσπότης, ου, ὁ, householder, head of a household. ³ ἀποκλείω, close, shut. ⁴ θύρα, ας, ή, door, gate. ⁵ κρούω, knock, strike. ⁶ πόθεν, from where? whence. ⁻ πλατεῖα, ας, ή, street. ⁶ ἀρίστημι, withdraw, depart. ⁰ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ¹⁰ ἀδικία, ας, ή, unrighteousness. ¹¹ κλαυθμός, οῦ, ὁ, weeping, lamentation. ¹² βρυγμός, οῦ, ὁ, biting, gnashing of teeth. ¹³ ὁδούς, ὁ, tooth. ¹⁴ ἥκω, have come, am present. ¹⁵ ἀνατολή, ῆς, ή, east, dawn. ¹⁶ δυσμή, ῆς, ή, the western region. ¹⁻ βορρᾶς, ᾶ, ὁ, north, north wind. ¹ఠ νότος, ου, ὁ, south wind, south. ¹⁰ ἀνακλίνω, lay upon, lay down.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 13:31

είσὶν ἔσχατοι οἱ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶν πρῶτοι οἱ ἔσονται ἔσχατοι.

Έν αὐτῆ τῆ ἡμέρα προσῆλθόν τινες Φαρισαῖοι, 31 λέγοντες αὐτῷ, Ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης² θέλει σε ἀποκτεῖναι. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, 32 Πορευθέντες εἴπατε τῆ ἀλώπεκι³ ταύτη, ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶς σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. Πλὴν δεῖ με 33 σήμερον⁶ καὶ αὔριον⁷ καὶ τῆ ἐχομένη πορεύεσθαι: ὅτι οὐκ ἐνδέχεται 10 προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἱερουσαλήμ. Ίερουσαλήμ, Ίερουσαλήμ, ή ἀποκτένουσα τοὺς 34 προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα¹¹ τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις 2 ήθέλησα ἐπισυνάξαι 3 τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον¹⁴ ὄρνις 15 τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν 16 ὑπὸ τὰς πτέρυγας, ται οὐκ ήθελήσατε. Ἰδού, ἀφίεται ὑμῖν ὁ 35

¹ ἐντεῦθεν, hence, on each side. 2 Ἡρώδης, ου, ὁ, Ḥerod. 3 ἀλώπηξ, εκος, ἡ, fox. 4 ἴασις, εως, ἡ, healing, cure. 5 ἐπιτελέω, complete, perform. ⁶ σήμερον, today, now. ⁷ αὕριον, tomorrow. ⁸ τελειόω, fill, fulfill. ⁹ πλήν, however, but. ¹⁰ ἐνδέχομαι, be possible, allow. ¹¹ λιθοβολέω, pelt with stones, stone. ¹² ποσάκις, how often? how often. ¹³ ἐπισυνάγω, gather, gather together. ¹⁴ τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ¹⁵ ὄρνις, ιθος, ἡ, hen, bird. ¹⁶ νοσσία, ᾶς, ἡ, brood, brood of young birds. ¹⁷ πτέρυξ, υγος, ἡ, wing.

Κατὰ Λουκᾶν 14:2 Byzantine NT

οἷκος ὑμῶν ἔρημος.¹ Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐ μή με ἴδητε ἔως ἄν ἥξει,² ὅτε εἴπητε, Εὐλογημένος³ ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν 14 άργόντων τῶν Φαρισαίων σαββάτω φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. Καὶ ἰδού, 2 ἄνθρωπός τις ἦν ύδρωπικὸς 6 ἔμπροσθεν αὐτοῦ. Καὶ 3 ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς νομικοὺς⁸ καὶ Φαρισαίους, λέγων, Εἰ ἔξεστιν' τῶ σαββάτω θεραπεύειν; 10 Οἱ δὲ ἡσύγασαν. 11 Καὶ ἐπιλαβόμενος 12 4 <u>ιάσατο 13</u> αὐτόν, καὶ ἀπέλυσεν. Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς 5 αὐτοὺς εἶπεν, Τίνος ὑμῶν υίὸς ἢ βοῦς 14 εἰς Φρέαρ 15 έμπεσεῖται, 16 καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει 17 αὐτὸν ἐν τῆ σαββάτου; Kaì οὐκ ἴσγυσαν¹⁸ 6 ήμέρα ἀνταποκριθῆναι¹⁹ αὐτῷ πρὸς ταῦτα.

¹ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ² ἥκω, have come, am present. ³ εὐλογέω, bless. ⁴ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ⁵ παρατηρέω, watch closely, observe scrupulously. ⁶ ὑδρωπικός, suffering from dropsy or edema. ⁷ ἔμπροσθεν, in front of, before (gen). ⁸ νομικός, pertaining to the law. ⁹ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ¹⁰ θεραπεύω, heal, care for. ¹¹ ἡσυχάζω, be still, be silent. ¹² ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹³ ἰάομαι, heal. ¹⁴ βοῦς, ὁ, οx, cow. ¹⁵ φρέαρ, ος, τό, well, pit. ¹⁶ ἐμπίπτω, fall into, fall in. ¹⁷ ἀνασπάω, draw up, pull up. ¹⁸ ἰσχύω, be strong, able. ¹⁹ ἀνταποκρίνομαι, answer again, contradict.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 14:7

«Ελεγεν δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολήν, ἐπέχων 7 πῶς τὰς πρωτοκλισίας 2 ἐξελέγοντο, 3 λέγων πρὸς αὐτούς, "Όταν κληθῆς ὑπό τινος εἰς γάμους, κατακλιθῆς⁵ είς τὴν πρωτοκλισίαν:² μήποτε⁶ ἐντιμότερός σου ή κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἐλθών 9ό σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι, Δὸς τούτω τόπον: καὶ τότε ἄρξῃ μετ' αἰσχύνης ^ε τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. ''Αλλ' ὅταν κληθῆς, πορευθεὶς ἀνάπεσε 10 εἰς 10 τὸν ἔσχατον τόπον: ἵνα, ὅταν ἔλθη ὁ κεκληκώς σε, εἴπη σοι, Φίλε, 11 προσανάβηθι 12 ἀνώτερον: 13 τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων 14 σοι. 11 "Οτι πᾶς ὁ ὑψῶν 15 ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, 16 καὶ ὁ ταπεινῶν¹⁶ ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.¹⁵

¹ ἐπέχω, hold fast, hold toward. ² πρωτοκλισία, ας, ή, chief place. ³ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁴ γάμος, ου, ό, marriage, wedding. ⁵ κατακλίνω, make to lie down, recline. ⁶ μήποτε, never, lest perchance. ⁷ ἔντιμος, valued, precious. ⁸ αἰσχύνη, ης, ή, shame. ⁹ κατέχω, hold back, hold fast. ¹⁰ ἀναπίπτω, recline, lie down. ¹¹ φίλος, ου, ό, loving, friend. ¹² προσαναβαίνω, go up, move up. ¹³ ἀνώτερον, higher, more honorable place. ¹⁴ συνανάκειμαι, recline at table with. ¹⁵ ὑψόω, lift up, exalt. ¹⁶ ταπεινόω, humble, humiliate.

Κατὰ Λουκᾶν 14:12 Byzantine NT

"Ελεγεν δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτόν, "Όταν ποιῆς 12 ἄριστον¹ ἢ δεῖπνον,² μὴ φώνει³ τοὺς φίλους⁴ σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς⁵ σου, μηδὲ γείτονας⁴ πλουσίους: μήποτε καὶ αὐτοί σε ἀντικαλέσωσιν, καὶ γένηταί σοι ἀνταπόδομα.¹ Άλλ' 13 ὅταν ποιῆς δοχήν,¹ κάλει πτωχούς,¹ ἀναπήρους,¹ χωλούς,¹ τυφλούς: καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὺκ ἔχουσιν 14 ἀνταποδοῦναί¹ σοι: ἀνταποδοθήσεται¹ γάρ σοι ἐν τῆ ἀναστάσει¹ τῶν δικαίων.

Άκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν αὐτῷ, 15
Μακάριος, ὅς φάγεται ἄριστον ἐν τῆ βασιλεία τοῦ θεοῦ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ἅνθρωπός τις ἐποίησεν 16
δεῖπνον² μέγα, καὶ ἐκάλεσεν πολλούς: καὶ ἀπέστειλεν 17
τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῆ ὥρα τοῦ δείπνου² εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις, Ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἕτοιμά¹8 ἐστιν πάντα. 18

¹ ἄριστον, ου, τό, breakfast. ² δεῖπνον, ου, τό, supper, dinner. ³ φωνέω, call, crow. ⁴ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ⁵ συγγενής, kindred, relative. ⁶ γείτων, ονος, ὁ, neighbor. ⁷ πλούσιος, rich. ⁸ μήποτε, never, lest perchance. ⁹ ἀντικαλέω, invite in return. ¹⁰ ἀνταπόδομα, τος, τό, repayment, reward. ¹¹ δοχή, ῆς, ἡ, reception, banquet. ¹² πτωχός, poor, poor man (as a noun). ¹³ ἀνάπηρος, crippled, maimed. ¹⁴ χωλός, lame, deprived of a foot. ¹⁵ ἀνταποδίδωμ, recompense, repay. ¹⁶ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ¹⁷ συνανάκειμαι, recline at table with. ¹⁸ ἕτοιμος, ready, prepared.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 14:19

Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι¹ πάντες. Ὁ πρώτος εἶπεν αὐτῶ, ἀγρὸν² ἠγόρασα,³ καὶ ἔχω ἀνάγκην⁴ ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν: ἐρωτῶ σε, ἔγε με παρητημένον. Καὶ ἔτερος εἶπεν, Ζεύγη βοῶν 19 ηνόρασα³ πέντε, ταὶ πορεύομαι δοκιμάσαι⁸ αὐτά: έρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἕτερος εἶπεν, 20 Γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. Καὶ 21 παραγενόμενος δ δοῦλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλεν 10^{10} τω κυρίω αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς 12 ὁ οἰκοδεσπότης 13 εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ, Ἔξελθε ταχέως 4 εἰς τὰς πλατείας 15 καὶ ῥύμας 16 τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους 18 καὶ χωλούς 19 καὶ τυφλούς εἰσάγαγε 20 ώδε. Καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος, Κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας,²¹ 22 καὶ ἔτι τόπος ἐστίν. Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν 23 δοῦλον, "Εξελθε εἰς τὰς όδοὺς καὶ Φραγμούς, 22 καὶ

¹ παραιτέομαι, make excuse, refuse. ² ἀγρός, ου, ὁ, field, farm. ³ ἀγοράζω, buy. ⁴ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ⁵ ζεῦγος, ους, τό, yoke, team. ⁶ βοῦς, ὁ, ox, cow. ⁷ πέντε, five, 5. ⁸ δοκιμάζω, prove, approve. ⁹ γαμέω, marry. ¹⁰ παραγίνομαι, come, arrive. ¹¹ ἀπαγγέλλω, announce, report. ¹² ὀργίζω, irritate, provoke. ¹³ οἰκοδεσπότης, ου, ὁ, householder, head of a household. ¹⁴ ταχέως, quickly, soon. ¹⁵ πλατεῖα, ας, ἡ, street. ¹⁶ ῥύμη, ης, ἡ, narrow street, lane. ¹⁷ πτωχός, poor, poor man (as a noun). ¹⁸ ἀνάπηρος, crippled, maimed. ¹⁹ χωλός, lame, deprived of a foot. ²⁰ εἰσάγω, lead in, bring in. ²¹ ἐπιτάσσω, command, give order. ²² φραγμός, οῦ, ὁ, wall, fence.

Κατὰ Λουκᾶν 14:24 Byzantine NT

ἀνάγκασον¹ εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ² ὁ οἶκός μου. Λέγω 24
γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν
κεκλημένων γεύσεταί³ μου τοῦ δείπνου.⁴ Πολλοὶ γάρ
εἰσιν κλητοί,⁵ ὀλίγοι⁴ δὲ ἐκλεκτοί.⁻

Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὅχλοι πολλοί: καὶ στραφεὶς 25 εἶπεν πρὸς αὐτούς, Εἴ τις ἔρχεται πρός με, καὶ οὐ μισεῖ 26 τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφούς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἐτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν, οὐ δύναταί μου μαθητὴς εἶναι. Καὶ ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν ἀὐτοῦ καὶ 27 ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. 28 Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, ὁ θέλων πύργον ὁ οἰκοδομῆσαι, εἰναὶ πρῶτον καθίσας τη ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει τὰ εἰς ἀπαρτισμόν; εῦνα μήποτε, εἰντος αὐτοῦ 29 θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι, εἰν πάντες οἱ

¹ ἀναγκάζω, force, compel. ² γεμίζω, fill, load. ³ γεύομαι, taste, experience. ⁴ δείπνον, ου, τό, supper, dinner. ⁵ κλητός, called, summoned. ⁶ δλίγος, little, few. ⁻ ἐκλεκτός, chosen, elect. δ συμπορεύομαι, come together, travel with. 9 στρέφω, turn, am converted. ¹¹ μισέω, hate, detest. ¹¹ ἀδελφή, ῆς, ἡ, sister. ¹² βαστάζω, bear, carry. ¹³ σταυρός, οῦ, ὁ, cross. ¹⁴ ὁπίσω, behind, after (gen). ¹⁵ πύργος, ου, ὁ, tower, fortified structure. ¹⁶ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹² καθίζω, seat, sit. ¹δ ψηφίζω, count up, calculate. ¹⁰ δαπάνη, ης, ἡ, cost, expense. ²⁰ ἀπαρτισμός, οῦ, ὁ, completion, perfection. ²¹ μήποτε, never, lest perchance. ²² θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ²³ ἰσχύω, be strong, able. ²⁴ ἐκτελέω, finish, complete.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 14:30

θεωροῦντες ἄρξωνται ἐμπαίζειν¹ αὐτῶ, λέγοντες, ὅτι 30 Ούτος ο ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν,² καὶ οὐκ ἴσχυσεν³ ἐκτελέσαι. Ή Τίς βασιλεύς πορευόμενος 31 συμβαλεῖν έτέρω βασιλεῖ εἰς πόλεμον οὐγὶ καθίσας πρῶτον βουλεύεται⁸ εἰ δυνατός⁹ ἐστιν ἐν δέκα¹⁰ χιλιάσιν 11 ἀπαντῆσαι 12 τῶ μετὰ εἴκοσι 13 χιλιάδων 11 ἐρχομένω ἐπ' αὐτόν; Εἰ δὲ μήγε, 14 ἔτι πόρρω 15 αὐτοῦ 32 <u>ὄντος, πρεσβείαν¹⁶ ἀποστείλας ἐρω</u>τᾳ τὰ πρὸς εἰρήνην. Ούτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται 17 πᾶσιν 33 τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάργουσιν, οὐ δύναταί μου εἶναι μ αθητής. Καλὸν τὸ ἄλας: ¹⁸ ἐὰν δὲ τὸ ἄλας ¹⁸ μ ωρανθῆ, 34 έν τίνι ἀρτυθήσεται; 20 Οὔτε εἰς γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν 21 35 εὔθετόν 22 ἐστιν: ἔξω βάλλουσιν αὐτό. 23 ἀκούειν ἀκουέτω.

¹ ἐμπαίζω, mock. ² οἰκοδομέω, build up, construct. ³ ἰσχύω, be strong, able. ⁴ ἐκτελέω, finish, complete. ⁵ συμβάλλω, discuss, consider. ⁶ πόλεμος, ου, ὁ, war, battle. ⁻ καθίζω, seat, sit. 8 βουλεύω, deliberate, take counsel. ९ δυνατός, powerful, possible. ¹0 δέκα, ten, 10. ¹¹ χιλιάς, άδος, ἡ, thousand. ¹² ἀπαντάω, meet, encounter. ¹³ εἴκοσι, twenty, 20. ¹⁴ μήγε, otherwise (used in the phrase εἰ δὲ μήγε). ¹⁵ πόρρω, far (away), far. ¹⁶ πρεσβεία, ας, ἡ, ambassador, embassy. ¹⁻ ἀποτάσσομαι, set apart, take leave of. ¹8 ἄλας, ατος, τό, salt. ¹٩ μωραίνω, make foolish, make tasteless. ²⁰ ἀρτύω, season, make salty. ²¹ κοπρία, ας, ἡ, manure pile, manure. ²² εὔθετος, useful, fit. ²³ οὖς, ους, τό, ear.

Κατὰ Λουκᾶν 15:2 Byzantine NT

⁵Ησαν δὲ ἐγγίζοντες¹ αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναι² καὶ οἱ 15 ἀμαρτωλοί,³ ἀκούειν αὐτοῦ. Καὶ διεγόγγυζον⁴ οἱ 2 Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι Οὕτος ἀμαρτωλοὺς³ προσδέχεται,⁵ καὶ συνεσθίει⁴ αὐτοῖς.

Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην, λέγων, 3 Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα, καὶ ἀπολέσας εν ἐξ αὐτῶν, οὐ καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα εν τῇ ἐρήμω, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός, εως εὕρῃ αὐτό; Καὶ εὑρὼν ἐπιτίθησιν επὶ τοὺς 5 ὤμους εαυτοῦ χαίρων. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, 6 συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, κου αὐτοῖς, Συγχάρητέ μοι, ὅτι εὖρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. Λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἔσται ἐν τῷ σοὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι, πὰ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρείαν καὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρείαν καὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρείαν τὸ καὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρείαν μετανοοῦντις καὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρείαν δικαίοις καὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις καὶ ἐνενήκοντα ἐνεκὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις καὶ ἐνενήκοντα ἐνεκὶ ἐνενήκοντα ἐνεκὶ ἐνενήκοντα ἐνεκὶ ἐνεν ἐνεκὶ ἐνενήκοντα ἐνεκὶ ἐνενήκοντα ἐνεκὶ ἐνενήκοντα ἐνεκὶ ἐνενὶκοι ἐνεκὶ ἐνενήκοντα ἐνεκὶ ἐνεκὶ ἐνενὶκοι ἐνεκὶ ἐνεκὶκοι ἐνε

¹ ἐγγίζω, come near, approach. ² τελώνης, ου, ό, tax collector, collector of taxes. ³ ἀμαρτωλός, ου, ό, sinner. ⁴ διαγογγύζω, complain, grumble. ⁵ προσδέχομαι, receive, wait for. ⁶ συνεσθίω, eat with. ⁷ ἐκατόν, hundred, 100. ⁸ πρόβατον, ου, τό, sheep. ⁹ καταλείπω, leave, leave behind. ¹⁰ ἐννέα, nine, 9. ¹¹ ἔρημος, ου, ή, wilderness, desert. ¹² ἐπιτίθημι, lay upon, put. ¹³ ὧμος, ου, ό, shoulder. ¹⁴ συγκαλέω, call together. ¹⁵ φίλος, ου, ό, loving, friend. ¹⁶ γείτων, ονος, ό, neighbor. ¹⁷ συγχαίρω, rejoice with. ¹⁸ μετανοέω, repent, change my mind. ¹⁹ χρεία, ας, ή, need, necessity.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 15:8

ἔχουσιν μετανοίας. 1

"Η τίς γυνὴ δραχμὰς² ἔχουσα δέκα,³ ἐὰν ἀπολέσῃ 8 δραχμὴν² μίαν, οὐχὶ ἄπτει⁴ λύχνον,⁵ καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς⁻ ἔως ὅτου⁵ εὕρῃ; Καὶ 9 εὑροῦσα συγκαλεῖται³ τὰς φίλας¹⁰ καὶ τὰς γείτονας,¹¹ λέγουσα, Συγχάρητέ¹² μοι, ὅτι εὖρον τὴν δραχμὴν² ἢν ἀπώλεσα. Οὕτως, λέγω ὑμῖν, χαρὰ γίνεται ἐνώπιον 10 τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἑνὶ ἀμαρτωλῷ¹³ μετανοοῦντι.¹⁴

Εἶπεν δέ, Ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο υἰούς: καὶ εἶπεν ὁ 11 νεώτερος¹⁵ αὐτῶν τῷ πατρί, Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον¹⁶ μέρος¹⁻ τῆς οὐσίας.¹⁶ Καὶ διεῖλεν¹⁰ αὐτοῖς τὸν βίον.²⁰ Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν 13 ἄπαντα²¹ ὁ νεώτερος¹⁵ υἱὸς ἀπεδήμησεν²² εἰς χώραν²³

¹ μετάνοια, ας, ή, repentance, change of mind. ² δραχμή, ής, ή, drachma, coin. ³ δέκα, ten, 10. ⁴ ἄπτω, touch, kindle. ⁵ λύχνος, ου, ό, lamp, lantern. ⁶ σαρόω, sweep, sweep using a broom. ⁷ ἐπιμελῶς, carefully, diligently. ⁸ ὅτου, until. ⁹ συγκαλέω, call together. ¹⁰ φίλος, ου, ό, loving, friend. ¹¹ γείτων, ονος, ό, neighbor. ¹² συγχαίρω, rejoice with. ¹³ άμαρτωλός, ου, ό, sinner. ¹⁴ μετανοέω, repent, change my mind. ¹⁵ νέος, new, young. ¹⁶ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹⁷ μέρος, ους, τό, part, portion. ¹⁸ οὐσία, ας, ή, property, estate. ¹⁹ διαιρέω, distribute, divide. ²⁰ βίος, ου, ό, life, manner of life. ²¹ ἄπας, each, every. ²² ἀποδημέω, go abroad, go on a journey. ²³ χώρα, ας, ή, land, region.

Κατὰ Λουκᾶν 15:14 Byzantine NT

μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ζων ἀσώτως. Δ απανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, 14 έγένετο λ ιμὸς 6 ἰσγυρὸς κατὰ τὴν γώραν έκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι.' Καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη¹⁰ 15 ένὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας έκείνης: καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς 12 αὐτοῦ βόσκειν 13 γοίρους. 14 Καὶ 16 ἐπεθύμει¹⁵ γεμίσαι¹⁶ τὴν κοιλίαν¹⁷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων 18 ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι: 14 καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῶ. Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθῶν εἶπεν, Πόσοι¹⁹ μίσθιοι²⁰ 17 τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν21 ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῶ6 ἀπόλλυμαι: ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα 18 μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ, Π άτερ, ἥμαρτον 22 εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου: καὶ οὐκέτι 23 εἰμὶ ἄξιος 24 κληθῆναι 19 υίός σου: ποίησόν με ώς ἕνα τῶν μισθίων 20 σου. Καὶ 20 άναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. Ἐτι δὲ αὐτοῦ

¹ μακρός, long, far distant. ² διασκορπίζω, scatter, separate. ³ οὐσία, ας, ή, property, estate. ⁴ ἀσώτως, wastefully, recklessly. ⁵ δαπανάω, spend, spend freely. ⁶ λιμός, οῦ, ὁ, hunger, famine. ⁷ ἰσχυρός, strong, mighty. ⁸ χώρα, ας, ή, land, region. ⁹ ὑστερέω, lack, need. ¹⁰ κολλάω, glue, cleave. ¹¹ πολίτης, ου, ὁ, citizen. ¹² ἀγρός, ου, ὁ, field, farm. ¹³ βόσκω, feed. ¹⁴ χοῖρος, ου, ὁ, swine, pig. ¹⁵ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹⁶ γεμίζω, fill, load. ¹⁷ κοιλία, ας, ή, belly, womb. ¹⁸ κεράτιον, ου, τό, carob pods, husk of the carob. ¹⁹ πόσος, how many? how great? ²⁰ μίσθιος, ου, ὁ, day laborer, hired servant. ²¹ περισσεύω, abound, be rich. ²² άμαρτάνω, I sinned. ²³ οὐκέτι, no longer, no more. ²⁴ ἄξιος, worthy, deserving.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 15:21

μακρὰ v^1 ἀπέχοντος, e^2 εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ έσπλαγγνίσθη, καὶ δραμών έπέπεσεν έπὶ τὸν τράγηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Εἶπεν δὲ 21αὐτῷ ὁ υίός, Π άτερ, ἥμαρτον s εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι 9 εἰμὶ ἄξιος 10 κληθῆναι υἱός σου. Εἶπεν δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, 22 'Εξενέγκατε¹¹ τὴν στολὴν¹² τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε¹³ αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον 14 εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ <u>ύποδήματα¹⁵</u> εἰς τοὺς πόδας: καὶ ἐνέγκαντες τὸν 23 μόσχον¹⁶ τὸν σιτευτὸν¹⁷ θύσατε, ¹⁸ καὶ Φαγόντες <u>εὐφρανθῶμεν: 19 ὅτι ούτος ὁ υίός μου νεκρὸς ἦν, καὶ 24</u> <u>ἀνέζησεν: 20 καὶ ἀπολωλώς ἦν, καὶ εὑρέθη. Καὶ </u> ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. 19 τΗν δὲ ὁ υίὸς αὐτοῦ ὁ 25 πρεσβύτερος εν άγρῷ: 21 καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισεν 22 τῆ οἰκία, ἤκουσεν συμφωνίας 23 καὶ χορῶν. 24

¹ μακράν, far away. ² ἀπέχω, received, obtain. ³ σπλαγχνίζομαι, have compassion, have pity on. ⁴ τρέχω, run, exercise myself. ⁵ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ⁶ τράχηλος, ου, ό, neck. ⁷ καταφιλέω, kiss fervently, kiss affectionately. ⁸ ἀμαρτάνω, I sinned. ⁹ οὐκέτι, no longer, no more. ¹⁰ ἄξιος, worthy, deserving. ¹¹ ἐκφέρω, carry out, bring forth. ¹² στολή, ῆς, ἡ, equipment, apparel. ¹³ ἐνδύω, put on, clothe. ¹⁴ δακτύλιος, ου, ὁ, ring, finger ring. ¹⁵ ὑπόδημα, τος, τό, sandal, shoe. ¹⁶ μόσχος, ου, ὁ, calf. ¹⁷ σιτευτός, fattened. ¹⁸ θύω, sacrifice, kill. ¹⁹ εὐφραίνω, rejoice, cheer. ²⁰ ἀναζάω, live again, be resurrected. ²¹ ἀγρός, ου, ὁ, field, farm. ²² ἐγγίζω, come near, approach. ²³ συμφωνία, ας, ἡ, music, symphony. ²⁴ γορός, οῦ, ὁ, choral dance, dancing.

Κατὰ Λουκᾶν 15:27 Byzantine NT

προσκαλεσάμενος ένα τῶν παίδων, ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῶ ὅτι Ὁ ἀδελφός σου ἥκει: 4 27 καὶ ἔθυσεν δ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ότι ύγιαίνοντα⁸ αὐτὸν ἀπέλαβεν. Ωργίσθη¹⁰ δέ, καὶ 28 ούκ ήθελεν εἰσελθεῖν: ὁ οὖν πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθών παρεκάλει αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῶ πατρί, 29 1 δού, τοσαῦτα 11 ἔτη 12 δουλεύω 13 σοι, καὶ οὐδέποτε 14 έντολήν σου παρήλθον, 5 καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε 6 ἔδωκας ἔριφον, 16 ἵνα μετὰ τῶν φίλων 17 μου εὐφραν θ ῶ. 18 Ὅτε 30 δὲ ὁ υίός σου οὖτος ὁ καταφαγών¹⁹ σου τὸν βίον²⁰ μετὰ πορνῶν 21 ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῶ τὸν μόσγον τὸν σιτευτόν. 7 7 7 7 δὲ εἶπεν αὐτῷ, Τέκνον, σὺ πάντοτε 22 31 μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ $σά^{23}$ ἐστιν. 32Εὐφρανθῆναι 8 δὲ καὶ γαρῆναι ἔδει: ὅτι ὁ ἀδελφός σου ούτος νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησεν: 24 καὶ ἀπολωλώς ἦν,

¹ προσκαλέω, summon. ² παῖς, ὁ, male or female child, servant. ³ πυνθάνομαι, inquire, ask. ⁴ ήκω, have come, am present. ⁵ θύω, sacrifice, kill. ⁶ μόσχος, ου, ὁ, calf. ⁷ σιτευτός, fattened. ⁸ ὑγιαίνω, be in good health, am well. ⁹ ἀπολαμβάνω, receive from, get back. ¹⁰ ὀργίζω, irritate, provoke. ¹¹ τοσοῦτος, so great, so much. ¹² ἔτος, ους, τό, year. ¹³ δουλεύω, serve, am a slave. ¹⁴ οὐδέποτε, never. ¹⁵ παρέρχομαι, pass by, go by. ¹⁶ ἔριφος, ου, ὁ, young goat, kid. ¹⁷ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ¹⁸ εὐφραίνω, rejoice, cheer. ¹⁹ κατεσθίω, eat up, devour. ²⁰ βίος, ου, ὁ, life, manner of life. ²¹ πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ²² πάντοτε, always, at all times. ²³ σός, your, yours. ²⁴ ἀναζάω, live again, be resurrected.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 16:2

καὶ εύρέθη.

"Ελεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, "Ανθρωπός τις 16 ην πλούσιος, ¹ ος είγεν οἰκονόμον: ² καὶ οὖτος διεβλήθη αὐτῶ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάργοντα αὐτοῦ. Καὶ 2 Φωνήσας⁵ αὐτὸν εἶπεν αὐτῶ, Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ ; $Aπόδος^6$ τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου: οὐ γὰρ δυνήση ἔτι οἰκονομεῖν. 8 Εἶπεν δὲ ἐν ἑαυτῶ ὁ οἰκονόμος, 3 Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται³ τὴν οἰκονομίαν⁷ ἀπ' ἐμοῦ; Σκάπτειν¹⁰ οὐκ ἰσγύω, ¹¹ ἐπαιτεῖν 12 αἰσχύνομαι. 13 Ἔγνων τί ποιήσω, ἵνα, ὅταν 4 μετασταθ $\tilde{\omega}^{14}$ τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. Καὶ προσκαλεσάμενος 5 ενα εκαστον 5 τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ, ἔλεγεν τῶ πρώτω, Πόσον 17 όφείλεις 18 τῷ κυρίω μου; 17 δὲ εἶπεν, 6 Έκατὸν 19 βάτους 20 ἐλαίου. 21 Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Δέξαι

¹ πλούσιος, rich. ² οἰκονόμος, ου, ὁ, manager, steward. ³ διαβάλλω, bring charges, report. ⁴ διασκορπίζω, scatter, separate. ⁵ φωνέω, call, crow. ⁶ ἀποδίδωμι, give back, pay. ⁷ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ⁸ οἰκονομέω, manage, administer. ⁹ ἀφαιρέω, take away, smite off. ¹⁰ σκάπτω, dig. ¹¹ ἰσχύω, be strong, able. ¹² ἐπαιτέω, beg, ask alms. ¹³ αἰσχύνομαι, dishonor, put to shame. ¹⁴ μεθίστημι, remove, turn away. ¹⁵ προσκαλέω, summon. ¹⁶ χρεωφειλέτης, ου, ὁ, debtor. ¹⁷ πόσος, how many? how great? ¹⁸ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁹ ἐκατόν, hundred, 100. ²⁰ βάτος, ου, ὁ, bath (a liquid measure). ²¹ ἔλαιον, ου, τό, olive oil.

Κατὰ Λουκᾶν 16:7 Byzantine NT

σου τὸ γράμμα, καὶ καθίσας ταγέως γράψον πεντήκοντα. 4 "Επειτα είτερω είπεν, Σὺ δὲ πόσον 6 7 ὀΦείλεις; ⁷ Ὁ δὲ εἶπεν, Ἑκατὸν κόρους σίτου. 10 Καὶ λέγει αὐτῷ, Δέξαι σου τὸ γράμμα, καὶ γράψον ονδοήκοντα. 11 Καὶ ἐπήνεσεν 22 ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον 8 τῆς ἀδικίας 4 ὅτι Φρονίμως 5 ἐποίησεν: ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου Φρονιμώτεροι¹⁶ ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ Φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν 17 τὴν ἑαυτῶν εἰσίν. Κάγὼ ὑμῖν 9 λέγω, Π οιήσατε έαυτοῖς φίλους 18 ἐκ τοῦ μαμων $\tilde{\alpha}^{19}$ τῆς άδικίας, 14 ϊνα, όταν ἐκλίπητε, 20 δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. 21 21 21 21 22 καὶ ἐν 21 22 καὶ ἐν 21 πολλῷ πιστός ἐστιν, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ²² ἄδικος²³ καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός 23 ἐστιν. Εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκ 23 μαμωνῷ 11 πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν²⁴ τίς ὑμῖν πιστεύσει ; Καὶ εἰ ἐν τῶ ἀλλοτρίω 25 πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ 12

¹ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ² καθίζω, seat, sit. ³ ταχέως, quickly, soon. ⁴ πεντήκοντα, fifty, 50. ⁵ ἔπειτα, then, after this. ⁶ πόσος, how many? how great? ⁷ ὀφείλω, owe, ought. ⁸ έκατόν, hundred, 100. ⁹ κόρος, ου, ό, measure, dry measure. ¹⁰ σῖτος, ου, ό, wheat, grain. ¹¹ ὀγδοήκοντα, eighty, 80. ¹² ἔπαινέω, praise, commend. ¹³ οἰκονόμος, ου, ό, manager, steward. ¹⁴ ἀδικία, ας, ή, unrighteousness. ¹⁵ φρονίμως, prudently, shrewdly. ¹⁶ φρόνιμος, prudent, wise. ¹⁷ γενεά, ᾶς, ή, generation. ¹⁸ φίλος, ου, ό, loving, friend. ¹⁹ μαμωνᾶς, ᾶ, ό, riches, mammon. ²⁰ ἔκλείπω, fail, cease. ²¹ σκηνή, ῆς, ή, tent, tabernacle. ²² ἐλάχιστος, least, smallest. ²³ ἄδικος, unjust, unrighteous. ²⁴ ἀληθινός, true, genuine. ²⁵ ἀλλότριος, strange, foreign.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 16:13

ύμέτερον¹ τίς ύμῖν δώσει; Οὐδεὶς οἰκέτης² δύναται 13 δυσὶν κυρίοις δουλεύειν:³ ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει,⁴ καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει: ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται,⁵ καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει.⁴ Οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν³ καὶ μαμωνᾳ.⁻

"Ηκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι 14 ὑπάρχοντες, καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. Καὶ εἶπεν 15 αὐτοῖς, 'Υμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες 10 ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν: ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν 11 βδέλυγμα 12 ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἔως Ἰωάννου: ἀπὸ 16 τότε ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. 13 Εὐκοπώτερον 14 δέ ἐστιν τὸν οὐρανὸν 17 καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν, 15 ἢ τοῦ νόμου μίαν κεραίαν 16 πεσεῖν. Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν 18

¹ ὑμέτερος, your. ² οἰκέτης, ου, ὁ, house servant, household servant. ³ δουλεύω, serve, am a slave. ⁴ μισέω, hate, detest. ⁵ ἀντέχομαι, hold, hold fast. ⁶ καταφρονέω, think little of, despise. ⁷ μαμωνᾶς, ᾶ, ὁ, riches, mammon. ⁸ φιλάργυρος, fond of money, avaricious. ⁹ ἐκμυκτηρίζω, ridicule, sneer. ¹⁰ δικαιόω, justify, pronounce righteous. ¹¹ ὑψηλός, high, lofty. ¹² βδέλυγμα, τος, τό, detestable thing, abomination. ¹³ βιάζω, use force, violence. ¹⁴ εὐκοπώτερον, easier. ¹⁵ παρέρχομαι, pass by, go by. ¹⁶ κεραία, ας, ή, projection, hook. ¹⁷ γαμέω, marry.

Κατὰ Λουκᾶν 16:19 Byzantine NT

έτέραν μοιχεύει: καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν² μοιχεύει.

"Ανθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος,³ καὶ ἐνεδιδύσκετο⁴ 19 πορφύραν καὶ βύσσον, εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρως.⁸ Πτωχὸς δέ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, ος 20 <u>ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα¹¹ αὐτοῦ ἡλκωμένος¹²</u> καὶ 21 ἐπιθυμών 13 γορτασθῆναι 14 ἀπὸ τών ψιγίων 15 τών πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης 16 τοῦ πλουσίου: ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες 17 ἐρχόμενοι ἀπέλειχον 18 τὰ ἕλκη 19 αὐτοῦ. 22 Έγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχόν,' καὶ ἀπενεχθῆναι²⁰ αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον 21 Άβραάμ: ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος,³ καὶ ἐτάφη.²² Καὶ ἐν τῷ 23 23 ἐπάρας 24 τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, 25 δρᾶ τὸν Άβραὰμ ἀπὸ μακρόθεν, 26 καὶ

¹ μοιζεύω, commit adultery. ² γαμέω, marry. ³ πλούσιος, rich. ⁴ ἐνδιδύσκω, dress, put on. ⁵ πορφύρα, ας, ή, purple (cloth), purple garment. ⁶ βύσσος, ου, ή, fine linen, cotton. ⁷ εὐφραίνω, rejoice, cheer. ⁸ λαμπρώς, splendidly, magnificently. ⁹ πτωχός, poor, poor man (as a noun). ¹⁰ Λάζαρος, ου, ό, Lazarus, Eliezer. ¹¹ πυλών, ώνος, ό, vestibule, gateway. ¹² ἐλκόω, afflict with sores. ¹³ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹⁴ χορτάζω, eat until full, be filled. ¹⁵ ψιχίον, ου, τό, crumb, scrap. ¹⁶ τράπεζα, ης, ή, table. ¹⁷ κύων, ος, ό, dog. ¹⁸ ἀπολείχω, lick off, lick clean. ¹⁹ ἔλκος, ους, τό, wound, sore. ²⁰ ἀποφέρω, carry off, bear away. ²¹ κόλπος, ου, ό, bosom, breast. ²² θάπτω, bury. ²³ Άδης, ου, ό, Hades. ²⁴ ἐπαίρω, lift up, raise. ²⁵ βάσανος, ου, ή, torture, torment. ²⁶ μακρόθεν, from afar, afar.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 16:24

 Λ άζαρον $^{^1}$ ἐν τοῖς κόλποις 2 αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς φωνήσας $^{^3}$ είπεν, Πάτερ Άβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον Λάζαρον, το βάψη τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ύδατος, καὶ καταψύξη⁸ τὴν γλῶσσάν μου: όδυνωμαι⁹ εν τῆ φλογι¹⁰ ταύτη. Εἶπεν δὲ Ἀβραάμ, 25 Τέκνον, μνήσθητι ότι ἀπέλαβες 2 σύ τὰ ἀγαθά σου έν τη ζωη σου, καὶ Λάζαρος όμοίως τὰ κακά: νῦν δὲ ώδε παρακαλείται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι. Καὶ ἐπὶ πᾶσιν 26 τούτοις, μεταξὺ¹⁴ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα¹⁵ μέγα έστηρικται, 6 όπως οἱ θέλοντες διαβηναι 7 ἔνθεν πρὸς ύμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν¹8 πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. 19 Εἶπεν δέ, Ἐρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα 27 πέμψης αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, ἔχω γὰρ 28 πέντε²⁰ άδελφούς, ὅπως διαμαρτύρηται²¹ αὐτοῖς, ἵνα μή καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς

¹ Λάζαρος, ου, ό, Lazarus, Eliezer. ² κόλπος, ου, ό, bosom, breast. ³ φωνέω, call, crow. ⁴ ἐλεέω, have mercy, pity. ⁵ βάπτω, dip, dye. ⁶ ἄκρον, ου, τό, high point, boundary. ⁻ δάκτυλος, ου, ό, finger. ⁶ καταψύχω, cool off, refresh. ⁰ δδυνάω, torment, pain. ¹¹⁰ φλόξ, φλογός, ή, flame. ¹¹ μιμνήσκομαι, remember, recall. ¹² ἀπολαμβάνω, receive from, get back. ¹³ ὁμοίως, likewise, in like manner. ¹⁴ μεταξύ, between, after. ¹⁵ χάσμα, τος, τό, chasm, gap. ¹⁶ στηρίζω, establish, fix firmly. ¹⁻ διαβαίνω, go through, cross. ¹⑻ ἐκείθεν, from there, from that place. ¹⁰ διαπεράω, cross over, pass through. ²⁰ πέντε, five, 5. ²¹ διαμαρτύρομαι, testify solemnly.

Κατὰ Λουκᾶν 16:29 Byzantine NT

βασάνου. Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ, Ἔχουσιν Μωσέα καὶ 29 τοὺς προφήτας: ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν, 30 Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ: ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῆ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. Εἶπεν δὲ αὐτῷ, 31 Εἰ Μωσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδέ, ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ, πεισθήσονται.

Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, Ἀνένδεκτόν³ ἐστιν τοῦ μὴ 17 ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα: οὐαὶ δὲ δὶ οὕ ἔρχεται. 2 Αυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ μύλος ὀνικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ ἔνα τῶν μικρῶν τούτων. 3 Προσέχετε έαυτοῖς. Ἐὰν δὲ ἀμάρτῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ: καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἀφες αὐτῷ. Καὶ ἐὰν ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἀμάρτῃ εἰς 4 σέ, καὶ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἀμάρτη λέγων,

¹ βάσανος, ου, ή, torture, torment. ² μετανοέω, repent, change my mind. ³ ἀνένδεκτος, impossible. ⁴ σκάνδαλον, ου, τό, cause of stumbling, snare. ⁵ οὐαί, woe! alas! woe! ⁶ λυσιτελέω, be better, more advantageous. ⁷ μύλος, ου, ό, mill, millstone. ⁸ ὀνικός, of or for an ass. ⁹ περίκειμαι, be around, surround. ¹⁰ τράχηλος, ου, ό, neck. ¹¹ ρίπτω, throw, cast. ¹² σκανδαλίζω, cause to stumble. ¹³ μικρός, small, little. ¹⁴ προσέχω, take head of, attend to. ¹⁵ ἀμαρτάνω, sin. ¹⁶ ἐπιτιμάω, rebuke, warn. ¹⁷ ἐπτάκις, seven times. ¹⁸ ἐπιστρέφω, turn to, return.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 17:5

Μετανοῶ, αφήσεις αὐτῷ.

Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι τῷ κυρίῳ, Πρόσθες 2 ἡμῖν πίστιν. 5 Εἶπεν δὲ ὁ κύριος, Εἰ ἔχετε πίστιν ως κόκκον 3 6 σινάπεως, έλέγετε αν τῆ συκαμίνω⁵ Έκριζώθητι, καὶ φυτεύθητι ἐν τῆ θαλάσση: καὶ ύπήκουσεν⁸ αν ύμιν. Τίς δὲ ἐξ ύμων δοῦλον ἔχων 7 άροτριώντα⁹ ἢ ποιμαίνοντα, ος εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ 11 ἐρεῖ εὐθέως, Π αρελθών 12 ἀνάπεσε: 13 ἀλλ' οὐχὶ 8 έρει αὐτῶ, Ἑτοίμασον 14 τι δειπνήσω, 15 περιζωσάμενος 16 διακόνει 17 μοι, ξως Φάγω καὶ πίω: καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; Μὴ χάριν ἔχει τῷ 9 δούλω ἐκείνω ὅτι ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα; 18 Οὐ δοκῶ. Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ 10 διαταχθέντα 18 ύμιν, λέγετε ὅτι Δοῦλοι ἀχρειοί 19 ἐσμεν: ότι δ όφείλομεν²⁰ ποιῆσαι πεποιήκαμεν.

¹ μετανοέω, repent, change my mind. ² προστίθημι, add, add to. ³ κόκκος, ου, ό, grain, seed. ⁴ σίναπι, εως, τό, mustard plant, mustard. ⁵ συκάμινος, ου, ή, mulberry tree, sycamore tree. ⁶ ἐκριζόω, uproot, root out. ⁷ φυτεύω, plant. ⁸ ὑπακούω, obey, listen. ⁹ ἀροτριάω, plow. ¹⁰ ποιμαίνω, shepherd, rule. ¹¹ ἀγρός, ου, ό, field, farm. ¹² παρέρχομαι, pass by, go by. ¹³ ἀναπίπτω, recline, lie down. ¹⁴ ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ¹⁵ δειπνέω, eat, dine. ¹⁶ περιζώννυμι, gird, gird round. ¹⁷ διακονέω, serve, minister. ¹⁸ διατάσσω, command, give orders to. ¹⁹ ἀχρεῖος, useless, worthless. ²⁰ ὀφείλω, owe, ought.

Κατὰ Λουκᾶν 17:11 Byzantine NT

Καὶ ἐγένετο ἐν τῶ πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, 11 καὶ αὐτὸς διήργετο¹ διὰ μέσου Σαμαρείας² καὶ Γαλιλαίας. Καὶ εἰσεργομένου αὐτοῦ εἴς τινα κώμην, 12 ἀπήντησαν⁴ αὐτῷ δέκα⁵ λεπροὶ ἄνδρες, οἱ ἔστησαν πόρρωθεν: καὶ αὐτοὶ ἦραν Φωνήν, λέγοντες, Ἰησοῦ, 13 ἐπιστάτα,⁸ ἐλέησον⁹ ἡμᾶς. Καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς, 14 Πορευθέντες ἐπιδείξατε 10 ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν. 11 Καὶ έγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτούς, ἐκαθαρίσθησαν. 12 Εἶς 15 δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, 13 ὑπέστρεψεν, 14 μετὰ Φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν θεόν: καὶ ἔπεσεν ἐπὶ 16 πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν 15 αὐτῷ: καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης. 16 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ 17 Ἰησοῦς εἶπεν, Οὐχὶ οἱ δέκα⁵ ἐκαθαρίσθησαν;¹² Οἱ δὲ ἐννέα¹⁷ ποῦ; ¹s Οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες ¹⁴ δοῦναι 18 δόξαν τῶ θεῶ, εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οῦτος; Καὶ εἶπεν 19 αὐτῷ, Ἀναστὰς πορεύου: ἡ πίστις σου σέσωκέν σε.

¹ διέρχομαι, cross over, pass through. ² Σαμάρεια, ας, ή, Samaria. ³ κώμη, ης, ή, village. ⁴ ἀπαντάω, meet, encounter. ⁵ δέκα, ten, 10. ⁶ λεπρός, οῦ, ὁ, scaly, leprous. ⁻ πόρρωθεν, from a distance, at a distance. 8 ἐπιστάτης, ου, ὁ, chief, commander. ⁰ ἐλεέω, have mercy, pity. ¹¹⁰ ἐπιδείκνυμι, show, prove. ¹¹¹ ἱερεύς, έως, ὁ, priest. ¹² καθαρίζω, cleanse, make clean. ¹³ ἰάομαι, heal. ¹⁴ ὑποστρέφω, return, turn back. ¹⁵ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹⁶ Σαμαρείτης, ου, ὁ, Samaritan. ¹⁻ ἐννέα, nine, 9. ¹8 ποῦ, where?. ¹¹⁰ ἀλλογενής, οῦς, ὁ, foreigner, stranger.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 17:20

Έπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, πότε¹ ἔρχεται ἡ 20 βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν, Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως:² 21 οὐδὲ ἐροῦσιν, Ἰδοὺ ὧδε, ἤ, Ἰδοὺ ἐκεῖ. Ἰδοὺ γάρ, ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντὸς³ ὑμῶν ἐστίν.

Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, Ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε 22 ἐπιθυμήσετε⁴ μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ υἰοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψεσθε. Καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν, 23 Ἰδοὺ ὧδε, ἤ, Ἰδοὺ ἐκεῖ: μὴ ἀπέλθητε, μηδὲ διώξητε.⁵ 24 Ὠσπερ⁶ γὰρ ἡ ἀστραπὴ⁻ ἡ ἀστράπτουσα⁵ ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν λάμπει,° οὕτως ἔσται ὁ υἰὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῆ ἡμέρα αὐτοῦ. Πρῶτον δὲ δεῖ 25 αὐτὸν πολλὰ παθεῖν¹⁰ καὶ ἀποδοκιμασθῆναι¹¹ ἀπὸ τῆς γενεᾶς¹² ταύτης. Καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις 26 Νῶε,¹³ οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἰοῦ τοῦ

¹ πότε, when? at what time? ² παρατήρησις, εως, ή, observation, observance. ³ ἐντός, inside, among. ⁴ ἐπιθυμέω, desire, long for. ⁵ διώκω, pursue, persecute. ⁶ ἄσπερ, just as, even as. ⁷ ἀστραπή, ής, ή, lightning, brightness. ⁸ ἀστράπτω, flash, gleam. ⁹ λάμπω, shine. ¹⁰ πάσχω, suffer, am acted upon. ¹¹ ἀποδοκιμάζω, reject, reject after testing. ¹² γενεά, ᾶς, ή, generation. ¹³ Νῶε, ὁ, Noah.

Κατὰ Λουκᾶν 17:27 Byzantine NT

άνθρώπου. "Ησθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἐξεγαμίζοντο,² 27 ἄχρι 3 ής ήμέρας εἰσηλθεν Nῶε 4 εἰς τὴν κιβωτόν, 5 καὶ ήλθεν ὁ κατακλυσμός. καὶ ἀπώλεσεν ἄπαντας. 28 Όμοίως καὶ ώς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ: ἤσθιον, ἔπινον. ώκοδόμουν: 13 ή δὲ ἡμέρα ἐξῆλθεν Λώτ 9 ἀπὸ Σοδόμων, 29 ἔβρεξεν¹⁵ πῦρ καὶ θεῖον¹⁶ ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν ἄπαντας: 7 κατὰ ταῦτα ἔσται $\tilde{\mathfrak{h}}$ ἡμέρ \mathfrak{a} ὁ υίὸς τοῦ 30άνθρώπου ἀποκαλύπτεται.¹⁷ Έν ἐκείνη τῆ ἡμέρα, δς 31 ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος. 18 καὶ τὰ σκεύη 19 αὐτοῦ ἐν τῆ οἰκία, μη καταβάτω ἄραι αὐτά: καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ 20 μη ἐπιστρεψάτω 21 εἰς τὰ ὀπίσω. 22 32 όμοίω<u>ς</u>8 Μνημονεύετε 23 τῆς γυναικὸς Λώτ. 9 Ός ἐὰν ζητήση 33 τὴν ψυγὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν: καὶ ὃς ἐὰν ἀπολέση αὐτὴν ζωογονήσει 24 αὐτήν. Λέγω ὑμῖν, 34

¹ γαμέω, marry. ² ἐκγαμίζω, give in marriage, marry. ³ ἄχρι, as far as, up to (gen). ⁴ Νῶε, ὁ, Noah. ⁵ κιβωτός, οῦ, ἡ, wooden box, ark. ⁶ κατακλυσμός, οῦ, ὁ, flood, deluge. ⁷ ἄπας, each, every. ⁸ ὁμοίως, likewise, in like manner. ⁹ Λώτ, ὁ, Lot. ¹⁰ ἀγοράζω, buy. ¹¹ πωλέω, sell. ¹² φυτεύω, plant. ¹³ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹⁴ Σόδομα, ων, τό, Sodom. ¹⁵ βρέχω, send rain, rain. ¹⁶ θεῖον, ου, τό, sulfur, brimstone. ¹⁷ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹⁸ δῶμα, τος, τό, house, housetop. ¹⁹ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ²⁰ ἀγρός, ου, ὁ, field, farm. ²¹ ἐπιστρέφω, turn to, return. ²² ὀπίσω, behind, after (gen). ²³ μνημονεύω, remember, make mention of. ²⁴ ζωογονέω, preserve alive.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 17:35

ταύτη τῆ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης¹ μιᾶς: εἶς παραληφθήσεται,² καὶ ὁ ἔτερος ἀφεθήσεται. Δύο 35 ἔσονται ἀλήθουσαι³ ἐπὶ τὸ αὐτό: μία παραληφθήσεται, καὶ ἡ ἑτέρα ἀφεθήσεται. Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν 36 αὐτῷ, Ποῦ,⁴ κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί.⁵

Έλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε 18 προσεύχεσθαι, καὶ μὴ ἐκκακεῖν, λέγων, Κριτής τις 2 ἦν ἔν τινι πόλει, τὸν θεὸν μὴ φοβούμενος, καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος: χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει 3 ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτόν, λέγουσα, Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. Καὶ οὐκ ἡθέλησεν ἐπὶ 4 χρόνον: μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, Εἰ καὶ τὸν θεὸν οὐ φοβοῦμαι, καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι: διά γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην,

¹ κλίνη, ης, ή, couch, bed. ² παραλαμβάνω, receive, take. ³ ἀλήθω, grind. ⁴ ποῦ, where?. ⁵ ἀετός, οῦ, ὁ, eagle, vulture. ⁶ πάντοτε, always, at all times. ⁷ ἐκκακέω, am faint, am weary. ⁸ κριτής, ου, ὁ, judge. ⁹ ἐντρέπω, turn about, reverence. ¹⁰ χήρα, ας, ἡ, widow. ¹¹ ἐκδικέω, vindicate, avenge. ¹² ἀντίδικος, ου, ὁ, opponent, adversary. ¹³ γέ, indeed, at least. ¹⁴ παρέγω, offer, afford. ¹⁵ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble.

Κατὰ Λουκᾶν 18:6 Byzantine NT

ἐκδικήσω¹ αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς τέλος² ἐρχομένη ὑποπιάζη³ με. Εἶπεν δὲ ὁ κύριος, Ἀκούσατε τί ὁ 6 κριτὴς⁴ τῆς ἀδικίας⁵ λέγει. Ὁ δὲ θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ 7 τὴν ἐκδίκησιν⁶ τῶν ἐκλεκτῶν⁻ αὐτοῦ τῶν βοώντων⁵ πρὸς αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμῶν² ἐπὰ αὐτοῖς; Λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν⁶ αὐτῶν 8 ἐν τάχει.¹⁰ Πλὴν¹¹ ὁ υἰὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα¹² εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;

Εἶπεν δὲ πρός τινας τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι 9 εἰσὶν δίκαιοι, καὶ ἐξουθενοῦντας ¹³ τοὺς λοιπούς, τὴν παραβολὴν ταύτην: Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ 10 ἱερὸν προσεύξασθαι: ὁ εἶς Φαρισαῖος, καὶ ὁ ἔτερος τελώνης. ¹⁴ Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα 11 προσηύχετο, Ὁ θεός, εὐχαριστῶ ¹⁵ σοι ὅτι οὺκ εἰμὶ ὥσπερ ¹⁶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ¹⁷ ἄδικοι, ¹⁸

¹ ἐκδικέω, vindicate, avenge. ² τέλος, ους, τό, end, purpose. ³ ὑπωπιάζω, strike in the face, treat roughly. ⁴ κριτής, ου, ὁ, judge. ⁵ ἀδικία, ας, ή, unrighteousness. ⁶ ἐκδίκησις, εως, ή, vengeance, vindication. ⁻ ἐκλεκτός, chosen, elect. ጾ βοάω, cry aloud, shout. ⁰ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ¹⁰ τάχος, ους, τό, speed, quickness. ¹¹ πλήν, however, but. ¹² ἄρα, so? (introduces a question). ¹³ ἐξουθενέω, despise, ignore. ¹⁴ τελώνης, ου, ὁ, tax collector, collector of taxes. ¹⁵ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹⁶ ὥσπερ, just as, even as. ¹⁻ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ¹ጾ ἄδικος, unjust, unrighteous.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 18:12

μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὖτος ὁ τελώνης.² Νηστεύω³ δὶς⁴ τοῦ 12 σαββάτου, ἀποδεκατῶ⁵ πάντα ὅσα κτῶμαι.⁶ Καὶ ὁ 13 τελώνης² μακρόθεν² ἐστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπᾶραι,⁶ ἀλλ' ἔτυπτενց εἰς τὸ στῆθος¹ο αὐτοῦ, λέγων, Ὁ θεός, ἱλάσθητί¹ μοι τῷ ἀμαρτωλῷ.¹² Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὖτος δεδικαιωμένος 14 εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος: ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν¹⁴ ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται,¹⁵ ὁ δὲ ταπεινῶν¹⁵ ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.¹⁴

Προσέφερον¹⁶ δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη,¹⁷ ἵνα αὐτῶν 15 ἄπτηται: ¹⁸ ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμησαν¹⁹ αὐτοῖς. 16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος²⁰ αὐτὰ εἶπεν, Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, καὶ μὴ κωλύετε²¹ αὐτά: τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. Ἀμὴν 17 λέγω ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ

¹ μοιχός, οῦ, ὁ, adulterer. ² τελώνης, ου, ὁ, tax collector, collector of taxes. ³ νηστεύω, fast. ⁴ δίς, twice. ⁵ ἀποδεκατόω, tithe, collect a tithe. ⁶ κτάομαι, acquire, win. ⁷ μακρόθεν, from afar, afar. ⁸ ἐπαίρω, lift up, raise. ⁹ τύπτω, smite, beat. ¹⁰ στήθος, ους, τό, breast, chest. ¹¹ ἱλάσκομαι, propitiate, expiate. ¹² ἀμαρτωλός, ου, ὁ, sinner. ¹³ δικαιόω, justify, pronounce righteous. ¹⁴ ὑψόω, lift up, exalt. ¹⁵ ταπεινόω, humble, humiliate. ¹⁶ προσφέρω, bring to, offer. ¹⁷ βρέφος, ους, τό, unborn or a newborn child, baby. ¹⁸ ἄπτομαι, touch or handle. ¹⁹ ἐπιτιμάω, rebuke, warn. ²⁰ προσκαλέω, summon. ²¹ κωλύω, forbid, hinder.

Κατὰ Λουκᾶν 18:18 Byzantine NT

ώς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθη εἰς αὐτήν.

Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων, ¹ λέγων, Διδάσκαλε 18 άγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; ² Εἶπεν 19 δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς άγαθός, εἰ μὴ εἶς, ὁ θεός. Τὰς ἐντολὰς οἶδας, Μὴ 20 μοιχεύσης, 3 μη φονεύσης, 4 μη κλέψης, 5 ψευδομαρτυρήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. Ὁ δὲ εἶπεν, Ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην⁸ 21 ἐκ νεότητός μου. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 22 αὐτῷ, "Ετι ἔν σοι λείπει: 10 πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον, 11 καὶ διάδος 12 πτωχοῖς, 13 καὶ ἕξεις θησαυρὸν 14 ἐν οὐρανῶ: καὶ δεῦρο, 15 ἀκολούθει μοι. Ὁ δὲ ἀκούσας 23 ταῦτα περίλυπος 16 ἐγένετο: ἦν γὰρ πλούσιος 17 σφόδρα. Ίδων δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον 16 γενόμενον εἶπεν, 24 Πως δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα 20

¹ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ² κληρονομέω, inherit, obtain. ³ μοιχεύω, commit adultery. ⁴ φονεύω, kill, murder. ⁵ κλέπτω, steal. ⁶ ψευδομαρτυρέω, bear false witness, testify falsely. ⁷ τιμάω, honor, value at a price. ⁸ φυλάσσω, guard, keep. ⁹ νεότης, ητος, ή, youth, youthfulness. ¹⁰ λείπω, leave, leave behind. ¹¹ πωλέω, sell. ¹² διαδίδωμι, distribute, give. ¹³ πτωχός, poor, poor man (as a noun). ¹⁴ θησαυρός, οῦ, ὁ, storehouse, treasure. ¹⁵ δεῦρο, until now, come here! ¹⁶ περίλυπος, very sad, very sorrowful. ¹⁷ πλούσιος, rich. ¹⁸ σφόδρα, exceedingly, greatly. ¹⁹ δυσκόλως, with difficulty, hardly. ²⁰ χρῆμα, τος, τό, wealth, money.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 18:25

βασιλείαν εἰσελεύσονται εἰς τὴν τοῦ θεοῦ. 25 Εὐκοπώτερον γάρ ἐστιν κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ραφίδος⁴ εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον⁵ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες, Καὶ τίς 26 δύναται σωθήναι; Ὁ δὲ εἶπεν, Τὰ ἀδύνατα παρὰ 27 άνθρώποις δυνατά 7 ἐστιν παρὰ τῶ θεῶ. Εἶπεν δὲ 28 ήμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ Ίδού. Πέτρος, ήκολουθήσαμέν σοι. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω 29 ύμιν ότι οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ γονεῖς, ἡ άδελφούς, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἕνεκεν' τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, δς οὐ μὴ ἀπολάβη 10 πολλαπλασίονα 11 ἐν τῷ 30 καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐργομένῳ ζωὴν αἰώνιον.

 $^{^1}$ εὐκοπώτερον, easier. 2 κάμηλος, ου, ὁ, camel. 3 τρυμαλιά, ᾶς, ή, hole, eye of a needle. 4 ραφίς, ίδος, ή, needle. 5 πλούσιος, rich. 6 άδύνατος, impossible, unable. 7 δυνατός, powerful, possible. 8 γονεύς, έως, ὁ, parent. 9 ξυεκεν, for the sake of, on account of. 10 ἀπολαμβάνω, receive from, get back. 11 πολλαπλασίων, many times as much, many times more.

Κατὰ Λουκᾶν 18:31 Byzantine NT

Παραλαβών¹ δὲ τοὺς δώδεκα, εἶπεν πρὸς αὐτούς, Ἰδού, 31 ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ τελεσθήσεται² πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ υἰῷ τοῦ ἀνθρώπου. Παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσιν, καὶ 32 ἐμπαιχθήσεται,³ καὶ ὑβρισθήσεται,⁴ καὶ ἐμπτυσθήσεται,⁵ καὶ μαστιγώσαντες⁶ ἀποκτενοῦσιν 33 αὐτόν: καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. Καὶ αὐτοὶ 34 οὐδὲν τούτων συνῆκαν,⁻ καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον⁵ ἀπὰ αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα.

Έγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν⁹ αὐτὸν εἰς Ἰεριχώ, τυφλός τις 35 ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν: 10 ἀκούσας δὲ 36 ὅχλου διαπορευομένου, 11 ἐπυνθάνετο 12 τί εἴη τοῦτο. 37 ᾿Απήγγειλαν 35 δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος 14 παρέρχεται. 15 Καὶ ἐβόησεν, 16 λέγων, Ἰησοῦ, υἱὲ Δαυίδ, 38

¹ παραλαμβάνω, receive, take. ² τελέω, finish, fulfill. ³ ἐμπαίζω, mock. ⁴ ὑβρίζω, mistreat, insult. ⁵ ἐμπτύω, spit upon. ⁶ μαστιγόω, whip, lash. ⁷ συνίημι, understand, consider. ⁸ κρύπτω, conceal, hide. ⁹ ἐγγίζω, come near, approach. ¹⁰ προσαιτέω, beg. ¹¹ διαπορεύομαι, pass across, journey through. ¹² πυνθάνομαι, inquire, ask. ¹³ ἀπαγγέλλω, announce, report. ¹⁴ Ναζωραΐος, ου, ό, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ¹⁵ παρέρχομαι, pass by, go by. ¹⁶ βοάω, cry aloud, shout.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 18:39

ἐλέησόν¹ με. Καὶ οἱ προάγοντες² ἐπετίμων³ αὐτῷ ἵνα 39 σιωπήσῃ:⁴ αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν¹ με. Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν⁵ 40 αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν: ἐγγίσαντος⁶ δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτόν, λέγων, Τί σοι θέλεις ποιήσω; Ὁ 41 δὲ εἶπεν, Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω.⁻ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 42 αὐτῷ, Ἀνάβλεψον:⁻ ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. Καὶ 43 παραχρῆμα⁶ ἀνέβλεψεν,⁻ καὶ ἡκολούθει αὐτῷ, δοξάζων τὸν θεόν: καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἴνον᾽ τῷ θεῷ.

Καὶ εἰσελθών διήρχετο¹⁰ τὴν Ἰεριχώ. Καὶ ἰδού, ἀνὴρ 19 ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος,¹¹ καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης,¹² καὶ οὖτος ἦν πλούσιος.¹³ Καὶ ἐζήτει 3 ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστιν, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ¹⁴ μικρὸς¹⁵ ἦν. Καὶ προδραμών¹⁶ 4

¹ ἐλεέω, have mercy, pity. ² προάγω, lead forth, go before. ³ ἐπιτιμάω, rebuke, warn. ⁴ σιωπάω, be silent, keep silence. ⁵ κελεύω, order, command. ⁶ ἐγγίζω, come near, approach. ⁷ ἀναβλέπω, look up, receive sight. ⁸ παραχρῆμα, immediately, instantly. ⁹ αἶνος, ου, ὁ, praise. ¹⁰ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹¹ Ζακχαῖος, ου, ὁ, Zaccheus, Zacchaeus. ¹² ἀρχιτελώνης, ου, ὁ, chief tax collector. ¹³ πλούσιος, rich. ¹⁴ ἡλικία, ας, ἡ, maturity, age. ¹⁵ μικρός, small, little. ¹⁶ προτρέγω, run ahead, outrun.

Κατὰ Λουκᾶν 19:5 Byzantine NT

ἔμπροσθεν άνέβη ἐπὶ συκομωραίαν τνα ἴδη αὐτόν: ότι ἐκείνης ἔμελλεν διέρχεσθαι. Καὶ ώς ἦλθεν ἐπὶ τὸν 5 τόπον, ἀναβλέψας ό Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι: σήμερον γὰρ ἐν τῶ οἴκω σου δεῖ με μεῖναι. Καὶ σπεύσας $^{^6}$ 6 κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο⁸ αὐτὸν χαίρων. Καὶ ἰδόντες 7 πάντες διεγόγγυζον, λέγοντες ὅτι Παρὰ ἁμαρτωλῷ 10 ἀνδρὶ εἰσῆλθεν καταλῦσαι. Σταθεὶς δὲ Zακγαῖος 5 8 εἶπεν πρὸς τὸν κύριον, Ἰδού, τὰ ἡμίση 12 τῶν ύπαργόντων μου, κύριε, δίδωμι τοῖς πτωγοῖς: 13 καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα. 14 ἀποδίδωμι 15 τετραπλοῦν. 16 9 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι Σήμερον 7 σωτηρία 17 τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι 18 καὶ αὐτὸς υίὸς Άβραάμ ἐστιν. Ἡλθεν γὰρ ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου 10 ζητήσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

¹ ἔμπροσθεν, in front of, before (gen). ² συκομωραία, ας, ή, sycamore tree. ³ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁴ ἀναβλέπω, look up, receive sight. ⁵ Ζακχαΐος, ου, ό, Zaccheus, Zacchaeus. ⁶ σπεύδω, hasten, urge on. ⁷ σήμερον, today, now. ⁸ ὑποδέχομαι, welcome, receive. ⁹ διαγογγύζω, complain, grumble. ¹⁰ ἀμαρτωλός, ου, ό, sinner. ¹¹ καταλύω, destroy, lodge. ¹² ἤμισυς, half. ¹³ πτωχός, poor, poor man (as a noun). ¹⁴ συκοφαντέω, acuse falsely, defraud. ¹⁵ ἀποδίδωμι, give back, pay. ¹⁶ τετραπλούς, four times, fourfold. ¹⁷ σωτηρία, ας, ή, salvation, deliverance. ¹⁸ καθότι, according as, because.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 19:11

προσθεὶς1 Άκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα. ε \tilde{l} πεν 11 παραβολήν, διὰ τὸ ἐγγὺς² αὐτὸν εἶναι Ἱερουσαλήμ. καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα³ μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. Εἶπεν οὖν, Ἄνθρωπός τις 12 εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακράν, λαβεῖν ἑαυτῶ βασιλείαν, καὶ ὑποστρέψαι. Καλέσας δὲ δέκα 13 δούλους έαυτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, 10 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Πραγματεύσασθε¹¹ ἔ<u>ως ἔργομαι. Οἱ δὲ</u> 14 πολίται 12 αὐτοῦ ἐμίσουν 13 αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν 14 οπίσω 15 αὐτοῦ, λέγοντες, Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι¹⁶ ἐφ' ἡμᾶς. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ 15 έπανελθεῖν του λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπεν φωνηθηναι ε αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους, οἶς ἔδωκεν τὸ ἀργύριον, 19 ἵνα γνῷ τίς τί διεπραγματεύσατο.20 Παρεγένετο21 δὲ ὁ πρῶτος, λέγων, Κύριε, ἡ μνα του

¹ προστίθημι, add, add to. ² ἐγγύς, near. ³ παραχρῆμα, immediately, instantly. ⁴ ἀναφαίνω, bring to light, cause to appear. ⁵ εὐγενής, noble, high-born. ⁶ χώρα, ας, ή, land, region. ⁷ μακρός, long, far distant. ⁸ ὑποστρέφω, return, turn back. ⁹ δέκα, ten, 10. ¹⁰ μνᾶ, ᾶς, ή, mina (Gr. monetary unit), mina. ¹¹ πραγματεύομαι, do business, trade. ¹² πολίτης, ου, ὁ, citizen. ¹³ μισέω, hate, detest. ¹⁴ πρεσβεία, ας, ή, ambassador, embassy. ¹⁵ ὁπίσω, behind, after (gen). ¹⁶ βασιλεύω, reign, rule. ¹⁷ ἐπανέρχομαι, return, come back again. ¹⁸ φωνέω, call, crow. ¹⁹ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ²⁰ διαπραγματεύομαι, gain by trading, earn. ²¹ παραγίνομαι, come, arrive.

Κατὰ Λουκᾶν 19:17 Byzantine NT

προσειργάσατο δέκα μνᾶς. Καὶ εἶπεν αὐτῶ, Εὖ, 17 άγαθὲ δοῦλε: ὅτι ἐν ἐλαχίστως πιστὸς ἐγένου, ἴσθι έξουσίαν ἔγων ἐπάνω δέκα πόλεων. Καὶ ἦλθεν ὁ 18 δεύτερος, 7 λέγων, Κύριε, 1 μν $\tilde{\alpha}^{3}$ σου ἐποίησεν πέντε 8 μνᾶς.³ Εἶπεν δὲ καὶ τούτω, Καὶ σὺ γίνου ἐπάνω⁶ πέντε 19 πόλεων. Καὶ ἔτερος ἦλθεν, λέγων, Κύριε, ἰδού, ἡ μνᾶ³ 20 ην είγον ἀποκειμένην έν σουδαρίω: 10 21 έφοβούμην γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς 11 εἶ: αἴρεις ο οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις 12 ο οὐκ ἔσπειρας. Λέγει δὲ 22 αὐτῷ, Ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε, πονηρὲ δοῦλε. "Ηδεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρός 11 εἰμι, αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων 12 ο οὐκ ἔσπειρα: καὶ διὰ τί οὐκ 23 ἔδωκας τὸ ἀργύριόν 13 μου ἐπὶ τράπεζαν, 14 καὶ ἐγὼ έλθων σύν τόκω 15 αν ἔπραξα 16 αὐτό; Καὶ τοῖς 24παρεστῶσιν 17 εἶπεν, "Αρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν, καὶ δότε τῷ τὰς δέκα 2 μνᾶς 3 ἔχοντι. Καὶ εἶπον αὐτῷ, 25

¹ προσεργάζομαι, make more, gain. ² δέκα, ten, 10. ³ μνᾶ, ᾶς, ή, mina (Gr. monetary unit), mina. ⁴ εὕ, well, well done. ⁵ ἐλάχιστος, least, smallest. ⁶ ἐπάνω, above, over (gen). ⁷ δεύτερος, second. ⁸ πέντε, five, 5. ⁹ ἀπόκειμαι, be laid up, put away. ¹⁰ σουδάριον, ου, τό, face cloth, handkerchief. ¹¹ αὐστηρός, strict, exacting. ¹² θερίζω, reap, gather. ¹³ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ¹⁴ τράπεζα, ης, ή, table. ¹⁵ τόκος, ου, ό, interest, usury. ¹⁶ πράσσω, do, perform. ¹⁷ παρίστημι, be present, stand by.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 19:26

Κύριε, ἔχει δέκα¹ μνᾶς.² Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ 26 ἔχοντι δοθήσεται: ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὅ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. Πλὴν³ τοὺς ἐχθρούς⁴ μου 27 ἐκείνους, τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι⁵ ἐπ' αὐτούς, ἀγάγετε ὧδε, καὶ κατασφάξατε⁴ ἔμπροσθέν⁻ μου.

Καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἐπορεύετο ἔμπροσθεν, ἀναβαίνων εἰς 28 Ἱεροσόλυμα.

Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν⁸ εἰς Βηθσφαγὴ⁹ καὶ Βηθανίαν¹⁰ 29 πρὸς τὸ ὅρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν,¹¹ ἀπέστειλεν δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἰπών, Ὑπάγετε εἰς τὴν 30 κατέναντι¹² κώμην:¹³ ἐν ῇ εἰσπορευόμενοι¹⁴ εὑρήσετε πῶλον¹⁵ δεδεμένον,¹⁶ ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε¹⁷ ἀνθρώπων ἐκάθισεν:¹⁸ λύσαντες¹⁹ αὐτὸν ἀγάγετε. Καὶ 31

¹ δέκα, ten, 10. ² μνᾶ, ᾶς, ἡ, mina (Gr. monetary unit), mina. ³ πλήν, however, but. ⁴ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ⁵ βασιλεύω, reign, rule. ⁶ κατασφάζω, slay, strike down. ⁷ ἔμπροσθεν, in front of, before (gen). ⁸ ἐγγίζω, come near, approach. ⁹ Βηθφαγή, ἡ, Bethphage. ¹⁰ Βηθανία, ας, ἡ, Bethany. ¹¹ ἐλαία, ας, ἡ, olive tree. ¹² κατέναντι, over against, opposite. ¹³ κώμη, ης, ἡ, village. ¹⁴ ἐΙσπορεύομαι, enter, journey into. ¹⁵ πῶλος, ου, ὁ, colt, young ass. ¹⁶ δέω, bind, tie. ¹⁷ πώποτε, ever yet, any time. ¹⁸ καθίζω, seat, sit. ¹⁹λύω, untie, loose.

Κατὰ Λουκᾶν 19:32 Byzantine NT

έάν τις ύμᾶς έρωτᾶ, Δ ιὰ τί λύετε; ούτως έρεῖτε αὐτῶ ότι Ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν² ἔχει. Ἀπελθόντες δὲ οἱ 32 ἀπεσταλμένοι εὖρον καθώς εἶπεν αὐτοῖς. Λυόντων¹ δὲ 33 αὐτῶν τὸν πῶλον,³ εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς, Τί λύετε τον πωλον; Οἱ δὲ εἶπον, Ὁ κύριος αὐτοῦ 34 χρείαν έχει. Καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν: καὶ 35 ἐπιρρίψαντες έαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον, 3 ἐπεβίβασαν τον Ἰησοῦν. Πορευομένου δὲ αὐτοῦ, 36 ύπεστρώννυον τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῆ ὁδῷ. 37 Έγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῆ καταβάσει⁸ τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, ἢρξαντο ἄπαν¹ο τὸ πλῆθος¹¹ τῶν μαθητών χαίροντες αἰνεῖν 12 τὸν θεὸν φωνῆ μεγάλη περὶ πασῶν ὧν είδον δυνάμεων, λέγοντες,

¹ λύω, untie, loose. ² χρεία, ας, ή, need, necessity. ³ πώλος, ου, ό, colt, young ass. ⁴ ἐπιρρίπτω, throw upon, cast upon. ⁵ ἐπιβιβάζω, put on, place upon. ⁶ ὑποστρωννύω, spread out underneath, spread under. ⁷ ἐγγίζω, come near, approach. ⁸ κατάβασις, εως, ή, descent, slope. ⁹ ἐλαία, ας, ή, olive tree. ¹⁰ ἄπας, each, every. ¹¹ πλήθος, ους, τό, multitude. ¹² αἰνέω, praise.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 19:39

Εύλογημένος¹ ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι κυρίου: εἰρήνη ἐν οὐρανῷ, καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.²

Καί τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὅχλου εἶπον πρὸς 39 αὐτόν, Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον³ τοῖς μαθηταῖς σου. 40 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν οὖτοι σιωπήσωσιν,⁴ οἱ λίθοι κεκράξονται.

Καὶ ὡς ἤγγισεν, ὁ ἰδὼν τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν ὁ ἐπ' αὐτῆ, 41 λέγων ὅτι Εἰ ἔγνως καὶ σύ, καὶ γε ἐν τῆ ἡμέρα σου ταύτῃ, τὰ πρὸς εἰρήνην σου: νῦν δὲ ἐκρύβη ὁ ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. Ὅτι ἤξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σέ, καὶ 43 περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροί του χάρακά τοι, καὶ περικυκλώσουσίν σε, καὶ συνέξουσίν σε πάντοθεν, καὶ ἐδαφιοῦσίν σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ οὐκ 44 ἀφήσουσιν ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ λίθῳ: ἀνθ το ὁν οὐκ ἔγνως

¹ εὐλογέω, bless. ² ὕψιστος, highest, most high. ³ ἐπιτιμάω, rebuke, warn. ⁴ σιωπάω, be silent, keep silence. ⁵ ἐγγίζω, come near, approach. ⁶ κλαίω, weep, weep for. ⁷ γέ, indeed, at least. ⁸ κρύπτω, conceal, hide. ⁹ ἥκω, have come, am present. ¹⁰ περιβάλλω, put around, clothe. ¹¹ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ¹² χάραξ, ακος, ὁ, pointed stake, entrenchment. ¹³ περικυκλόω, surround, encircle. ¹⁴ συνέχω, hold fast, oppress. ¹⁵ πάντοθεν, on all sides, from all sides. ¹⁶ ἐδαφίζω, dash to the ground. ¹⁷ ἀντί, instead of, in place of.

Κατὰ Λουκᾶν 19:45 Byzantine NT

τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς 1 σου.

Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερόν, ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς 45 πωλοῦντας² ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας,³ λέγων αὐτοῖς, 46 Γέγραπται, Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς⁴ ἐστίν: ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον⁵ ληστῶν.6 Καὶ ἦν 47 διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ: οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι, καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ: καὶ οὐχ εὕρισκον τὸ τί ποιήσωσιν, ὁ 48 λαὸς γὰρ ἄπας⁻ ἐξεκρέματο⁵ αὐτοῦ ἀκούων.

Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾳ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, διδάσκοντος 20 αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου, ἐπέστησαν³ οἱ ἱερεῖς¹⁰ καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, λέγοντες, Εἰπὲ 2 ἡμῖν, ἐν ποίᾳ¹¹ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην; Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς 3

¹ ἐπισκοπή, ής, ή, visitation, overseeing. ²πωλέω, sell. ³ ἀγοράζω, buy. ⁴προσευχή, ής, ή, prayer, place for prayer. ⁵ σπήλαιον, ου, τό, cave, den. ⁶ληστής, οῦ, ὁ, robber, brigand. ⁷ἄπας, each, every. ⁸ ἐκκρεμάννυμι, hang out, hang on. ⁹ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁰ ἰερεύς, έως, ὁ, priest. ¹¹ ποῖος, what sort of? what? of what sort.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 20:4

αὐτούς, Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον, καὶ εἴπατέ μοι: Τὸ βάπτισμα¹ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ 4 ἀνθρώπων; Οἱ δὲ συνελογίσαντο² πρὸς ἑαυτούς, 5 λέγοντες ὅτι Ἑὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, Διὰ τί οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Έξ 6 ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λαὸς καταλιθάσει³ ἡμᾶς: πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι. Καὶ 7 ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν.⁴ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 8 αὐτοῖς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ⁵ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

"Ηρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν 9
ταύτην: "Ανθρωπος ἐφύτευσεν⁶ ἀμπελώνα, ⁷ καὶ ἐξέδοτο⁸ αὐτὸν γεωργοῖς," καὶ ἀπεδήμησεν¹⁰ χρόνους ἱκανούς: ¹¹ καὶ ἐν καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς 10 γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ

¹ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ² συλλογίζομαι, reason, discuss. ³ καταλιθάζω, stone to death, stone down. ⁴ πόθεν, from where? whence. ⁵ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ⁶ φυτεύω, plant. ⁷ ἀμπελών, ῶνος, ὁ, vineyard. ⁸ ἐκδίδωμι, rent, let out for hire. ⁹ γεωργός, οῦ, ὁ, farmer, worker of the soil. ¹⁰ ἀποδημέω, go abroad, go on a journey. ¹¹ Ικανός, sufficient, able.

Κατὰ Λουκᾶν 20:11 Byzantine NT

άμπελώνος δώσιν αὐτώ. Οἱ δὲ γεωργοί δείραντες αὐτὸν ἐξαπέστειλαν κενόν. Καὶ προσέθετο πέμψαι 11 έτερον δοῦλον: οἱ δὲ κἀκεῖνον 7 δείραντες 3 καὶ ἀτιμάσαντες⁸ ἐξαπέστειλαν⁴ κενόν. ⁵ Καὶ προσέθετο⁶ 12 πέμψαι τρίτον: οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες έξέβαλον. Εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, Τί 13 ποιήσω; Πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν: ἴσως 10 τοῦτον ἰδόντες ἐντραπήσονται. 13δόντες δὲ αὐτὸν οί 14 γεωργοι² διελογίζοντο¹² πρὸς ξαυτούς, λέγοντες, Οῦτός ἐστιν ὁ κληρονόμος: 3 δεῦτε, 4 ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. 15 Καὶ 15 έκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, απέκτειναν. Τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; 16 Έλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς² τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα¹ ἄλλοις. ἀκούσαντες δὲ εἶπον, Μὴ γένοιτο. Ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν, Τί οὖν 17

¹ ἀμπελών, ῶνος, ὁ, vineyard. ² γεωργός, οῦ, ὁ, farmer, worker of the soil. ³ δέρω, beat, flay. ⁴ ἐξαποστέλλω, send forth. ⁵ κενός, empty, vain. ⁶ προστίθημι, add, add to. ⁷ κὰκεῖνος, and he, and she. ⁸ ἀτιμάζω, dishonor, disgrace. ⁹ τραυματίζω, wound. ¹⁰ ἴσως, perhaps, probably. ¹¹ ἐντρέπω, turn about, reverence. ¹² διαλογίζομαι, debate, reason. ¹³ κληρονόμος, ου, ὁ, heir, inheritor. ¹⁴ δεῦτε, come!. ¹⁵ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ¹⁶ ἐμβλέπω, look at, look into.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 20:18

ἐστιν τὸ γεγραμμένον τοῦτο, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν 1 οἱ οἰκοδομοῦντες, 2 οὖτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας 3 ; Πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται: 4 18 ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει 5 αὐτόν.

Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπιβαλεῖν 19 ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῆ τῆ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν: ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην εἶπεν. Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους, 20 ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, εἰς τὸ παραδοῦναι αὐτὸν τῆ ἀρχῆ καὶ τῆ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. Καὶ 21 ἐπηρώτησαν αὐτόν, λέγοντες, Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις: καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις. Ἔξεστιν δημῖν Καίσαρι φόρον δοῦναι, ἢ 22

¹ ἀποδοκιμάζω, reject, reject after testing. ² οἰκοδομέω, build up, construct. ³ γωνία, ας, ή, angle, corner. ⁴ συνθλάω, break, break in pieces. ⁵ λικμάω, crush, scatter. ⁶ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ⁷ παρατηρέω, watch closely, observe scrupulously. ⁸ ἐγκάθετος, ου, δ, hired to lie in wait, spy. ⁹ ὑποκρίνομαι, pretend, make believe. ¹⁰ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹¹ ἡγεμών, όνος, δ, governor, leader. ¹² ὀρθώς, rightly, correctly. ¹³ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ¹⁴ Καῖσαρ, ος, δ, Caesar. ¹⁵ φόρος, ου, δ, tribute, tax.

Κατὰ Λουκᾶν 20:23 Byzantine NT

οὔ; Κατανοήσας¹ δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν,² εἶπεν 23 πρὸς αὐτούς, Τί με πειράζετε;³ Ἐπιδείξατέ⁴ μοι 24 δηνάριον:⁵ τίνος ἔχει εἰκόνα⁶ καὶ ἐπιγραφήν;⁻ Αποκριθέντες δὲ εἶπον, Καίσαρος.⁵ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, 25 Ἀπόδοτε² τοίνυν¹⁰ τὰ Καίσαρος⁵ Καίσαρι,⁵ καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. Καὶ οὐκ ἴσχυσαν¹¹ ἐπιλαβέσθαι¹² αὐτοῦ 26 ἡήματος ἐναντίον¹³ τοῦ λαοῦ: καὶ θαυμάσαντες¹⁴ ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει¹⁵ αὐτοῦ, ἐσίγησαν.¹6

Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, τοί 27 ἀντιλέγοντες αὐάστασιν μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτόν, λέγοντες, Διδάσκαλε, Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, 28 Ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνη ἔχων γυναῖκα, καὶ οὖτος ἄτεκνος ἀποθάνη, ἵνα λάβη ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ ἐξαναστήση σπέρμα τῷ ἀδελφῷ

¹ κατανοέω, observe, understand. ² πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ³ πειράζω, test, tempt. ⁴ ἐπιδείκνυμι, show, prove. ⁵ δηνάριον, ου, ό, denarius. ⁶ εἰκών, όνος, ή, image, likeness. ⁷ ἐπιγραφή, ῆς, ή, inscription, title. ⁸ Καῖσαρ, ος, ό, Caesar. ⁹ ἀποδίδωμι, give back, pay. ¹⁰ τοίνυν, accordingly, therefore. ¹¹ ἰσχύω, be strong, able. ¹² ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹³ ἐναντίον, in the sight of, before. ¹⁴ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ¹⁵ ἀπόκρισις, εως, ή, answer, reply. ¹⁶ σιγάω, be silent, become silent. ¹⁷ Σαδδουκαῖος, ου, ό, Sadducee. ¹⁸ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ¹⁹ ἀνάστασις, εως, ή, resurrection, rising again. ²⁰ ἄτεκνος, childless. ²¹ ἐξανίστημι, raise up, rise up. ²² σπέρμα, τος, τό, seed, offspring.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 20:29

αὐτοῦ. Ἐπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν: καὶ ὁ πρῶτος λαβών 29 γυναῖκα, ἀπέθανεν ἄτεκνος: καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος 30 τὴν γυναῖκα, καὶ οὖτος ἀπέθανεν ἄτεκνος.¹ Καὶ ὁ 31 τρίτος ἔλαβεν αὐτὴν ώσαύτως. Πσαύτως δὲ καὶ οί έπτά: οὐ κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον. "Υστερον 32 δὲ πάντων ἀπέθανεν καὶ ἡ γυνή. Ἐν τῆ οὖν ἀναστάσει, 33 τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; Οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οἱ 34 υίοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσιν 7 καὶ ἐκγαμίσκονται: 8 οί δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυγεῖν καὶ 35 τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε εκγαμίζονται: 1 οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται: 36 ἰσάγγελοι¹² γάρ εἰσιν, καὶ υἱοί εἰσιν τοῦ θεοῦ, τῆς άναστάσεως ύίοὶ ὄντες. Ότι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, 37 καὶ Μωσῆς ἐμήνυσεν 3 ἐπὶ τῆς βάτου, 4 ὡς λέγει, Κύριον τὸν θεὸν Άβραὰμ καὶ τὸν θεὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν

¹ ἄτεκνος, childless. ² δεύτερος, second. ³ ώσαύτως, likewise. ⁴ καταλείπω, leave, leave behind. ⁵ ὕστερον, lastly, afterward. ⁶ ἀνάστασις, εως, ή, resurrection, rising again. ⁷ γαμέω, marry. ⁸ ἐκγαμίσκω, give in marriage. ⁹ καταξιόω, consider worthy, deem worthy. ¹⁰ τυγχάνω, obtain, happen. ¹¹ ἐκγαμίζω, give in marriage, marry. ¹² ἰσάγγελος, like an angel, like the angels. ¹³ μηνύω, make known, report. ¹⁴ βάτος, ου, ό, bath (a liquid measure).

Κατὰ Λουκᾶν 20:38 Byzantine NT

θεὸν Ἰακώβ. Θεὸς δὲ οὐκ ἔστιν νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων: 38 πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. Ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν 39 γραμματέων εἶπον, Διδάσκαλε, καλῶς¹ εἶπας. Οὐκέτι 40 δὲ ἐτόλμων³ ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν.

Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, Πῶς λέγουσιν τὸν χριστὸν υίὸν 41 Δαυὶδ εἶναι; Καὶ αὐτὸς Δαυὶδ λέγει ἐν βίβλω⁴ 42 ψαλμῶν, Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἔως ἄν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον 43 τῶν ποδῶν σου. Δαυὶδ οὖν κύριον αὐτὸν καλεῖ, καὶ 44 πῶς υίὸς αὐτοῦ ἐστιν;

Άκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς 45 αὐτοῦ, Προσέχετε⁸ ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν 46 θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς,⁹ καὶ φιλούντων¹⁰ ἀσπασμοὺς¹¹ ἐν ταῖς ἀγοραῖς,¹² καὶ πρωτοκαθεδρίας¹³ ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας¹⁴ ἐν τοῖς

¹ καλῶς, rightly, well. ² οὐκέτι, no longer, no more. ³ τολμάω, dare, endure. ⁴ βίβλος, ου, ή, book, scroll. ⁵ ψαλμός, οῦ, ὁ, song of praise, psalm. ⁶ ἔχθρός, hating, enemy (as a noun). ⁻ ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. ⁿ προσέχω, take head of, attend to. ॰ στολή, ῆς, ή, equipment, apparel. ¹⁰ φιλέω, love, kiss. ¹¹ ἀσπασμός, οῦ, ὁ, greeting, salutation. ¹² ἀγορά, ᾶς, ή, marketplace, place of assembly. ¹³ πρωτοκαθεδρία, ας, ή, chief seat, seat of honor. ¹⁴ πρωτοκλισία, ας, ή, chief place.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 20:47

δείπνοις: 1 οῖ κατεσθίουσιν 2 τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, 3 καὶ 4 7 προφάσει 4 μακρὰ 5 προσεύχονται. Οὖτοι λήψονται περισσότερον 6 κρίμα. 7

ἀναβλέψας δὲ εἶδεν τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν 21
 εἰς τὸ γαζοφυλάκιον πλουσίους: εἶδεν δέ τινα καὶ 2
 χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά, καὶ 3
 εἶπεν, ἀληθῶς άλεγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ ἐπαυτη πλεῖον πάντων ἔβαλεν: ἄπαντες ἡ γὰρ οὖτοι ἐκ 4
 τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ: αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἄπαντα τοῦ τὸν βίον ὁν εἶχεν ἔβαλεν.

Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λίθοις καλοῖς 5 καὶ ἀναθήμασιν² κεκόσμηται,² εἶπεν, Ταῦτα ἃ 6 θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αῖς οὐκ ἀφεθήσεται

¹ δεῖπνον, ου, τό, supper, dinner. ² κατεσθίω, eat up, devour. ³ χήρα, ας, ή, widow. ⁴ πρόφασις, εως, ή, pretense, pretext. ⁵ μακρός, long, far distant. ⁶ περισσός, excessive, abundant. ⁷ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ⁸ ἀναβλέπω, look up, receive sight. ⁹ δώρον, ου, τό, gift, present. ¹⁰ γαζοφυλάκιον, ου, τό, treasury. ¹¹ πλούσιος, rich. ¹² πενιχρός, poor, needy. ¹³ λεπτόν, τό, small coin, small piece of money. ¹⁴ ἀληθως, truly, really. ¹⁵ πτωχός, poor, poor man (as a noun). ¹⁶ ἄπας, each, every. ¹⁷ περισσεύω, abound, be rich. ¹⁸ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ¹⁹ βίος, ου, ὁ, life, manner of life. ²⁰ ἀνάθημα, τος, τό, votive offering. ²¹ κοσμέω, adorn, put into order.

Κατὰ Λουκᾶν 21:7 Byzantine NT

λίθος ἐπὶ λίθω, ὅς οὐ καταλυθήσεται.¹ Ἐπηρώτησαν 7 δὲ αὐτόν, λέγοντες, Διδάσκαλε, πότε² οὖν ταῦτα ἔσται ; Καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι; Ὁ δὲ 8 εἶπεν, Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε:³ πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες ὅτι Ἐγώ εἰμι: καί, Ὁ καιρὸς ἤγγικεν,⁴ μὴ οὖν πορευθῆτε ὀπίσω⁵ αὐτῶν. "Όταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ 9 ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε: δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος."

Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ 10 βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν: σεισμοί¹⁰ τε μεγάλοι κατὰ 11 τόπους καὶ λιμοὶ¹¹ καὶ λοιμοὶ¹² ἔσονται, φόβητρά¹³ τε καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται. Πρὸ¹⁴ δὲ 12 τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν¹⁵ ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ διώξουσιν,¹⁶ παραδιδόντες εἰς συναγωγὰς

¹ καταλύω, destroy, lodge. ² πότε, when? at what time? ³ πλανάω, deceive, lead astray. ⁴ ἐγγίζω, come near, approach. ⁵ ὁπίσω, behind, after (gen). ⁶ πόλεμος, ου, ό, war, battle. ⁷ ἀκαταστασία, ας, ή, distrurbance, disorder. ⁸ πτοέω, terrify, scare. ⁹ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹⁰ σεισμός, οῦ, ό, earthquake, storm. ¹¹ λιμός, οῦ, ό, hunger, famine. ¹² λοιμός, οῦ, ό, pestilence, plague. ¹³ φόβητρον, ου, τό, terrible sight, horror. ¹⁴ πρό, before (gen), before. ¹⁵ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹⁶ διώκω, pursue, persecute.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 21:13

καὶ φυλακάς, ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, ² ἔνεκεν³ τοῦ ὀνόματός μου. Ἀποβήσεται⁴ δὲ ὑμῖν εἰς 13 μαρτύριον. Θέσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν μὴ 14 προμελετᾳν ἀπολογηθῆναι: ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν 15 στόμα καὶ σοφίαν, ἤ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν οὐδὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. 16 Παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ συγγενῶν καὶ φίλων καὶ ἀδελφῶν, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν. Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά 17 μου. Καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. 18 Ἐν τῆ ὑπομονῆ το ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

"Όταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην¹⁹ ὑπὸ στρατοπέδων²⁰ τὴν 20

Ίερουσαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν²¹ ἡ ἐρήμωσις²²

αὐτῆς. Τότε οἱ ἐν τῆ Ἰουδαία²³ φευγέτωσαν²⁴ εἰς τὰ 21

¹ φυλακή, ής, ή, guard, prison. ² ήγεμων, όνος, ό, governor, leader. ³ ἔνεκεν, for the sake of, on account of. ⁴ ἀποβαίνω, get out, go away. ⁵ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁶ προμελετάω, practice beforehand, prepare. ⁷ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ⁸ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ⁹ ἀνθίστημι, resist, oppose. ¹⁰ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose. ¹¹ γονεύς, έως, ό, parent. ¹² συγγενής, kindred, relative. ¹³ φίλος, ου, ό, loving, friend. ¹⁴ θανατόω, put to death, subdue. ¹⁵ μισέω, hate, detest. ¹⁶ θρίξ, τριχός, ή, hair. ¹⁷ ὑπομονή, ής, ή, endurance, perseverance. ¹⁸ κτάομαι, acquire, win. ¹⁹ κυκλόω, encircle, surround. ²⁰ στρατόπεδον, ου, τό, legion, army. ²¹ ἐγγίζω, come near, approach. ²² ἐρήμωσις, εως, ή, desolation, devastation. ²³ Ἰουδαία, ας, ή, Judea. ²⁴ φεύγω, flee, escape.

Κατὰ Λουκᾶν 21:22 Byzantine NT

ὄρη: καὶ οἱ ἐν μέσω αὐτῆς ἐκγωρείτωσαν:¹ καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν. Ότι ἡμέραι 22 ἐκδικήσεως³ αὖταί εἰσιν, τοῦ πλησθῆναι⁴ πάντα τὰ γεγραμμένα. Οὐαὶ⁵ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ⁶ ἐγούσαις καὶ 23 ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις: ἔσται γὰρ ανάγκη⁸ μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὀργὴ[®] ἐν τῷ λαῷ τούτω. Καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρας, 10 αἰγμαλωτισθήσονται¹¹ εἰς πάντα τὰ ἔθνη: Ίερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη¹² ὑπὸ ἐθνῶν, ἄχρι¹³ πληρωθώσιν καιροὶ ἐθνών. Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλί ω^{14} 25 καὶ σελήνη 15 καὶ ἄστροις, 16 καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχή 17 $\dot{\epsilon}$ θνῶν ἐν ἀπορία, $\dot{\epsilon}^{18}$ ἡχούσης $\dot{\epsilon}^{19}$ θαλάσσης καὶ σάλου, $\dot{\epsilon}^{20}$ 26 ἀποψυγόντων²¹ άνθρώπων άπὸ φόβου²² προσδοκίας 23 τῶν ἐπερχομένων 24 τῆ οἰκουμένη: 25 αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται.² Καὶ τότε 27

¹ ἐκχωρέω, go out, leave. ² χώρα, ας, ή, land, region. ³ ἐκδίκησις, εως, ή, vengeance, vindication. ⁴ πλήθω, fill. ⁵ οὐαί, woe! alas! woe! ⁶ γαστήρ, τρος, ή, belly, womb. ⁷ θηλάζω, suckle, nurse. ⁸ ἀνάγκη, ης, ή, necessity, distress. ⁹ ὀργή, ῆς, ή, wrath, anger. ¹⁰ μάχαιρα, ης, ή, sword. ¹¹ αἰχμαλωτίζω, take or lead captive, take captive. ¹² πατέω, tread or tread under foot, tread. ¹³ ἄχρι, as far as, up to (gen). ¹⁴ ῆλιος, ου, ό, sun, sunlight. ¹⁵ σελήνη, ης, ή, moon. ¹⁶ ἄστρον, ου, τό, star. ¹⁷ συνοχή, ῆς, ή, dismay, anguish. ¹⁸ ἀπορία, ας, ή, perplexity, anxiety. ¹⁹ ἡχέω, sound, ring out. ²⁰ σάλος, ου, ό, surge, wave. ²¹ ἀποψύχω, faint, breathe out life. ²² φόβος, ου, ό, fear, terror. ²³ προσδοκία, ας, ή, expectation, waiting. ²⁴ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ²⁵ οἰκουμένη, ης, ή, inhabited world. ²⁶ σαλεύω, shake, excite.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 21:28

δψονται τὸν υίὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ¹ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. Ἀρχομένων δὲ 28 τούτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε² καὶ ἐπάρατε³ τὰς κεφαλὰς ὑμῶν: διότι⁴ ἐγγίζει⁵ ἡ ἀπολύτρωσις⁶ ὑμῶν.

Καὶ εἶπεν παραβολὴν αὐτοῖς, Ἰδετε τὴν συκῆν καὶ 29 πάντα τὰ δένδρα: ὅταν προβάλωσιν ἤδη, βλέποντες 30 ἀφ' ἑαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς το θέρος ἐστίν.
Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, 31 γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 32 Ἰμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθη ἡ γενεὰ ἀῦτη, ἔως ἄν πάντα γένηται. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ 33 παρελεύσονται, το δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν. Το παρελεύσονται, το δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν.

Προσέχετε ¹⁵ δὲ ἑαυτοῖς, μήποτε ¹⁶ βαρηθῶσιν ¹⁷ ὑμῶν αἰ 34 καρδίαι ἐν κραιπάλη ¹⁸ καὶ μέθη ¹⁹ καὶ μερίμναις ²⁰

¹ νεφέλη, ης, ή, cloud. ² ἀνακύπτω, straighten up, stand erect. ³ ἐπαίρω, lift up, raise. ⁴ διότι, because, on this account. ⁵ ἐγγίζω, come near, approach. ⁶ ἀπολύτρωσις, εως, ή, redemption, deliverance. ⁷ συκή, ης, ή, fig tree. ⁸ δένδρον, ου, τό, tree. ⁹ προβάλλω, put forward, put out. ¹⁰ ἐγγύς, near. ¹¹ θέρος, ους, τό, summer. ¹² οὕτως, thus, so. ¹³ παρέρχομαι, pass by, go by. ¹⁴ γενεά, ᾶς, ή, generation. ¹⁵ προσέχω, take head of, attend to. ¹⁶ μήποτε, never, lest perchance. ¹⁷ βαρέω, burden, weigh down. ¹⁸ κραιπάλη, ης, ή, drinking bout, drunken dissipation. ¹⁹ μέθη, ης, ή, drunkenness. ²⁰ μέριμνα, ης, ή, care, anxiety.

Κατὰ Λουκᾶν 21:35 Byzantine NT

βιωτικαῖς, καὶ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῆ ἡ ἡμέρα ἐκείνη: ὡς παγὶς γὰρ ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς 35 καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. 36 ᾿Αγρυπνεῖτε οὖν ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι, τὸν καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἰοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

⁸Ην δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων: τὰς δὲ νύκτας 37 ἐξερχόμενος ηὐλίζετο¹¹ εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν. ¹² Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὤρθριζεν¹³ πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ 38 ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

"Ηγγιζεν 14 δὲ ἡ ἑορτὴ 15 τῶν ἀζύμων, 16 ἡ λεγομένη 22 Πάσχα. 17 Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς 2 τὸ πῶς ἀνέλωσιν 18 αὐτόν: ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν.

¹ βιωτικός, matter of daily life, life. ² αἰφνίδιος, sudden, unexpected. ³ ἐφίστημι, stand over, come upon. ⁴ παγίς, ίδος, ή, trap, snare. ⁵ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ⁶ ἀγρυπνέω, sleepless, watchful. ⁷ δέομαι, ask, request. ⁸ καταξιόω, consider worthy, deem worthy. ⁹ ἐκφεύγω, flee away, flee out. ¹⁰ ἔμπροσθεν, in front of, before (gen). ¹¹ αὐλίζομαι, spend the night, lodge. ¹² ἐλαία, ας, ή, olive tree. ¹³ ὀρθρίζω, rise early in the morning, rise early. ¹⁴ ἐγγίζω, come near, approach. ¹⁵ ἑορτή, ῆς, ἡ, feast, festival. ¹⁶ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ¹⁷ πάσχα, τό, passover, passover feast. ¹⁸ ἀναιρέω, take up, kill.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 22:3

Εἰσῆλθεν δὲ Σατανᾶς¹ εἰς Ἰούδαν² τὸν ἐπικαλούμενον³ 3 Ἰσκαριώτην,⁴ ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ⁵ τῶν δώδεκα. Καὶ 4 ἀπελθὼν συνελάλησεν⁴ τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ στρατηγοῖς⁻ τὸ πῶς αὐτὸν παραδῷ αὐτοῖς. Καὶ 5 ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο⁵ αὐτῷ ἀργύριον³ δοῦναι. Καὶ 6 ἐξωμολόγησεν¹⁰ καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν¹¹ τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν αὐτοῖς ἄτερ¹² ὄχλου.

⁵Ηλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ¹³ ἐν ἡ ἔδει θύεσθαι ¹⁴ τὸ 7 Πάσχα. ¹⁵ Καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, 8 εἰπών, Πορευθέντες ἐτοιμάσατε ¹⁶ ἡμῖν τὸ Πάσχα, ¹⁵ ἵνα φάγωμεν. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, Ποῦ ¹⁷ θέλεις 9 ἑτοιμάσομεν; ¹⁶ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἰδού, εἰσελθόντων 10 ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν, συναντήσει ¹⁸ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ¹⁹ ὕδατος βαστάζων: ²⁰ ἀκολουθήσατε αὐτῷ

¹ Σατανᾶς, ᾶ, ὁ, Satan, adversary. ² Τούδας, α, ὁ, Judas, Judah. ³ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁴ Τσκαριώτης, ου, ὁ, Iscariot, man of Kerioth. ⁵ ἀριθμός, οῦ, ὁ, number, total. ⁶ συλλαλέω, talk with, discuss. ⁷ στρατηγός, οῦ, ὁ, commander, general. ⁸ συντίθημι, agree, make an agreement. ⁹ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ¹⁰ ἐξομολογέω, confess, profess. ¹¹ εὐκαιρία, ας, ἡ, fitting time, favorable opportunity. ¹² ἄτερ, without, apart from. ¹³ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ¹⁴ θύω, sacrifice, kill. ¹⁵ πάσχα, τό, passover, passover feast. ¹⁶ ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ¹⁷ ποῦ, where? ¹⁸ συναντάω, meet with, hence to happen. ¹⁹ κεράμιον, ου, τό, earthen vessel, jar. ²⁰ βαστάζω, bear, carry.

Κατὰ Λουκᾶν 22:11 Byzantine NT

εἰς τὴν οἰκίαν οὖ¹ εἰσπορεύεται.² Καὶ ἐρεῖτε τῷ 11 οἰκοδεσπότη³ τῆς οἰκίας, Λέγει σοι ὁ διδάσκαλος, Ποῦ⁴ ἐστιν τὸ κατάλυμα,⁵ ὅπου τὸ Πάσχα⁴ μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; Κἀκεῖνος⁻ ὑμῖν δείξει⁵ ἀνώγεον² 12 μέγα ἐστρωμένον:¹⁰ ἐκεῖ ἑτοιμάσατε.¹¹ Ἀπελθόντες δὲ 13 εὖρον καθὼς εἴρηκεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν¹¹ τὸ Πάσχα.6

Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὅρα, ἀνέπεσεν, ¹² καὶ οἱ δώδεκα 14 ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, 15 Ἐπιθυμία¹³ ἐπεθύμησα¹⁴ τοῦτο τὸ Πάσχα⁶ φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ¹⁵ τοῦ με παθεῖν: ¹⁶ λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι 16 οὐκέτι¹⁷ οὐ μὴ φάγω ἐξ αὐτοῦ, ἔως ὅτου ¹⁸ πληρωθῆ ἐν τῆ βασιλεία τοῦ θεοῦ. Καὶ δεξάμενος ποτήριον, ¹⁹ 17 εὐχαριστήσας ²⁰ εἶπεν, Λάβετε τοῦτο, καὶ διαμερίσατε ἑαυτοῖς: λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ 18

¹ οὕ, where, when. ² εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ³ οἰκοδεσπότης, ου, ὁ, householder, head of a household. ⁴ ποῦ, where?. ⁵ κατάλυμα, τος, τό, lodging place, inn. ⁶ πάσχα, τό, passover, passover feast. ⁻ κὰκεῖνος, and he, and she. ⁶ δείκνυμι, show, point out. ⁶ ἀνώγεον, ου, τό, upper room. ¹⁰ στρωννύω, spread, furnish. ¹¹ ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ¹² ἀναπίπτω, recline, lie down. ¹³ ἐπιθυμία, ας, ή, desire, passion. ¹⁴ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹⁵ πρό, before (gen), before. ¹⁶ πάσχω, suffer, am acted upon. ¹⁻ οὐκέτι, no longer, no more. ¹ఠ ὅτου, until. ¹⁰ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ²⁰ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ²¹ διαμερίζω, divide, distribute.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 22:19

γενήματος της ἀμπέλου, εως ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἔλθη. Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας ἐκλασεν 19 καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων, Τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον: τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 6 Ω σαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ 20 δειπνῆσαι, λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον ή καινή 10 διαθήκη έν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. 12 Πλὴν 13 ἰδού, ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος 21 με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. 14 Καὶ ὁ μὲν υίὸς τοῦ 22 άνθρώπου πορεύεται κατὰ τὸ ώρισμένον: 15 πλὴν 13 οὐαί τῶ ἀνθρώπω ἐκείνω δι' οὖ παραδίδοται. Καὶ 23 αὐτοὶ ἤρξαντο συζητεῖν 17 πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα 18 εἴη έξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν.19

¹ γέννημα, τος, τό, offspring, child. ² ἄμπελος, ου, ἡ, vine. ³ ὅτου, until. ⁴ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁵ κλάω, break. ⁶ ἀνάμνησις, εως, ἡ, remembrance, reminder. ⁷ ὡσαύτως, likewise. ⁸ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ⁹ δειπνέω, eat, dine. ¹⁰ καινός, new, fresh. ¹¹ διαθήκη, ης, ἡ, covenant, will. ¹² ἐκχέω, pour out, shed. ¹³ πλήν, however, but. ¹⁴ τράπεζα, ης, ἡ, table. ¹⁵ ὁρίζω, mark off by boundaries, determine. ¹⁶ οὐαί, woe! alas! woe! ¹⁷ συζητέω, discuss, dispute. ¹⁸ ἄρα, so? (introduces a question). ¹⁹ πράσσω, do, perform.

Κατὰ Λουκᾶν 22:24 Byzantine NT

<u>Ένένετο δὲ καὶ φιλονεικία¹ ἐν αὐτοῖς τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ 24</u> είναι μείζων. Ὁ δὲ είπεν αὐτοῖς, Οἱ βασιλεῖς τῶν 25 έθνων κυριεύουσιν² αὐτων, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες³ <u>αὐτῶν</u> εὐεργέται⁴ καλοῦνται. Ύμεῖς δὲ οὐχ οὕτως: 26 άλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γενέσθω ὡς ὁ νεώτερος:⁵ καὶ ὁ ήγούμενος ώς ὁ διακονῶν. Τίς γὰρ μείζων, ὁ 27 άνακείμενος 8 ἢ ὁ διακονῶν; 7 Οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; 8 Έγω δέ εἰμι ἐν μέσω ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν. Τ΄ Υμεῖς δέ 28 έστε οἱ διαμεμενηκότες 9 μετ 2 ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς 10 μου: κάγὼ διατίθεμαι 11 ύμῖν, καθὼς διέθετό 11 μοι δ 29 πατήρ μου, βασιλείαν, ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς 30 τραπέζης 2 μου καὶ καθίσεσθε 3 ἐπὶ θρόνων, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς 14 τοῦ Ἰσραήλ. Εἶπεν δὲ ὁ κύριος, 31 Σ ίμων, Σ ίμων, ἰδού, ὁ Σ ατανᾶς ¹⁵ ἐξητήσατο ¹⁶ ὑμᾶς, τοῦ σινιάσαι 17 ώς τὸν σῖτον: 18 ἐγὼ δὲ ἐδεήθην 19 περὶ 32 σοῦ, ἴνα μὴ ἐκλί π η²⁰ ἡ πίστις σου: καὶ σύ ποτε²¹

¹ φιλονεικία, ας, ή, contentiousness, dispute. ² κυριεύω, be lord over, rule. ³ έξουσιάζω, have authority over, master. ⁴ εὐεργέτης, ου, ό, benefactor. ⁵ νέος, new, young. ⁶ ήγέομαι, lead, be chief. ⁷ διακονέω, serve, minister. ⁸ ἀνάκειμαι, recline, recline (at a meal). ⁹ διαμένω, remain, continue. ¹⁰ πειρασμός, οῦ, ὁ, temptation, trial. ¹¹ διατίθεμαι, appoint, make. ¹² τράπεζα, ης, ή, table. ¹³ καθίζω, seat, sit. ¹⁴ φυλή, ῆς, ή, tribe, race. ¹⁵ Σατανᾶς, ᾶ, ὁ, Satan, adversary. ¹⁶ ἐξαιτέω, demand of, ask for. ¹⁷ σινιάζω, sift, prove by trials. ¹⁸ σῖτος, ου, ὁ, wheat, grain. ¹⁹ δέομαι, ask, request. ²⁰ ἐκλείπω, fail, cease. ²¹ ποτέ, once, at some time.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 22:33

ἐπιστρέψας¹ στήριξον² τοὺς ἀδελφούς σου. Ὁ δὲ εἶπεν 33 αὐτῷ, Κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός³ εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν⁴ καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. Ὁ δὲ εἶπεν, Λέγω σοι, 34 Πέτρε, οὐ μὴ φωνήση⁵ σήμερον⁰ ἀλέκτωρ, πρὶν⁵ ἢ τρὶς² ἀπαρνήση¹⁰ μὴ εἰδέναι με.

Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, "Ότε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ¹¹ 35 βαλαντίου¹² καὶ πήρας¹³ καὶ ὑποδημάτων, ¹⁴ μή τινος ὑστερήσατε; ¹⁵ Οἱ δὲ εἶπον, Οὐθενός. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς, 36 Άλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλάντιον ¹² ἀράτω, ὁμοίως ¹⁶ καὶ πήραν: ¹³ καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλήσει ¹⁷ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἀγοράσει ¹⁸ μάχαιραν. ¹⁹ Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἔτι 37 τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ²⁰ ἐν ἐμοί, τὸ Καὶ μετὰ ἀνόμων ²¹ ἐλογίσθη: ²² καὶ γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ²³ ἔχει. Οἱ δὲ εἶπον, Κύριε, ἰδού, μάχαιραι ¹⁹ ὧδε 38 δύο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἰκανόν ²⁴ ἐστιν.

 $^{^{1}}$ ἐπιστρέφω, turn to, return. 2 στηρίζω, establish, fix firmly. 3 ἔτοιμος, ready, prepared. 4 φυλακή, ής, ή, guard, prison. 5 φωνέω, call, crow. 6 σήμερον, today, now. 7 ἀλέκτωρ, ορος, ό, rooster, cock. 8 πρίν, before, formerly. 9 τρίς, thrice, three times. 10 ἀπαρνέομαι, deny, refuse. 11 ἄτερ, without, apart from. 12 βαλλάντιον, ου, τό, purse, money bag. 13 πήρα, ας, ή, leather pouch, bag. 14 ὑπόδημα, τος, τό, sandal, shoe. 15 ὑστερέω, lack, need. 16 ὁμοίως, likewise, in like manner. 17 πωλέω, sell. 18 ἀγοράζω, buy. 19 μάχαιρα, ης, ή, sword. 20 τελέω, finish, fulfill. 21 ἄνομος, lawless, without law. 22 λογίζομαι, calculate, consider. 23 τέλος, ους, τό, end, purpose. 24 ἱκανός, sufficient, able.

Κατὰ Λουκᾶν 22:39 Byzantine NT

Καὶ ἐξελθών ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος¹ εἰς τὸ ὄρος τῶν 39 Ἐλαιῶν:² ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου, εἶπεν αὐτοῖς, 40 Π ροσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. 3 Καὶ αὐτὸς 4 1 ἀπεσπάσθη άπ' αὐτῶν ώσει λίθου βολήν, καὶ θεὶς τὰ γόνατα⁷ προσηύχετο, λέγων, Πάτερ, εἰ βούλει⁸ 42 παρενεγκεῖν[°] τὸ ποτήριον¹⁰ τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ: πλὴν¹¹ μὴ τὸ θέλημά μου, άλλὰ τὸ σὸν¹² γενέσθω. " $\Omega \Phi \theta \eta$ δὲ 43 αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων¹³ αὐτόν. Καὶ 44 γενόμενος ἐν ἀγωνία. 14 ἐκτενέστερον 15 προσηύγετο. Έγένετο δὲ ὁ ἰδρὼς 16 αὐτοῦ ώσεὶ 5 θρόμβοι 17 αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς 45 προσευχής, 18 έλθων πρός τούς μαθητάς εύρεν αὐτούς κοιμωμένους 19 ἀπὸ τῆς λύπης, 20 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί 46 καθεύδετε:21 Άναστάντες προσεύχεσθε, ΐνα μὴ

¹ ἔθος, ους, τό, custom. ² ἐλαία, ας, ἡ, olive tree. ³ πειρασμός, οῦ, ὁ, temptation, trial. ⁴ ἀποσπάω, draw away, withdraw. ⁵ ὡσεί, like, about. ⁶ βολή, ῆς, ἡ, throw, casting, ⁷ γόνυ, ατος, τό, knee. ⁸ βούλομαι, wish, will. ⁹ παραφέρω, carry away, remove. ¹⁰ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ¹¹ πλήν, however, but. ¹² σός, your, yours. ¹³ ἐνισχύω, strengthen, invigorate. ¹⁴ ἀγωνία, ας, ἡ, agony, anguish. ¹⁵ ἐκτενέστερον, more earnestly. ¹⁶ ἰδρώς, ῶτος, ὁ, sweat, perspiration. ¹⁷ θρόμβος, ου, ὁ, drop, clot. ¹⁸ προσευχή, ῆς, ἡ, prayer, place for prayer. ¹⁹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ²⁰ λύπη, ης, ἡ, pain, grief. ²¹ καθεύδω, sleep.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 22:47

εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

"Ετι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδού, ὄχλος καὶ ὁ λεγόμενος 47 Ἰούδας, είς τῶν δώδεκα, προήρχετο αὐτούς, καὶ ηγγισεν 4 τῷ Ἰησοῦ φιλῆσαι 5 αὐτόν. \bigcirc δὲ Ἰη<u>σοῦς εἶπεν</u> 48 αὐτῶ, Ἰούδα,² φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως; Ίδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον 49 εἶπον αὐτῶ, Κύριε, εἰ πατάξομεν εν μαγαίρα; Καὶ 50 ἐπάταξεν⁷ εἷς τις ἐξ αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν⁹ αὐτοῦ τὸ οὖς¹⁰ τὸ δεξιόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ 51 Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐᾶτε¹¹ ἔως τούτου. Καὶ ἁψάμενος¹² τοῦ ώτίου 13 αὐτοῦ, ἰάσατο 14 αὐτόν. Εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς 52 τούς παραγενομένους 15 έπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς $^{^{16}}$ τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους, Ω ς ἐπὶ ληστὴν¹⁷ ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν⁸ καὶ ξύλων; ¹⁸ 53 Καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, οὐκ

¹ πειρασμός, οῦ, ό, temptation, trial. ² Ἰούδας, α, ὁ, Judas, Judah. ³ προέρχομαι, go in front, precede. ⁴ ἐγγίζω, come near, approach. ⁵ φιλέω, love, kiss. ⁶ φίλημα, τος, τό, kiss. ⁷ πατάσσω, strike, smite. ⁸ μάχαιρα, ης, ή, sword. ⁹ ἀφαιρέω, take away, smite off. ¹⁰ οὖς, ους, τό, ear. ¹¹ ἐάω, permit, allow. ¹² ἄπτομαι, touch or handle. ¹³ ἀτίον, ου, τό, ear. ¹⁴ ἰάομαι, heal. ¹⁵ παραγίνομαι, come, arrive. ¹⁶ στρατηγός, οῦ, ὁ, commander, general. ¹⁷ ληστής, οῦ, ὁ, robber, brigand. ¹⁸ ξύλον, ου, τό, wood, tree.

Κατὰ Λουκᾶν 22:54 Byzantine NT

ἐξετείνατε¹ τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ. Ἀλλ' αὕτη ὑμῶν ἐστιν ἡ ὥρα, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους.²

Συλλαβόντες δε αὐτὸν ἤγαγον, καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν 54εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως: ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν. 5 Άψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσω τῆς αὐλῆς, 7 καὶ 55 συγκαθισάντων⁸ αὐτῶν, ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσω αὐτῶν. Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον 56 πρὸς τὸ Φῶς, καὶ ἀτενίσασα ο αὐτῷ, εἶπεν, Καὶ οὧτος σὺν αὐτῷ ἦν. Ὁ δὲ ἠρνήσατο αὐτόν, λέγων, Γύναι, 57 ούκ οἶδα αὐτόν. Καὶ μετὰ βραχὺ ἔτερος ἰδών αὐτὸν 58 ἔφη, Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, Άνθρωπε, οὐκ εἰμί. Καὶ διαστάσης 13 ώσεὶ 14 ώρας μιᾶς, 59 άλλος τις διϊσχυρίζετο, 15 λέγων, Έπ' άληθείας καὶ ούτος μετ' αὐτοῦ ἦν: καὶ γὰρ Γαλιλαῖός 16 ἐστιν. Εἶπεν 60 δὲ ὁ Πέτρος, Ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. Καὶ

¹ ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. ² σκότος, ους, τό, darkness. ³ συλλαμβάνω, take, conceive. ⁴ εἰσάγω, lead in, bring in. ⁵ μακρόθεν, from afar, afar. ⁶ ἄπτω, touch, kindle. ⁷ αὐλή, ής, ή, courtyard, enclosed open space. ⁸ συγκαθίζω, cause to sit down together. ⁹ παιδίσκη, ης, ή, maid, female servant. ¹⁰ ἀτενίζω, gaze, stare. ¹¹ ἀρνέομαι, deny, repudiate. ¹² βραχύς, short, little. ¹³ διϊστημι, pass, part. ¹⁴ ώσεί, like, about. ¹⁵ διϊσχυρίζομαι, insist, maintain firmly. ¹⁶ Γαλιλαΐος, Galilean.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 22:61

παραχρῆμα, 1 ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν 2 ἀλέκτωρ. 3 Καὶ στραφεὶς 4 ὁ κύριος ἐνέβλεψεν 5 τῷ 61 Πέτρῳ. Καὶ ὑπεμνήσθη 6 ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ ὅτι Πρὶν 7 ἀλέκτορα 3 φωνῆσαι, 2 ἀπαρνήση 8 με τρίς. 9 Καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος 62 ἔκλαυσεν 10 πικρῶς. 11

Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες¹² τὸν Ἰησοῦν ἐνέπαιζον¹³ 63 αὐτῷ, δέροντες.¹⁴ Καὶ περικαλύψαντες¹⁵ αὐτόν, 64 ἔτυπτον¹⁶ αὐτοῦ τὸ πρόσωπον, καὶ ἐπηρώτων αὐτόν, λέγοντες, Προφήτευσον.¹⁷ Τίς ἐστιν ὁ παίσας¹⁸ σε; 65 Καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες¹⁹ ἔλεγον εἰς αὐτόν.

Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον²⁰ τοῦ 66 λαοῦ, ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνήγαγον²¹ αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον²² αὐτῶν, λέγοντες, Εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός, 67

¹ παραχρῆμα, immediately, instantly. ² φωνέω, call, crow. ³ ἀλέκτωρ, ορος, ὁ, rooster, cock. ⁴ στρέφω, turn, am converted. ⁵ ἐμβλέπω, look at, look into. ⁶ ὑπομιμνήσκω, remind, remember. ⁷ πρίν, before, formerly. ⁸ ἀπαρνέομαι, deny, refuse. ⁹ τρίς, thrice, three times. ¹⁰ κλαίω, weep, weep for. ¹¹ πικρῶς, bitterly. ¹² συνέχω, hold fast, oppress. ¹³ ἐμπαίζω, mock. ¹⁴ δέρω, beat, flay. ¹⁵ περικαλύπτω, cover, conceal. ¹⁶ τύπτω, smite, beat. ¹⁷ προφητεύω, prophesy, foretell. ¹⁸ παίω, strike, hit. ¹⁹ βλασφημέω, revile, blaspheme. ²⁰ πρεσβυτέριον, ου, τό, body of elders, ²¹ ἀνάγω, lead up, restore. ²² συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin.

Κατὰ Λουκᾶν 22:68 Byzantine NT

εἰπὲ ἡμῖν. Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, Ἐὰν ὑμῖν εἶπω, οὐ μὴ πιστεύσητε: ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτέ 68 μοι, ἢ ἀπολύσητε. Ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται ὁ υίὸς τοῦ 69 ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ. Εἶπον δὲ πάντες, Σὺ οὖν εἶ ὁ υίὸς τοῦ θεοῦ; Ὁ δὲ 70 πρὸς αὐτοὺς ἔφη, Ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγώ εἰμι. Οἱ δὲ 71 εἶπον, Τί ἔτι χρείαν¹ ἔχομεν μαρτυρίας;² Αὐτοὶ γὰρ ἡκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

Καὶ ἀναστὰν ἄπαν³ τὸ πλῆθος⁴ αὐτῶν, ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ 23
τὸν Πιλάτον. Ἡρξαντο δὲ κατηγορεῖν⁵ αὐτοῦ, 2
λέγοντες, Τοῦτον εὕρομεν διαστρέφοντα⁴ τὸ ἔθνος,
καὶ κωλύοντα⁻ Καίσαρι⁵ φόρους² διδόναι, λέγοντα
ἑαυτὸν χριστὸν βασιλέα εἶναι. Ὁ δὲ Πιλάτος 3
ἐπηρώτησεν αὐτόν, λέγων, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν
Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη, Σὺ λέγεις. Ὁ δὲ 4
Πιλάτος εἶπεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους,

¹ χρεία, ας, ἡ, need, necessity. ² μαρτυρία, ας, ἡ, testimony, witness. ³ ἄπας, each, every. ⁴ πλήθος, ους, τό, multitude. ⁵ κατηγορέω, accuse, charge. ⁶ διαστρέφω, distort, pervert. ⁷ κωλύω, forbid, hinder. ⁸ Καΐσαρ, ος, ό, Caesar. ⁹ φόρος, ου, ό, tribute, tax.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 23:5

Οὐδὲν εὑρίσκω αἴτιον¹ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. Οἱ δὲ 5 ἐπίσχυον,² λέγοντες ὅτι Ἀνασείει³ τὸν λαόν, διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας,⁴ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἔως ὧδε. Πιλάτος δὲ ἀκούσας Γαλιλαίαν 6 ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαίός⁵ ἐστιν. Καὶ 7 ἐπιγνοὺς⁶ ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρώδου⁻ ἐστίν, ἀνέπεμψεν⁵ αὐτὸν πρὸς Ἡρῷδην,⁻ ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις.

Ό δὲ Ἡρώδης διδών τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν: ἦν γὰρ 8 θέλων ἐξ ἰκανοῦ ἰδεῖν αὐτόν, διὰ τὸ ἀκούειν πολλὰ περὶ αὐτοῦ: καὶ ἤλπιζέν τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. Ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἰκανοῖς: 9 αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. Εἰστήκεισαν δὲ οἱ 10 ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, εὐτόνως ὰ κατηγοροῦντες αὐτοῦ. Ἐξουθενήσας ὁ ἀὲ αὐτὸν ὁ Ἡρώδης σὺν τοῖς 11

¹ αἴτιος, ου, ὁ, causative of, responsible for. ² ἐπισχύω, grow strong, persist. ³ ἀνασείω, stir up, incite. ⁴ Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ⁵ Γαλιλαΐος, Galilean. ⁶ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ⁷ Ἡρώδης, ου, ὁ, Ἡerod. ⁸ ἀναπέμπω, send back. ⁹ λίαν, greatly, very. ¹⁰ ἱκανός, sufficient, able. ¹¹ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹² εὐτόνως, vigorously, vehemently. ¹³ κατηγορέω, accuse, charge. ¹⁴ ἐξουθενέω, despise, ignore.

Κατὰ Λουκᾶν 23:12 Byzantine NT

στρατεύμασιν¹ αὐτοῦ, καὶ ἐμπαίξας,² περιβαλὼν³
αὐτὸν ἐσθῆτα⁴ λαμπράν,⁵ ἀνέπεμψεν⁰ αὐτὸν τῷ
Πιλάτῳ. Ἐγένοντο δὲ φίλοι⁻ ὅ τε Πιλάτος καὶ ὁ 12
Ἡρώδης⁵ ἐν αὐτῆ τῆ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων:
προϋπῆρχον³ γὰρ ἐν ἔχθρᾳ¹⁰ ὄντες πρὸς ἑαυτούς.

Πιλάτος δὲ συγκαλεσάμενος ¹¹ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς 13 ἄρχοντας ¹² καὶ τὸν λαόν, εἶπεν πρὸς αὐτούς, 14 Προσηνέγκατέ ¹³ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς ἀποστρέφοντα ¹⁴ τὸν λαόν: καὶ ἰδού, ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας ¹⁵ οὐδὲν εὖρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ¹⁶ ὧν κατηγορεῖτε ¹⁷ κατ' αὐτοῦ: ἀλλ' οὐδὲ 15 Ἡρῷδης: ⁸ ἀνέπεμψα ⁶ γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτόν, καὶ ἰδού, οὐδὲν ἄξιον ¹⁸ θανάτου ἐστὶν πεπραγμένον ¹⁹ αὐτῷ. 16 Παιδεύσας ²⁰ οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. ἀνάγκην ²¹ δὲ εἶχεν 17 ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν ²² ἕνα. ἀνέκραξαν ²³ δὲ 18

¹ στράτευμα, τος, τό, expedition, army. ² ξμπαίζω, mock. ³ περιβάλλω, put around, clothe. ⁴ ἐσθής, ῆτος, ἡ, clothing. ⁵ λαμπρός, bright, shining. ⁶ ἀναπέμπω, send back. ⁷ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ⁸ Ἡρώῆης, ου, ὁ, Herod. ⁹ προϋπάρχω, exist before, have been already. ¹⁰ ἔχθρα, ας, ἡ, enmity, hostility. ¹¹ συγκαλέω, call together. ¹² ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹³ προσφέρω, bring to, offer. ¹⁴ ἀποστρέφω, turn away, turn back. ¹⁵ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁶ αἴτιος, ου, ὁ, causative of, responsible for. ¹⁷ κατηγορέω, accuse, charge. ¹⁸ ἄξιος, worthy, deserving. ¹⁹ πράσσω, do, perform. ²⁰ παιδεύω, teach, educate. ²¹ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ²² ἑορτή, ῆς, ἡ, feast, festival. ²³ ἀνακράζω, cry out, shout aloud.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 23:19

παμπληθεί, λέγοντες, Αίρε το ύτον, ἀπόλυσον δὲ ήμῖν Βαραββᾶν:² ὅστις ἦν διὰ στάσιν³ τινὰ γενομένην 19 έν τῆ πόλει καὶ φόνον βεβλημένος εἰς φυλακήν. 20 Πάλιν οὖν ὁ Πιλάτος προσεφώνησεν, άπολῦσαι τὸν Ἰησοῦν. Οἱ δὲ ἐπεφώνουν, λέγοντες, 21 Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. $\mathfrak O$ δὲ τρίτον εἶπεν 22 πρὸς αὐτούς, Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὖτος; Οὐδὲν αἴτιον[°] θανάτου εὖρον ἐν αὐτῷ: παιδεύσας ¹⁰ οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. Οἱ δὲ ἐπέκειντο¹¹ φωναῖς μεγάλαις, 23 αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι:8 καὶ κατίσχυον 12 αί φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων. Ὁ δὲ Πιλάτος 24 ἐπέκρινεν¹³ γενέσθαι τὸ αἴτημα¹⁴ αὐτῶν. Ἀπέλυσεν δὲ 25 τὸν διὰ στάσιν³ καὶ φόνον⁴ βεβλημένον εἰς τὴν φυλακήν,⁵ ὃν ἠτοῦντο: τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν.

¹ παμπληθεί, all together, all at once. ² Βαραββᾶς, ᾶ, δ, Barabbas. ³ στάσις, εως, ή, standing, rebellion. ⁴ φόνος, ου, δ, murder, slaughter. ⁵ φυλακή, ῆς, ἡ, guard, prison. ⁶ προσφωνέω, call to, summon. ⁷ ἐπιφωνέω, cry out, shout. ⁸ σταυρόω, crucify. ⁹ αἴτιος, ου, δ, causative of, responsible for. ¹⁰ παιδεύω, teach, educate. ¹¹ ἐπίκειμαι, lie on, lie upon. ¹² κατισχύω, overpower, prevail. ¹³ ἐπικρίνω, decree, pronounce sentence. ¹⁴ αἴτημα, τος, τό, request, petition.

Κατὰ Λουκᾶν 23:26 Byzantine NT

Καὶ ὡς ἀπήγαγον¹ αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι² Σίμωνός τινος 26
Κυρηναίου³ ἐρχομένου ἀπ' ἀγροῦ,⁴ ἐπέθηκαν⁵ αὐτῷ
τὸν σταυρόν,⁴ φέρειν ὅπισθεν⁻ τοῦ Ἰησοῦ.

'Ηκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ 27 γυναικῶν αι καὶ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. 28 Στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Θυγατέρες λαι Τερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. "Οτι ἰδού, ἔρχονται 29 ἡμέραι ἐν αἶς ἐροῦσιν, Μακάριαι αὶ στεῖραι, καὶ κοιλίαι αι οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οὐκ ἐθήλασαν. Τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσιν, Πέσετε 30 ἐφ' ἡμᾶς: καὶ τοῖς βουνοῖς, Καλύψατε ἡμᾶς. "Οτι 31 εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ἐξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ ἐνηται;

¹ ἀπάγω, lead away, lead. ² ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ³ Κυρηναῖος, ου, ὁ, Cyrenian, belonging to Cyrene. ⁴ ἀγρός, ου, ὁ, field, farm. ⁵ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ⁶ σταυρός, οῦ, ὁ, cross. ⁷ ὅπισθεν, behind, after. ⁸ πλήθος, ους, τό, multitude. ⁹ κόπτω, strike, smite. ¹⁰ θρηνέω, lament, mourn. ¹¹ στρέφω, turn, am converted. ¹² θυγάτηρ, τρος, ἡ, daughter. ¹³ κλαίω, weep, weep for. ¹⁴ πλήν, however, but. ¹⁵ στεῖρος, barren. ¹⁶ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ¹⁷ μαστός, οῦ, ὁ, breast, nipple. ¹⁸ θηλάζω, suckle, nurse. ¹⁹ βουνός, οῦ, ὁ, hill, hillock. ²⁰ καλύπτω, cover, veil. ²¹ ὑγρός, moist, green. ²² ξύλον, ου, τό, wood, tree. ²³ ξηρός, dry, withered.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 23:32

*Ηγοντο δὲ καὶ ἔτεροι δύο κακοῦργοι¹ σὺν αὐτῷ 32 ἀναιρεθῆναι.²

Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον 33 Κρανίον,3 έκεῖ ἐσταύρωσαν[‡] αὐτόν, καὶ τοὺς κακούργους, δν μεν έκ δεξιών, δν δε έξ άριστερών. Ο 34 δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν, Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς: οὐ γὰρ οἴδασιν τί ποιοῦσιν. Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια <u>αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον. Καὶ εἰστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. 35</u> Έξεμυκτήριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς, λέγοντες, Άλλους ἔσωσεν, σωσάτω ἑαυτόν, εἰ οὖτός ἐστιν ὁ χριστός, ὁ τοῦ θεοῦ ἐκλεκτός. 10 Ἐνέπαιζον 11 δὲ 36 αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται, 12 προσερχόμενοι καὶ ὄξος 13 προσφέροντες 4 αὐτῷ, καὶ λέγοντες, Εἰ σὺ εἶ ὁ 37 βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν. 15 την δὲ καὶ 38 ἐπιγραφὴ¹⁶ γεγραμμένη ἐπ' αὐτῷ γράμμασιν¹⁷

¹ κακοῦργος, ου, ὁ, criminal. ² ἀναιρέω, take up, kill. ³ κρανίον, ου, τό, skull. ⁴ σταυρόω, crucify. ⁵ ἀριστερός, left, on the left. ⁶ διαμερίζω, divide, distribute. ⁷ κλῆρος, ου, ὁ, lot, portion. ⁸ ἐκμυκτηρίζω, ridicule, sneer. ⁹ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁰ ἐκλεκτός, chosen, elect. ¹¹ ἐμπαίζω, mock. ¹² στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ¹³ ὄξος, ους, τό, sour wine, vinegar. ¹⁴ προσφέρω, bring to, offer. ¹⁵ σεαυτοῦ, yourself, of you. ¹⁶ ἐπιγραφή, ῆς, ἡ, inscription, title. ¹⁷ γράμμα, τος, τό, letter, writings.

Κατὰ Λουκᾶν 23:39 Byzantine NT

Έλληνικοῖς¹ καὶ Ῥωμαϊκοῖς² καὶ Ἐβραϊκοῖς,³ Οὖτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

Είς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει 39 αὐτόν, λέγων, Εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός, σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἔτερος ἐπετίμα αὐτῷ, λέγων, 40 Οὐδὲ φοβῇ σὺ τὸν θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ; 41 Καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως, άξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν άπολαμβάνομεν: δύτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον έπραξεν. 42 Καὶ ἔλεγεν τῷ Ἰησοῦ, Μνήσθητί μου, κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, 43 Ἀμὴν λέγω σοι, σἡμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ. Το παραδείσῳ.

¹ Έλληνικός, Greek, Greek. ² Ρωμαϊκός, Roman, Latin. ³ Έβραϊκός, Hebrew. ⁴ κρεμάννυμι, hang, hang up. ⁵ κακοῦργος, ου, ὁ, criminal. ⁶ βλασφημέω, revile, blaspheme. ⁷ σεαυτοῦ, yourself, of you. ⁸ ἐπιτιμάω, rebuke, warn. ⁹ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ¹⁰ δικαίως, righteously, justly. ¹¹ ἄξιος, worthy, deserving. ¹² πράσσω, do, perform. ¹³ ἀπολαμβάνω, receive from, get back. ¹⁴ ἄτοπος, out of place, unusual. ¹⁵ μιμνήσκομαι, remember, recall. ¹⁶ σήμερον, today, now. ¹⁷ παράδεισος, ου, ὁ, paradise, Paradise.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 23:44

³Ην δὲ ώσεὶ ¹ ὤρα ἔκτη, ² καὶ σκότος ³ ἐγένετο ἐφ' ὅλην 44 τὴν γῆν ἔως ὥρας ἐνάτης. Καὶ ἐσκοτίσθη δ ἤλιος, 45 καὶ ἐσχίσθη⁷ τὸ καταπέτασμα⁸ τοῦ ναοῦ⁹ μέσον. Καὶ 46φωνήσας 10 φωνή μεγάλη ὁ Ἰησοῦς εἶπεν $,~\Pi$ άτερ,~εἰς γεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου: καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν. 12 Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος 13 τὸ 47γενόμενον, έδόξασεν τὸν θεόν, λέγων, "Οντως 14 δ ἄνθρωπος οὖτος δίκαιος ἦν. Καὶ πάντες οἱ 48 συμπαραγενόμενοι 5 όχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν 6 ταύτην, θεωροῦντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες το ξαυτῶν τὰ στήθη¹⁸ ὑπέστρεφον. 19 Είστήκεισαν δὲ πάντες οί 49 γνωστοὶ20 <u>αὐτοῦ μακρόθεν, 21</u> καὶ γυναῖκες αί συνακολουθήσασαι²² αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὁρῶσαι ταῦτα.

¹ ώσεί, like, about. ² ἔκτος, sixth. ³ σκότος, ους, τό, darkness. ⁴ ἔνατος, ninth. ⁵ σκοτίζω, darken. ⁶ ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ⁷ σχίζω, split, separate. ⁸ καταπέτασμα, τος, τό, curtain or veil, veil. ⁹ ναός, οῦ, ὁ, temple, shrine. ¹⁰ φωνέω, call, crow. ¹¹ παρατίθημι, set before, entrust. ¹² ἐκπνέω, breathe out, expire. ¹³ ἐκατοντάρχης, centurion. ¹⁴ ὄντως, really, indeed. ¹⁵ συμπαραγίνομαι, come together with, help. ¹⁶ θεωρία, ας, ἡ, spectacle, sight. ¹⁷ τύπτω, smite, beat. ¹⁸ στῆθος, ους, τό, breast, chest. ¹⁹ ὑποστρέφω, return, turn back. ²⁰ γνωστός, known, acquaintance. ²¹ μακρόθεν, from afar, afar. ²² συνακολουθέω, follow along with, accompany.

Κατὰ Λουκᾶν 23:50 Byzantine NT

Καὶ ίδού, ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ, βουλευτὴς ὑπάρχων, 50 άνηρ άγαθὸς καὶ δίκαιος – οὖτος οὐκ ἦν 51 συγκατατεθειμένος τῆ βουλῆ καὶ τῆ πράξει αὐτῶν – ἀπὸ Ἡριμαθαίας⁵ πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς καὶ προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ: οὖτος 52 προσελθών τῶ Πιλάτω ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ καθελών 7 αὐτὸ ἐνετύλιξεν 8 αὐτὸ σινδόνι, 2 καὶ 53 ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνήματι 10 λαξευτῶ, 11 οὖ 12 οὐκ ἦν οὐδέπω 13 οὐδεὶς κείμενος. 14 Καὶ ἡμέρα ἦν Παρασκευή, 54 σάββατον ἐπέφωσκεν. 16 Κατακολουθήσασαι 17 γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι¹8 αὐτῶ ἐκ τῆς Γαλιλαίας, ἐθεάσαντο 19 τὸ μνημεῖον, 20 καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ. Ὑποστρέψασαι²¹ δὲ ἡτοίμασαν²² 56 άρώματα²³ καὶ μύρα.²⁴ Καὶ τὸ μὲν σάββατον

¹ βουλευτής, οῦ, ό, councilor, member of a city council. ² συγκατατίθημι, give a vote with, assent to. ³ βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose. ⁴ πράξις, εως, ἡ, deed, function. ⁵ Άριμαθαία, ας, ἡ, Arimathea. ⁶ προσδέχομαι, receive, wait for. ⁷ καθαιρέω, take down, pull down. ⁸ ἐντυλίσσω, wrap up, fold up. ⁹ σινδών, όνος, ἡ, fine cloth, linen cloth. ¹⁰ μνῆμα, τος, τό, grave, tomb. ¹¹ λαξευτός, hewn, hewn out of the rock. ¹² οῦ, where, when. ¹³ οὐδέπω, not yet, still not. ¹⁴ κεῖμαι, lie, be laid. ¹⁵ παρασκευή, ῆς, ἡ, preparation. ¹⁶ ἐπιφώσκω, dawn, begin. ¹⁷ κατακολουθέω, follow after. ¹⁸ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁹ θεάομαι, look at, behold. ²⁰ μνημεῖον, ου, τό, tomb, monument. ²¹ ὑποστρέφω, return, turn back. ²² ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ²³ ἄρωμα, τος, τό, spice, perfume. ²⁴ μύρον, ου, τό, ointment, perfume.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 24:2

ήσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

Τῆ δὲ μιᾶ τῶν σαββάτων, ὄρθρου βαθέος, δήλθον ἐπὶ 24 τὸ μνῆμα,⁴ φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν⁵ ἀρώματα,6 καί αὐταῖς. Εὖρον δè τὸν τινες ἀποκεκυλισμένον⁷ ἀπὸ τοῦ μνημείου.⁸ είσελθοῦσαι οὐγ εὖρον τὸ σῶμα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 4 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου, καὶ ἰδού, ἄνδρες δύο ἐπέστησαν¹0 αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν άστραπτούσαις: ¹² έμφόβων ¹³ δὲ γενομένων αὐτῶν, καὶ 5 κλινουσῶν 14 τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, εἶπον πρὸς αὐτάς, Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; Οὐκ 6 ἔστιν ὧδε, ἀλλ' ἡγέρθη: μνήσθητε 5 ώς ἐλάλησεν ὑμῖν, ἔτι ὢν ἐν τῆ Γαλιλαία, λέγων ὅτι δεῖ τὸν υίὸν τοῦ 7 παραδοθήναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀνθρώπου άμαρτωλών, 16 καὶ σταυρωθηναι, 17 καὶ τη τρίτη ἡμέρα

¹ ήσυχάζω, be still, be silent. ² ὅρθρος, ου, ὁ, daybreak, dawn. ³ βαθύς, deep, early. ⁴ μνήμα, τος, τό, grave, tomb. ⁵ ἑτοιμάζω, prepare, make ready. ⁶ ἄρωμα, τος, τό, spice, perfume. ⁷ ἀποκυλίω, roll away. ⁸ μνημεῖον, ου, τό, tomb, monument. ⁹ διαπορέω, be greatly perplexed or at a loss. ¹⁰ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹¹ ἐσθής, ῆτος, ἡ, clothes. ¹² ἀστράπτω, flash, gleam. ¹³ ἔμφοβος, terrified, frightened. ¹⁴ κλίνω, cause to bend, bow. ¹⁵ μιμνήσκομαι, remember, recall. ¹⁶ ἀμαρτωλός, ου, ὁ, sinner. ¹⁷ σταυρόω, crucify.

Κατὰ Λουκᾶν 24:8 Byzantine NT

ἀναστῆναι. Καὶ ἐμνήσθησαν¹ τῶν ῥημάτων αὐτοῦ, 8 καὶ ὑποστρέψασαι² ἀπὸ τοῦ μνημείου,³ ἀπήγγειλαν⁴ ταῦτα πάντα τοῖς ἔνδεκα⁵ καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. 10 Ἡσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα⁻ καὶ Μαρία Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, αἱ ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. Καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον 11 αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν, καὶ ἡπίστουν αὐταῖς. Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ 12 μνημεῖον, καὶ παρακύψας ἡ βλέπει τὰ δθόνια τὸ γεγονός.

Καὶ ἰδού, δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ 13
ἡμέρᾳ εἰς κώμην ικ ἀπέχουσαν ικ σταδίους εἰς κώμην ικ ἀπέχουσαν ικ σταδίους εἰς καὶ αὐτοὶ 14

¹ μιμνήσκομαι, remember, recall. ² ὑποστρέφω, return, turn back. ³ μνημεῖον, ου, τό, tomb, monument. ⁴ ἀπαγγέλλω, announce, report. ⁵ ἔνδεκα, eleven, 11. ⁶ Μαγδαληνή, ής, ή, woman of Magdala, Magdalene. ⁷ Ἰωάννα, ας, ή, Joanna. ⁸ Ἰάκωβος, James, Jacob. ⁹ φαίνω, shine, appear. ¹⁰ ὡσεί, like, about. ¹¹ λῆρος, ου, ὁ, idle talk, empty talk. ¹² ἀπιστέω, disbelieve, be faithless. ¹³ τρέχω, run, exercise myself. ¹⁴ παρακύπτω, stoop to look, look. ¹⁵ δθόνιον, ου, τό, piece of fine linen, linen bandage. ¹⁶ κεῖμαι, lie, be laid. ¹⁷ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ¹⁸ κώμη, ης, ή, village. ¹⁹ ἀπέχω, received, obtain. ²⁰ στάδιον, οῦ, τό, stadia, length of a stadium. ²¹ ἔξήκοντα, sixty, 60. ²² Έμμαοῦς, ή, Emmaus.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 24:15

πρὸς ἀλλήλους ώμίλουν¹ περὶ πάντων συμβεβηκότων τούτων. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν 15 αὐτοὺς καὶ συζητεῖν,³ καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐγγίσας⁴ συνεπορεύετο5 αὐτοῖς. Οί δὲ ὀΦθαλμοὶ αὐτῶν έκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. Εἶπεν δὲ πρὸς 17 αὐτούς, Τίνες οἱ λόγοι οὖτοι οὓς ἀντιβάλλετε⁸ πρὸς άλλήλους περιπατούντες, καί έστε σκυθρωποί; 18 Άποκριθεὶς δὲ ὁ εἶς, ὧ ὄνομα Κλεοπᾶς,10 εἶπεν πρὸς αὐτόν, Σὺ μόνος 11 παροικεῖς 12 Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῆ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; 19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ποῖα: Το δὲ εἶπον αὐτῶ, Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, 14 δς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς 15 ἐν ἔργω καὶ λόγω ἐναντίον 16 τοῦ θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ: ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οί 20 άρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες 17 ἡμῶν εἰς κρίμα 18 θανάτου,

¹ όμιλέω, converse, speak. ² συμβαίνω, come together, come to pass. ³ συζητέω, discuss, dispute. ⁴ ἐγγίζω, come near, approach. ⁵ συμπορεύομαι, come together, travel with. ⁶ κρατέω, grasp, lay hold of. ⁷ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ⁸ ἀντιβάλλω, exchange, discuss. ⁹ σκυθρωπός, sad, gloomy. ¹⁰ Κλεοπᾶς, ᾶ, ὁ, Cleopas. ¹¹ μόνος, only, alone. ¹² παροικέω, live a stranger, sojourn. ¹³ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ¹⁴ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ¹⁵ δυνατός, powerful, possible. ¹⁶ ἐναντίον, in the sight of, before. ¹⁷ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁸ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict.

Κατὰ Λουκᾶν 24:21 Byzantine NT

καὶ ἐσταύρωσαν 1 αὐτόν. Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν 2 ὅτι 21 αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι³ τὸν Ἰσραήλ. Άλλά γε σύν πᾶσιν τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον άφ' οδ ταῦτα ἐγένετο. Άλλὰ καὶ γυναῖκές 22 τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὄρθριαι ἐπὶ τὸ μνημεῖον: «καὶ μὴ εύροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἦλθον 23 λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναι, οῖ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. Καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν 24 ἐπὶ τὸ μνημεῖον,⁸ καὶ εὖρον οὕτως καθώς καὶ αί γυναῖκες εἶπον: αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. Καὶ αὐτὸς εἶπεν 25 πρὸς αὐτούς, Ω^{10} ἀνόητοι 11 καὶ βραδεῖς 12 τῆ καρδία τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται: 26 ούχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν 13 τὸν χριστόν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς την δόξαν αὐτοῦ; Καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωσέως καὶ 27 ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, διηρμήνευεν¹⁴ αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ. Καὶ ἤγγισαν 15 εἰς 28

¹ σταυρόω, crucify. ² ἐλπίζω, hope, hope for. ³ λυτρόω, ransom, liberate. ⁴γέ, indeed, at least. ⁵ σήμερον, today, now. ⁶ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ⁷ δρθριος, early in the morning. ⁸ μνημεῖον, ου, τό, tomb, monument. ⁹ δπτασία, ας, ή, vision, supernatural appearance. ¹⁰ δ, Oh! omega. ¹¹ ἀνόητος, foolish, thoughtless. ¹² βραδύς, slow. ¹³ πάσχω, suffer, am acted upon. ¹⁴ διερμηνεύω, translate, interpret. ¹⁵ ἐγγίζω, come near, approach.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 24:29

τὴν κώμην 1 οδ 2 ἐπορεύοντο: καὶ αὐτὸς προσεποιεῖτο 3 πορρωτέρω⁴ πορεύεσθαι. Καὶ παρεβιάσαντο⁵ αὐτόν, 29 λέγοντες, Μεῖνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἐστίν, καὶ κέκλικεν ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. Καὶ ἐγένετο ἐν τῶ κατακλιθῆναι⁸ αὐτὸν μετ' 30 αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησεν, καὶ κλάσας 10 ἐπεδίδου 11 αὐτοῖς. Αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν 12 οἱ 31 όφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν¹³ αὐτόν: καὶ α<u>ὐτὸς ἄφαντος</u> έγένετο ἀπ' αὐτῶν. Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Οὐχὶ ἡ 32 καρδία ήμῶν καιομένη 15 ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῆ όδῶ, καὶ ὡς διήνοιγεν12 ἡμῖν τὰς γραφάς; Καὶ 33 άναστάντες αὐτῆ τῆ ὥρα ὑπέστρεψαν¹6 Ίερουσαλήμ, καὶ εδρον συνηθροισμένους τους ενδεκα 18 καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, λέγοντας ὅτι Ἡγέρθη ὁ 34 κύριος ὄντως,¹⁹ καὶ ὤφθη Σίμωνι. Καὶ αὐτοὶ 35 έξηγοῦντο20 τὰ ἐν τῆ ὁδῷ, καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῆ

¹ κώμη, ης, ή, village. ² οὖ, where, when. ³ προσποιέω, pretend, regard. ⁴ πόρρω, far (away), far. ⁵ παραβιάζομαι, urge strongly, prevail upon. ⁶ ἐσπέρα, ας, ή, evening. ⁷ κλίνω, cause to bend, bow. ⁸ κατακλίνω, make to lie down, recline. ⁹ εὐλογέω, bless. ¹⁰ κλάω, break. ¹¹ ἐπιδίδωμι, give to, hand in. ¹² διανοίγω, open up completely, open fully. ¹³ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹⁴ ἄφαντος, invisible, disappearing. ¹⁵ καίω, burn, ignite. ¹⁶ ὑποστρέφω, return, turn back. ¹⁷ συναθροίζω, gather, bring together. ¹⁸ ἕνδεκα, eleven, 11. ¹⁹ ὄντως, really, indeed. ²⁰ ἐξηγέομαι, explain, describe.

Κατὰ Λουκᾶν 24:36 Byzantine NT

κλάσει¹ τοῦ ἄρτου.

Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων, αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἔστη ἐν 36 μέσω αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς, Εἰρήνη ὑμῖν. 37 Πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί τεταραγμένοι 38 έστέ, καὶ διὰ τί διαλογισμοί⁵ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ύμῶν; Ἰδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας 39 μου, ὅτι αὐτὸς ἐγώ εἰμι: ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ότι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα⁷ οὐκ ἔχει, καθώς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπέδειξεν αὐτοῖς 40 τὰς γεῖρας καὶ τοὺς πόδας. "Ετι δὲ ἀπιστούντων 41 αὐτῶν ἀπὸ τῆς γαρᾶς καὶ θαυμαζόντων, 10 εἶπεν αὐτοῖς, "Εχετέ τι βρώσιμον¹¹ ἐνθάδε; ¹² Οἱ δὲ ἐπέδωκαν¹³ αὐτῶ 42 $\frac{1}{12} \frac{1}{12} \frac$ Καὶ λαβών ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.

¹ κλάσις, εως, ή, breaking, fracturing. ² πτοέω, terrify, scare. ³ ἔμφοβος, terrified, frightened. ⁴ ταράσσω, trouble, agitate. ⁵ διαλογισμός, οῦ, ὁ, reasoning, questioning. ⁶ ψηλαφάω, touch, handle. ⁷ δστέον, τό, bone. ⁸ ἐπιδείκνυμι, show, prove. ⁹ ἀπιστέω, disbelieve, be faithless. ¹⁰ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ¹¹ βρώσιμος, eatable, suitable for food. ¹² ἐνθάδε, within, here. ¹³ ἐπιδίδωμι, give to, hand in. ¹⁴ ἰχθύς, ύος, ὁ, fish. ¹⁵ ὁπτός, roasted, baked. ¹⁶ μέρος, ους, τό, part, portion. ¹⁷ μελίσσιος, coming from bees. ¹⁸ κηρίον, ου, τό, honeyc<u>omb</u>.

Byzantine NT Κατὰ Λουκᾶν 24:44

Είπεν δὲ αὐτοῖς, Οὕτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς 44 ἔτι ὢν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς 1 περὶ ἐμοῦ. Τότε διήνοιξεν 2 αὐτῶν τὸν νοῦν, 3 45 τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς: καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι Οὕτως 46 γέγραπται, καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν χριστόν, καὶ άναστηναι ἐκ νεκρῶν τῆ τρίτη ἡμέρα, καὶ κηρυχθηναι 47 ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄ<u>φε</u>σιν 7 άμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενον ἀπὸ Ίερουσαλήμ. Ύμεῖς δέ έστε μάρτυρες⁸ τούτων. Καὶ 48 ίδού, ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός μου έφ' ύμᾶς: ὑμεῖς δὲ καθίσατε' ἐν τῆ πόλει Ἱερουσαλήμ, ἔως οὖ ἐνδύσησθε¹⁰ δύναμιν ἐξ ὕψους. 11

¹ ψαλμός, οῦ, ὁ, song of praise, psalm. ² διανοίγω, open up completely, open fully. ³ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁴ συνίημι, understand, consider. ⁵ πάσχω, suffer, am acted upon. ⁶ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ⁷ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ⁸ μάρτυς, υρος, ὁ, witness. ⁹ καθίζω, seat, sit. ¹⁰ ἐνδύω, put on, clothe. ¹¹ ὕψος, ους, τό, height, heaven.

Κατὰ Λουκᾶν 24:50 Byzantine NT

Έξήγαγεν¹ δὲ αὐτοὺς ἔξω ἔως εἰς Βηθανίαν:² καὶ ἐπάρας³ 50

τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν⁴ αὐτούς. Καὶ ἐγένετο ἐν 51

τῷ εὐλογεῖν⁴ αὐτὸν αὐτούς, διέστη⁵ ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο⁶ εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ αὐτοὶ 52

προσκυνήσαντες αὐτόν, ὑπέστρεψαν⁻ εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης: καὶ ἦσαν διὰ παντὸς ἐν τῷ ἱερῷ, 53

αἰνοῦντες⁵ καὶ εὐλογοῦντες⁴ τὸν θεόν. Ἀμήν.

¹ ἐξάγω, lead out. ² Βηθανία, ας, ή, Bethany. ³ ἐπαίρω, lift up, raise. ⁴ εὐλογέω, bless. ⁵ διἴστημι, pass, part. 6 ἀναφέρω, bring up, offer. ⁻ ὑποστρέφω, return, turn back. 8 αἰνέω, praise.